شفق

سخن حق وحرف باطل

دګورباچوف «سجده سهوی»

کمونیزم له پرګنیزي کلابندۍ ونه ژغوره

تکرار فاجعه در آذربایجان

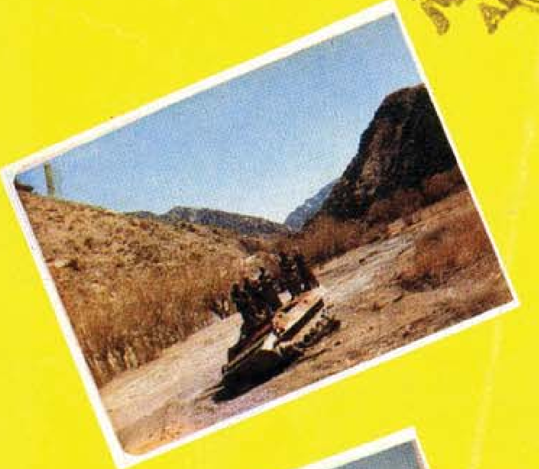

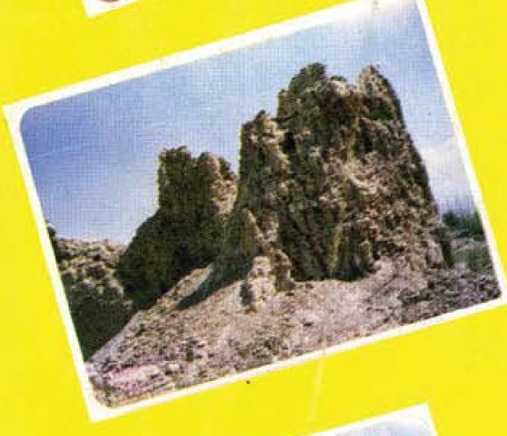

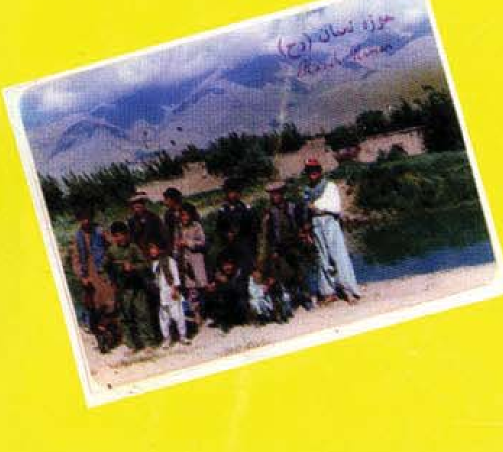

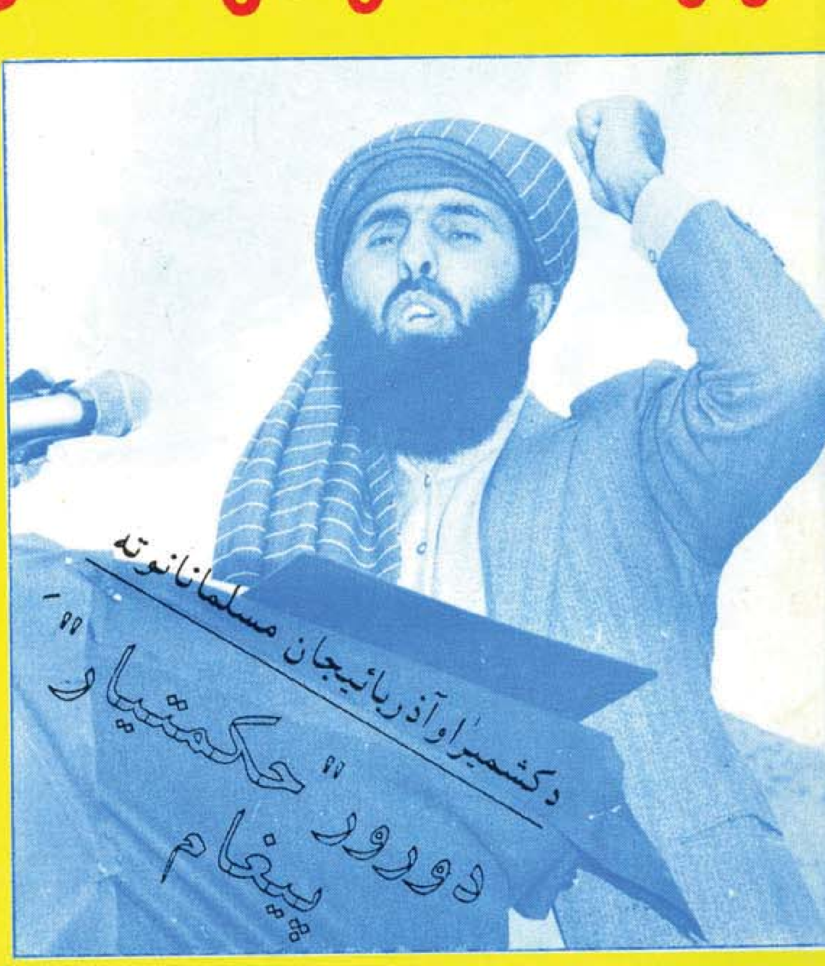

صفحة مفقودة

بسم الله الرحمن الرحیم

شفق

ارګان نشراتي حزب اسلامي افغانستان

سال تأسیس ۱۳۵۹ ه ش

دوردوم ، سال پنجم ، شماره هفتم برج دلو ۱۳۶۸ ه ش

نیولیک

پیغام شفق	۲
دکشمیراوآذربائیجان مسلمانانو ته دوروحکتیار پیغام	۴
دګورباچوف "سجده سهوي" کمونیزم نه پرګنبزي ...	۶
سخن حق وحرف باطل	۸
ماخواهان براه انداختن هرچه زودتر انتخابات ...	۱۶
تکرارفاجعه درآذربائیجان	۱۷
دمارکسیزم پیژندنه اوڅیرنه .	۲۰
په نړۍ کي اسلام دښمنه څرګونه ...	۲۳
روزنه یي به دنیایي اندیشه تبل	۳۰
قرآن اوجهاد	۳۶
دمسلمان دوژلوجریمه	۴۰
سخني به امرا	۴۶
روسیه به دمسلمانوجمهوریتونوڅه رنزغمي ؟	۴۷
ضرورت تجدیدحیات جنبش اسلامي	۵۴
په اسلامي حکومت کي دتنذهـ اوشوری اصل	۵۹
په اسلام کي حکومتي نظام	۶۳
دانتخاباتوپرځاي انتصابات که ...	۶۷
دبدرغزا	۶۹
اسلام واضاع سیاسي ما	۷۶

مسئول مدیر: فدامحمد "فایض"

مهتمم : عبدالکریم "خرم"

لیکوال غړي: محمدرحیم "خنجر" او فضل مولا "لتون"

کمپوز: عبدالقدوس "هوتک" اوخواجه محمداسحق

دلیك رالیك پته

پاکستان ، پېښور، یونیورسټي ټاون

پوست بکس "۱۰۲۸"

دتیلیفون لمبر: ۶۳۷۸۹

شفق مجلي مدیریت

پیغام شفق

سپر از دست مینداز
که جنگ است هنوز

روسهای توسعه طلب بخاطر تحقق بخشیدن به آرمان پتربرسرزمین مردپرورما آنچنان که عادت همیشگی شان است یورش ناجوانمردانه نمودند وجب وجب کشورمارا بخون شهدای مارنگ ساختند وتاتوانستند جنایت کردند.

ولی للـه الحمدکه ملت بیدار وآگاه مابدون آنکه اندکترین هراسی رابدل راه دهد بادستان خالی ازتفنگ ولی قلب مملو ازایمان دربرابرد ژخیمان مسکو قدعلم کرد، مدت یازده سال خون داد ومشکلات گوناگونی راتحمل شدولی دشمن را فرصت نداد تابه آرزوی نامیمون خودبرسد. روس پلید دراثرفداکاریها وایثارهای بی دریغ ملت قهرمان ومومن مابا شکست فضیحتبارمجبوربه ترک دیارما گردید جهاد مانه تنها دفاع ازحریم پاک کشورما بود بلکه دفاع ازهمه جهان اسلام وهمه جهان استضعاف بوداز همینجا بودکه همه جهان اسلام وهمه مستضعفین گیتی شعارآزادی ومرگ براستکبار واستعمارا را بامایکجازمزمه کرد. دیدیم که ملتهای اسیر یکی پی دیگری زنجیراسارت راشکستند توگویے گفته علامه اقبال (رح):

میرسد مردی که زنجیرغلامان بشکند
دیده ام ازروزن دیوارزندان شما

درحق آنها صدق کرد ودرحقیقت مردزنجیر شکن ملتهای اسیر ملت مومن افغان بودکه درجان نیم مرده آنها نفس تازه دمید وآنهارادرس بزرگی دادکه برای بدست آوردن گهربیش قیمت آزادی باید درخون خود شناکردورشته آزادی رابه نقدجان باید خرید.

ولی بایان همه متوجه باید بودکه دشمن زبون وشکست خورده هنوزازنیرنگ و وسنگ اندازیهادرراه پیروزی انقلاب کفرشکن وزنجیر شکن ما، دست نبرداشته است زیرا آنها ماهیت انقلاب مارا خوبترمی دانند وآنرا خطرجدی برای خود تلقی می کنند بناءً میکوشندازراههای مختلف

درراه پیروزی انقلاب اسلامی
مالیجاد مشکلات وموانع کنند .
حال روس وامریکا ودوستان
وهم پیمانانش به این نتیجه
رسیده اندکه بایدمشترکاً
ازتشکیل یک حکومت وقعی
اسلامی درافغانستان جلوگیری
نمود . روس وامریکا درین
زمینه آنقدرنزدیک شده اند که
برجنایات بزرگ یک دیگر
اغاض می کنند چنانچه روسیه
برمسأ له یورش ایالات متحده
برپانامه لب فروبست وامریکا
بریورش وحشیانه روسیه علیه
مسلمانان آذربایجان خاموشی
گزیدوحتی مستقیم وغیرمستقیم
ازاقدامات گورباچوف استقبال
نمود حالآنکه این هردو اقدام
ازطرف همه جهان آزاد تقبیح
گردید .
باید فهمید که آشتی این
دُونقط برای این است که
انقلاب اسلامی مارابابن بست
مواجه سازند وچنان زمینه
سازی نمایندکه حکومتی
درافغانستان بمیان آید که
هیچیک ازین دو(روسیه
وامریکا) ازآن احساس
خطرنکنندازهمینجاست ککه
تلاش می ورزند توسط دست
پروردگان خود این خواب
خودراتعبیر عملی نمایند مسأ له
یی که بیش از همه عنوان شد
واکنون نیز برای آن مساعی
زیادی بخرج میرود مسأ له
لویه جرگه است خودفروختگان
بدستورباداران شان دراینجا
وآنجا جلساتی دایرمینمایند
تاچنان وانمود سازند که دیگر
انقلاب اسلامی افغانستان بابن
بستی مواجه است .
وکلیداساسی حل معضله
افغانستان فقط لویه جرگه است
باید مشران اقوام تحت پوشش
لویه جرگه گرد آیندوزعیمی
برای افغانستان انتخاب کنند
که گویااین همان زعیمی باشد
که روسیه وامریکاهردوبرآن
توافق دارند . همچنان طرحهای
مختلف ے برای تحقق این
آرمان نامیمون شان رابراه می
اندازند .
این گروه خودباخته باکمال بی
حیایی نقش جهادومجاهدین را
نادیده می گیرندوبدین ترتیب
می خواهند جهادیازده ساله
کشورمابدون یک فرجام مثبت
به پایان برسدوهدف وامریکا
برآورده شودولی مابه مجاهدین
دلیروقهرمان خودمی گوییم که
تاخنثی ساختن آخرین توطزه
دشمن درراه پیروزی انقلاب
وتشکیل یک حکومت منتخب
اسلامی شمشیرازدس نیندازند
وهرطرحی راکه مانع انتخابات
وتشکیل حکومت منتخب
اسلامی یشود جواب ردبدهند .
پشت پازن تخت کیکاووس را
سربده ازکف هده ناموس را
حال فرصتی است که خون یک
ونیم ملیون شهید گلگون قبهای
مابابد نتیجه مثبت تحویل دهد
وارمان همه ملت برآورده
شودیابه عبارت دیگر حال
فرصت نتیجه گیری از انقلاب
خونباریازده ساله ماست
دشمنان اسلام حتی درلباس
مجاهدین اجیران ومزدوران
خودرا استخدام نموده ورادیو
بی بی سی وصدای امریکا
برای شهرت آنها بحیث
شخصیت های جهادی واسلامی
شب روز کام خودرا پاره می
کنند وبازحرفهای بزبان آنها
علیه جهادوشخصیتهای جهادی
مابه نشرمی سپارند چهره
کثیف ایادی فرومایه
استعماررابابد شناخت .
طرحهای استعماری برای حل
معضله افغانستان راتشخیص
باید داد . چهره های کثیفی
دست اندکاراست وبرای تطبیق
طرح های استعماردرتلاش اند
ولی مابابد بابصیرت مومنانه
این همه توطئه هاراتشخیص
دهیم برای آنچه جهادرا آغاز
کرده ایم باید آنرابه فضل
خداوند ویمن ایثارخود بدست
آریم .

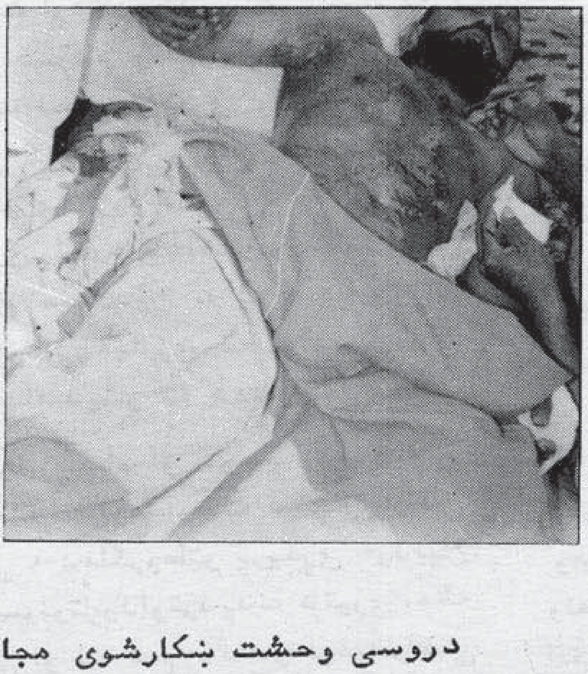

دروسی وحشت بنکارشوی مجاهد

دکشمیر اوآذربائیجان مسلمانانوته

دورور "حکمتیار" پیغام

بایدزمونږکشمیری مجاهدورونه او دآذربایجان آزادي غوښتونکي پردي ووايو دي چې کوم قومونه چې دآزادي لپاره قرباني ته چمتووي، دمرګ استقبال ته درومي اود پرديو غلامي نشي منلای دنړۍ هيڅ طاقت ئې دپوځ په زورپه غلامي کې نشي ساتلای .

انشاء الله دنيول شوي کشمير مسلمان مجاهدين به دافغانانو په څيرخپله آزادي ترلاسه کوي، بايدهندوان دروسانو له ناکامو تجربواو په افغانستان کې ئې دسرولښکروله ماتې پندواخلي، که روسانو دافغانستان په څيرورکوټي هيوادد پوځي يرغل په نتيجه کې اشغال نه کړای شو، هندهم دخپل وحشيانه تيري له لارې دکشمير خپلواکي غوښتونکي مسلمان ولس په محکوميت اوغلامي کې نشي ساتلای، هندته په کارده چې دکشميري ملت دخوداراديت دحق درناوي وکړي .

موږله خپلو کشميري ورونو سره دزړه له کومي خواخوږي لرو .

ددوي دبري لپاره دعاګووواو مطمئن يو چې کشميري مجاهدين به په صبراوميړانه خپلواکي بښونکي مبارزي ته ادامه ورکوي کشميري مجاهدينو ته دهغوي دافغاني

مجاهدوورونوپيغام او توصيه دا ده چې صبر، سربښندنه اومقاومت دخپلې آزادي ضامن وګڼي ، دملګروملتو پريکړې اودبين المللي کنفرانسونوتأييداوترديدنه دتيري مخه نيولای شي او نه هم دملتونوخپلواکي تضمينو ولای شي .

دافغاني مجاهدينو په لاسونودروسي لښکروتــــرمـــاتــــي وروسته دمظلوموااومحکوموملتونو دآزادي دورپيل شوی، انشاء الله داستعمارپرخلاف به دنړۍ ټول قومونه په خپلومبارزوکې بري ترلاسه کوي .

همدارنګه موږدآذربايجان له مظلوم ولس سره چې دروسي ښکيلاك له وحشيانه يرغل سره مخامخ دی همدردي لرو، او پرآذربايجان باندي دروسي پوځ تيري په کلکه محکوموو .

زموږپه مسلمانو کشميري ورونو دهندوانو ظلمونه او دآذربائيجان پرمظلوم ولس دمسکو تيري او بيادد ي پيښوپه وړاندي دلويديزوهيوادونو سکوت يوځل بيا دابښه ثابتوي چې داغيراسلامي طاقتونه يوهم دمسلمانانودوست اوخواخوږي نه دي بلکې تل ئې دمسلمانانو پرضد يوبل ته لاس ورکړی دی .

مسلمانانو ته په کارده چې ديوه استعماري طاقت په مقابله کې دخپلې مبارزي په اوږدوکي پربل استعماري طاقت باندي دتکيي پرځای په خپلوکې متحدشي اوديو بل مرستې ته راوړاندي شي او يواځي پريوه الله (ج) تکيه اوبروسه وکړي ، الله (ج) ترهرڅه ستردی اودمسلمانانو لپاره کافي دی .

ومن يتوکل علی الله فهو حسبه حسبناالله ونعم الوکيل .« حکمتيار» دحزب اسلامي افغانستان امير

د ګورباچوف «سجده» شوي

کمونیزم له پرګنیزې کلابندۍ ونه ژغوره

فضل ولي ناګار

يوې مشهورې برطانوي جريدې « دي اکانومست » دخپل تيرکال په وروستي خپرونه کې (۱۹۸۹) يوصفاکوونکی کال وباله ، او هغه ځکه چې دهمدې کال په اوږدوکې ديوې لويې تاريخي تيروتنې پرضد دنړيوالو پرګنو تبراوغضب لمبه لمبه شو. داتيروتنه دلينن په لاس جوړشوی کمونستي نظام ، او په ټولنه يې ديوه ګوند واکمنې بنسټيزاصل و دی نظام په ختيزې اروپاکې ساه ورکړه، او دروس دننه په وروستيو سلګودی ، چين يې په عارضي ډول مخنيوی وکړ، خودسيمه ايزواونړيوالوحالاتو له تحليله څرګنديږي ، چې د وسلوپرتخت داناسته به ترډيره دوام ونه لري .

دتاريخ ددې لوی بدلون پيلامه د۱۹۸۹ کال دفرورۍ له پنځلسمې ونښته ، او هغه پرامو دبې ګناه افغانانو وينوسره دلوبې کوونکي سره پوځ دوروستي عسکروکړوري وتل ودامواخواته دترمز ښاريانو دخپلو خامو شوتأثراتوسره دروسانو داتاريخي پښاتګ بدرګه کاوه ، اودخپل نظرپه پردويي دنه ورانيدونکې نقشې په توګه ساته .

ګورباچوف له خپل مشرتاب سره جوخت داصلاحاتو او د« خلاصودروازو پاليسي » نړۍ ته اعلان کړه، او هغه فکر کاو، چې د« پتر» ارمانونه چې کمونستي اسلافو ترڅه حده سرته رسولي ، دی به يې په بل ډول بشپړکړي . ګورباچف پوه و ، چې پرافغانستان تيری اوشکست ورته په سيمه ايزه اونړيواله سطحه لويې ربړې زيږولې ، اقتصادي کمزورۍ ، په ټولنيزو چاروکې دسوسياليزم پاتې راتلل ، اخلاقي جرمونه، او په تيره تيره دکارګرو ديکتاتورۍ چې يوې ځانګړې پوړۍ ته يې له شاهي سيستم نه زيات اهميت ورکاوه، ګردسره ولسونه پوزې ته راوستي وو، په نړيوال ډګرکې دافغاني شاځلمو پلاس دسره پوځ ماتې ، اودروسي تکنالوژۍ راپرځول هم پدې کتارکې وو، چې دروس په اقماراودسوداګرۍ په نوروبازارونو کې يې ارزښت په ځمکه پريوت . دااوهمداډول نورلاملونه وو، چې روسي کمونستي مشريې له امريکايي مشرتابه سره سلا اومشورې ته اړکړ. دختيزې اروپا بدلونونه يې په روڼ تندي ومنل، اوهيڅ ډول عکس العمل يې ونه ښود. که څه هم دعکس العمل په نه

له سرودېوانونه نيول شوی ټانک

 څرگندیدوکې به دروس هراړخیزه کمزورۍ دخیله وي ، خو ترټولولوی علت یې دروس دخپلې سیاسي جغرافیاساتل دي، اوهغه داچې دمنځنۍ آسیا مسلمانان او دروس دننه نورمحکوم ملتونه چې خونړۍ کمونیزم یې په کلونو کلونو جبروتشدداسلامي او ملي تشخص وران نکړی شو، څنگه به له داډول تاریخي جریان سره بې اړیکو پاتې شي .

دروس ښکیلاکې نظر ترټولو وړومبې پرافغانستان پریوځي ، چې هلته باید څه ډول حکومت رامنځ ته شي ، دافغانستان مسئلې ناسورگڼل ، دپوځونوایستل، او دنړیوالوپه وړاندې پردې تیروتنه اعتراف کول، که هرڅو دگورباچوف دکمونستي

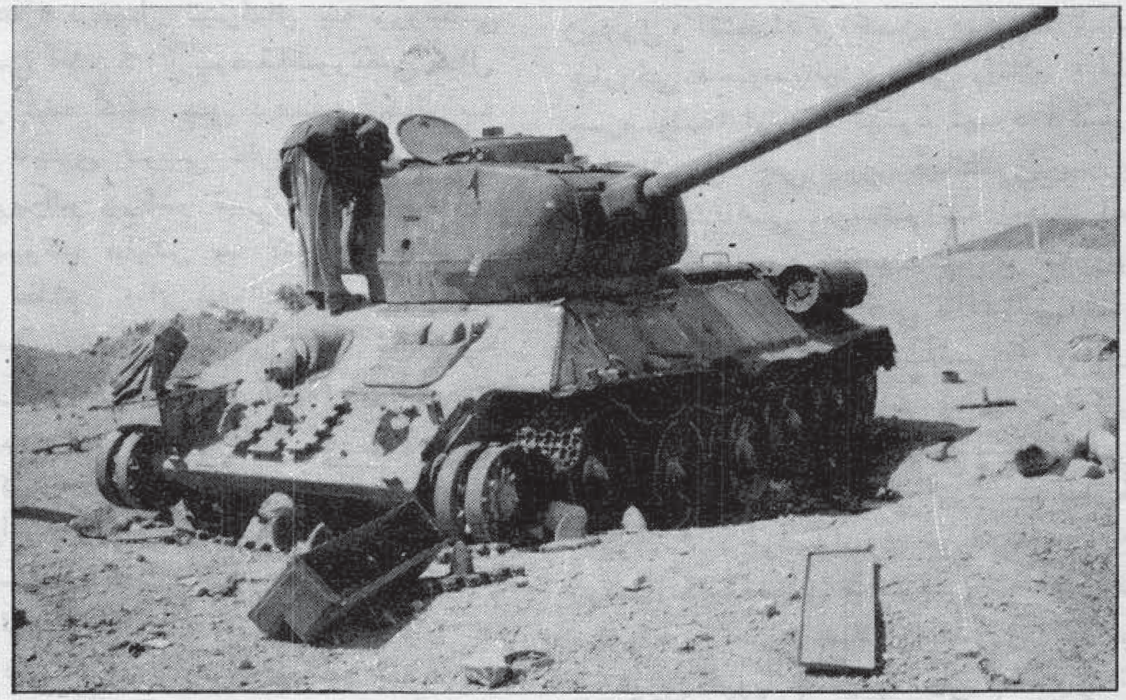

پالیسي دسهوي سیاسي سجده گڼل کیږي ، خودابايد هیڅکله پدې قیاس نه شي ، چې گوندي کمونستي امپراتوري دپراختیاغښتې سیاست شاته کړیدی ، روس دختیزې اروپا دبدلونونوپه وړاندې چوپ پاتې کیږي ، خود آذربایجان دازادۍ غورځنگ په بې رحمانه ډول ټکوي . دآزادۍ نړیوال غورځنگونه اوبیا په تیره تیره له آمواخواته خوځښت دافغاني مجاهدینو دجهاد تروړانگو لاندې رامنځ ته شوی ؛ اوکه چیرې هلته دمجاهدینو اسلامي حکومت جوړشي ، نوبیا به کمونستي امپراتورۍ سره لمبه اومحکوم مسلمانان به خامخا خپل تشخص لاس ته راوړي . په پاکستان کې دافغانانو پناه اخیستل ، او بیا روس ته ماتې ورکول، پخپله دکمونستي پالیسي عیني مشاهده ده ، او تروسه وسه زیارگالې ، چې دخپلو لویدیزوملگروپه مرسته هلته داسې یوحکومت رغون ومومي ، چې که کمونستي نه وي ، نو باید اسلامي هم نه وي .

همدالامل دی چې دکابل گوډاگي حکومت یې په وسله وال ډول له حده زیات پیاوړی کړی ، خو په مقابل کې په مجاهدینووسله بیخي ولاړه، او غورځني پرځې یې دتش لاس معنالري .

داهماغه روغه او تړون دی چې دفتوی له مخې یې دختیزې اروپا غورځنگونه قانوني ، او دافغانستان دمجاهدینو آزادي او اسلامي جوړښت ناروا، او ظالمانه گڼل کیږي .

بله دغوروړموضوع، چې دمجاهدینو داسلامي حکومت په رغنده نقش کې دخند کیدلواو یالزترلزه دهغې دتمبولو اندیښنه تری راولاړیدی شي ؛ هغه په نیمه وچه کې دکشمیر دمسلمانانو راپاریدل دي . کشمیر چې یوه څرگنده اسلامي سیمه ، او له هندوستان سره یې دخپل مذهبي اونژادي تشخص له مخې دگډې پاتې کیدنې هیڅ پوښتنه نه پیداکیږي ، دتاریخ

په اوزدوکې څوڅو ځله په نيمه وچه کې
دناارامۍ او جنګ لامل ګرځېدلی دی .
دروس کمونستي قيادت له کمونيزم نه
داروپائيانو آزادی زغملی شي ، خو
ګورباچوف دسولې له دی ټولو ناروسره
سره په ډيره سپين سترګې
کشميردهنديوه برخه ګڼي، او دکشمير
دمسلمانانو وژل ، او خاموشه کول
دښکيلاکګرهندوستان تاريخي حق اعلانوي
، اوهندی مشرتوب دی ته هڅوي ، چې
پرپاکستان پوځي يرغل وکړي . هند چې
دپاکستان دلاسوهنې دتورهيڅ دليل نه
لري ، اوهم دکشميردآرامي لپاره دوحشت
، تشدداوپرپاکستان له يرغل پرته ورته
څه ندي پاتي، نودروس دډيري دلچسپي
مرکز ګرځيدلی ، څوکه له هندوستانه
داتيروتنه وشي، نوبيا به يي دجبران لپاره
بې له ځان بايللو نورڅه نه کيږي .
کشميري مسلمانان به خامخا آزاد او
خپلواکه کيږي ، که دادهند اويايي دنورو
ښکيلاکګرو ملګرو خوښه وي او که نه ؟
افغانان چې له روس نه آزادي اخيستي
شي ، نوکشميرته خو هند، چې
دسکانوآزادي پالي تري د« خالصتان»
غوښتنه کوي ، او همدااوس يې هم
خوځښت په ځپودي ، دومره ګرانه خبره نه
ده ، پرپاکستان دهند يرغل که هرڅومره
روس په وړاندي دپاکستان دمصروفيدلو
اودافغانستان له مسئلې نه دسيمي اوټيوالو
دمخ اوښتني تعبير لري ، خودابه هم
دروس دنورو غلطواټکلونو غوندي يو
ناکام زياروي ، لکه دپاکستان دننه بمونه
چول، دجنرال محمدضياء الحق شهادت
اونور.

پرپاکستان حمله کول به دهند قوت دړی
وړی کړي ، او هغه داچې له کشميرپرته به
آزاد« خالصتان» هم رامنځ ته شي، روس
بايد پرخپل دغه ښکيلاکګرکشرملګري
لرزږه ... هم وسيځي، او دهند داځواک
په دري پوځي محاذ ونو ونه ويشي، له
پاکستان سره جنګ ،
دکشميرلهمومنانو ، اودسکانو له آزادي
پالوسره .

دروس له نوي غلامي نه دختيزي اروپا
پرخلاصون سربيره دروس دننه هم اوضاع
توپاني، اودروس سياسي جغرافيايي له
سخت خطرسره مخ کړيده. دروس بالتيك
حکومتونه ، يوکراين ، مالديويا، ارمنيا،
جارجيااو، آذربائيجان دآزادي پرله پسي
غوښتنې کوي ، دآذربائيجان مسلمانانو
خونړي خوځښت وچلو، چې په راتلونکي
وخت کې تري ديوه منظم اوباقاعده جنګ
هيله کيدی شي . له کمونستي امپراتورۍ
نه دلتوانيا دبيليدوڅرګندي غوښتنې
ګورباچوف له ستونزوسره مخ کړيدي .
دفروری په څلورمه نيټه پخپله په مسکوکې
يوه لويه مظاهره وشوه. مظاهرينو
شعارورکاوه، چې شپږمه ماده دې له
قانونه فسخه شي ، کمونيزم دجمهوريت
منافي دی، په « کې جي بي » دې مرګ
وي . دروس په قانون کې شپږمه ماده
پرحکومت اوملت ديوازيني کمونستي ګوند
دتسلط ترجمانه ده، دپاريدلو خلکو په
غوښتنه کې ګڼ ګونديز حکومتي نظام
شامل و . له مظاهري يوه ورځ وروسته
ګورباچوف اعلان وکړ، چې يوګونديز
حکومتي طرزنوردچليدلونه دی . ددی
تحليل په رڼاکې دااټکل کيدی شي، چې
کمونيزم دژوندوروستي پړاوونه وهي ؛ اوپه
نړيوال سياسي سيستم کې يې خپل مقام
له لاسه ورکړيدی . دافغاني مجاهدينو
آسماني سوبې ختيځ اولويديځ کفرانديښمن
اوګډې جبهې جوړولوته يې اړکړ. دفلسطين
د« تيزوانقلاب » هم دهمدي لړی يوه
کړي ده . نو که اوس دختيزي اروپا
بدلونونه زغمي، او آذربائيجان اودافغاني
مجاهدينو خوځښت نشي تحمل کولی ؛ او
ياکشميردهنديوه برخه ګڼي داټول دااسلام
په مقابل کې دواحدی ليکي جوړول دي ،
او دهغه يهودي پوهاندا اخطارذهن ته رادلي
، چې: « اي لويديزوالو» تاسوخوښ ياست
، چې دافغانستان په جهادکې
مودوسلودخرڅلاوبازارګرم شو، خودي ته
موفکرنه دی ، چې مسلمانان بيدار،
اوجنګي تربيت يې وموند، ګوري ، له
هغوی نه لا« اندلس » هيرنه دی » .

بسم الله الرحمن الرحیم

حزب اسلامی افغانستان می گوید : باید مطابق فیصله شورای مشورتی وتعهدات موکد ومکرررهبران احزاب وطبق لایحه کمیسیون باصلاحیت انتخابات ازمهاجرین ، مجاهدین واهالی مناطق آزاد رای گیری صورت گیرد. شورای منتخب تاسیس شود واین شورای منتخب به نمایندگی ازهمه اقشارملت ، حکومت آینده کشورراتشکیل دهدوقانون اساسی جدیدبرای میهن ما تصویب نماید.

دیگران می گویند : باید حکومت غیرمنتخب وغیرقانونی مقیم پشاور که اصولاً عمرش مدت ها قبل پایان یافته است ادامه کند. شورای غیرمنتخب وانتصابی تاسیس شود،درین شوری هفت تنظیم سهم مساوی داشته باشد. شورای غیرمنتخب مذکور به حکومت مقیم پشاورری اعتماد بدهد، رهبران هفت تنظیم کافیست که به نمایندگی ازهمه ملت تصمیم بگیرند، شرایط برای انتخابات

***

اگرمردم مجبورمي شوندبراي حکومت غیرمنتخبي که نه اردونه پولیس ،جلاوطن بوده مقیم حویلیهاي کراپي پشاورزاست به تظاهرات خیاباني متوسل شوندمسلماً که براي عزل حکومتهاي غیرمنتخب دارای پولیس واردومسلط درداخل کشورمجبورخواهندشد، دست به سلاح برده قیام نمایندوبدینترتیب تجارب تلخ سالهاي گذشته تکرارشود، مانمیخواهیم حکومت هاي مؤقت ، به حکومات استبدادي دایمي تبدیل گردد. وحوادث خونین سالهاي گذشته تکرارشود.

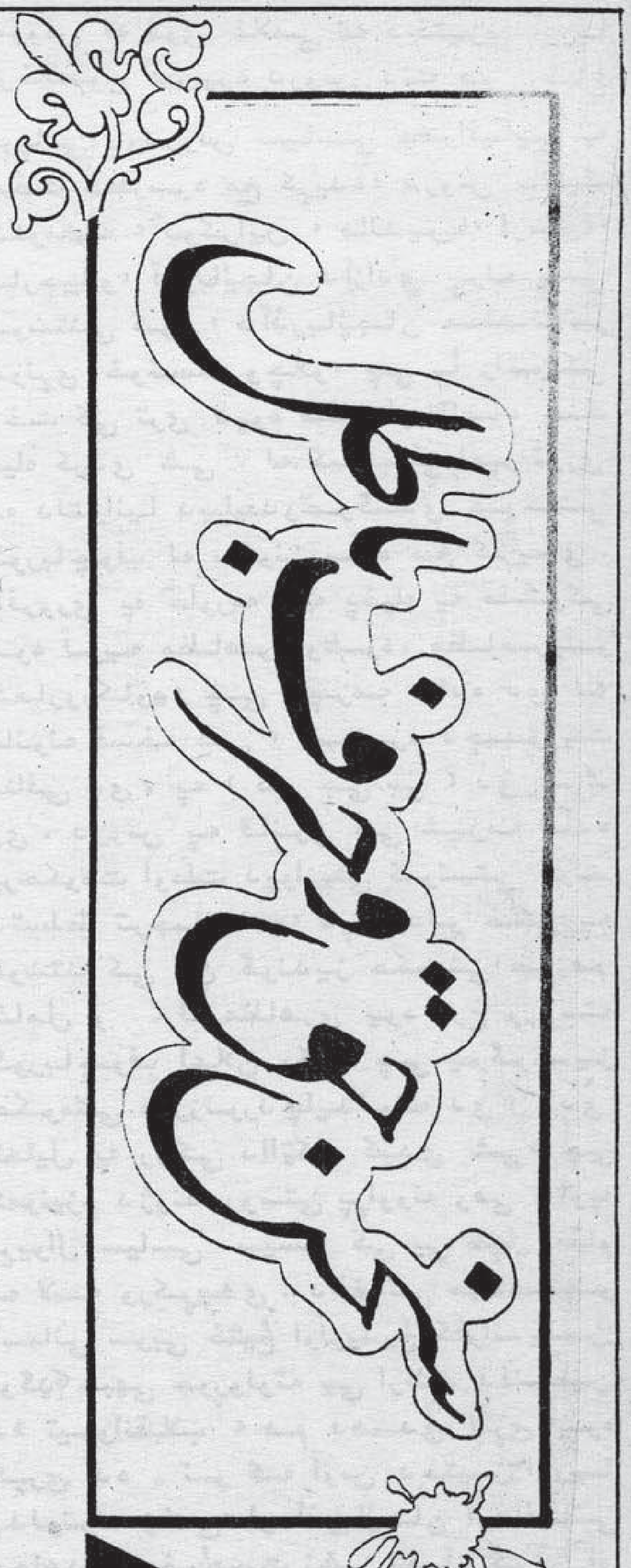

مساعد نیست ، مردم فیصله هفت تنظیم رامی پذیرد . عوام الناس حق ندارند درمورد حکومت اظهاررای کنند . نمیتوان به فاسق ، فاجر وجاهل حق رای داد . درست نیست که مهاجرین درکمپ ها رای بدهند اگر ضرورت به رای مهاجرین احساس گردد باید بداخل بروند .

مامی گوئیم : اگرمهاجرین حق ندارند رای بدهند رهبران نیزمهاجراند وحق ندارند سرنوشت ملت رابدون مراجعه به آرای مردم تعین کنند .

اگرلازم باشدافرادی درباره آینده افغانستان تصمیم بگیرند که درداخل اند باید رهبران نیز بداخل بروند ودرپشاورسرنوشت افغانهارا تعین نکنند .

به بهانه اینکه فاسق وفاجر وجاهل حق رای ندارد نبایدهمه ملت راازحق مسلم شان درزمینه انتخاب امیر واظهاررای درباره آینده کشورمحروم کرد .

قبول داریم که آن عده افرادی که حکم فاسق وفاجروجاهل برآنان صدق می کند ، ازحق رای ، اظهاررای محروم شمرده شوند ، اما کسانی که مسلمان ، وعاقل وبالغ اند ومحکمه شرعی به فسق وفجورآنان حکم نکرده است ، درخدمت روسهاوحکومت مزدورشان نبوده اند ، برای آزا کشورشان جنگیده اند ، قربانی داده .ند ، خانه های شان ویران گردیده به هجرت مجبورشده اند دشواریهای این جنگ طولانی را درسنگرها ودرکمپ های هجرت تحمل کرده اند . نه به فشارها تسلیم شده اند ، ونه فریب تطمیع دشمن را خورده اند . واین قوت ایمان ، وعقل وشعوررا داشتند که سنگرایمان وصف مجاهدین مومن راانتخاب نموده درپهلوی آنان قرارگیرند ، احدی حق ندارنداینهاراجاهل وسفیه خطاب کنند واز حق رای دهی محروم کند .

عجیب است این آقایون میتوانندکسانی رابحیث رهبربپزیرند ودرشورای انتصابی وحکومت عبوری حقوق مساوی به آنان بدهند وپست های حساس درکابینه به آنان بسپارند که ازنظرآنان فاسق وفاجراند ودرمورد شان همین تبلیغات را درخارج ازکابینه دارند ولی همه ملت را به بهانه اینکه فاسق وفاجرحق رای ندارد

عجیب است این آقایان میتوانندکسانی رابحیث رهبربپذیرندودرشورای انتصابي وحکومت عبوری حقوق مساوي به آنان بدهندوپستهاي حساس درکابینه به آنان بسپارندکه ازنظرآنان فاسق وفاجراندودرموردشان همین تبلیغات را درخارج ازکابینه دارندولی همه ملت را به بهانه اینکه فاسق وفاجرحق راي ندارندازمسلمترین حقش درزمینه اظهاررأي محروم می کنند

ازمسلمترین حقش درزمینه اظهاررای محروم می کنند .

کی به شماگفته است که ملت فیصله رهبران تنظیم هارامی پذیرد ؟ اگراین رهبران همه رهبران منتخب می بودند ودرتنظیم های مربوط شان شوری های منتخب میداشتند ، امکان داشت ملت ازفیصله های متفقه آنان دفاع می کرد ، ولی تعجب آوراست که باوجودمخالفت های شدید اقشارمختلف ملت دربرابر تصامیم این آقایون ، ادعامی کنند که ملت فیصله هفت تنظیم رامی پذیرند !!

مگرتجربه تعین والی برای ولایت کنرکه ازطرف حکومت متیم پشاور توظیف گردید ولی ازترس مردم نتوانست واردکنرشود وقوماندانان مربوط به همه احزاب شامل حکومت باوی بمخالفت پرداخته از ورودش به کنرجلوگیری کردند وحکومت مجبورشد دفتری درپشاور برای وی بازکند .

برای کذب ادعای این آقایون مبنی براینکه ملت تصمیم وفیصله آنانرا می پذیرد کفایت می کند ؟

اگرمساعدت شرائط برای برگذاری انتخابات شرط لازمی می بود بایددرفیصله شوری مشورتی وتعهدروسای احزاب به آن اشاره بعمل می آمد . چرابشکل مطلق وبدون ذکرقید وشرط ، اجرای انتخابات درظرف شش ماه رابه ملت وعده داده همه دنیا رابرآن گواه وشاهد

گرفتید ؟
اگر دریک سال گذشته ، شرایط برای برگذاری انتخابات مساعد نگردید؛ چه تضمینی دارید که درچهارماه آینده شرایط مساعد برای آن فراهم خواهد شد ؟
بوضوح معلوم می شود که درچهارماه آینده نیز اراده برگذاری انتخابات راندارید ، می خواهیدعمراین حکومت را طولانی ترسازید ومردم را به وعده های میان تهی اجرای انتخابات فریب بدهید .
درپایان چهارماه باردیگری اعلان خواهیدکرد که شرایط برای انتخابات مساعد نبودبناءً نتوانستیم شوری منتخب درست کنیم لازم است حکومت فعلی برای چندماه دیگری نیز ادامه کند !!
ماهمیشه گفته ایم که بدون شورای منتخب قضیه عزل ونصب حکمرانان ، همیشه به کشمکش ها منتج خواهد شد کسیکه یکبار(ازهرطریقی که باشد) به قدرت برسد تااورا وادارنسازند ومردم علیه او نشورند از کرسی اقتدارپائین نخواهد آمدوباتوسل به بهانه های گوناگونی عمراقتدارش راطولانی خواهدساخت . لازم بود حکومت مقیم پشاورپس ازشش ماه نخستین بدلیل عدم اجرای انتخابات وعدم انتقال بداخل کشور منحل می گردید ، ولی می بینیم که آنان ، شش ماه رابه یك سال ویك سال رابه یکنیم سال تبدیل کردند ومعلوم نیست چه اراده های دیگری درسردارند وچه عزائمی ودسیسه ها .
اگرمردم مجبورمیشوند برای حکومت غیرمنتخبی که نه اردو دارد نه پولیس ، جلاوطن بوده مقیم حویلی های کرایی پشاوراست به تظاهرات خیابانی متوسل شوند مسلماً که برای عزل حکومت های غیرمنتخب دارای پولیس واردو ومسلط درداخل کشورمجبورخواهندشد دست به سلاح برده قیام نمایند وبدینترتیب تجارب تلخ سالهای گذشته تکرارشود، مانمی خواهیم حکومت های موقت به حکومات استبدادی دائمی تبدیل گردد وحوادث خونین سالهای گذشته تکرارشود باتاسیس شورای منتخب ، جلواین نتایج گرفته میشود .
می گویند : اگر استعفاکنیم وحکومت منحل شود خالیگاهی بوجود می آید !!
مامی گوئیم : حکومت شما کدام مشکل ملت ماراحل کرده است ؟ کدام خالیگاهی رادرداخل کشور پرکرده است ؟ درکدام نقطه افغانستان موثر بوده ، جنگ رارهبری نموده ، امنیت را تأمین کرده است، به نیازمندیهای مردم جواب گفته است ودرکدام قضیه حدود واحکام اسلامی را تنفیذ نموده است تا بپذیریم که انحلال حکومت منتج به ایجاد خلا وباعث مشکلات خواهد شد، حقیقت امراین است که حکومت فعلی باعث خیلی ازمشکلات وفتنه ها شده است . اثرات منفی برجهاد گذاشته است ، وبهانه بدست دشمنان اسلام داده است تابااستناد به ضعف ، بی کفایتی ،عدم قدرت اجرائی حکومت وعدم رسیدگی بمشکلات مردم ، به ملت ما ثابت کنند که رهبران احزاب جهادی قدرت وکفایت واهلیت اداره کشور وسرپرستی ازحکومت فعال راندارند. از فیصله مردم خودمی ترسند . مردم راازحقوق مسلم شان محروم می کنند . شوری ها وحکومت های غیرمنتخب استبدادی را برملت تحمیل می کنند وازرفتن بداخل بیم دارند.
می گویند: تازمان تاسیس شورای منتخب باید حکومت موقت وجود داشته باشد . تادرصورت سقوط ناگهانی حکومت کابل جای آنرااشغال نماید.
می گوئیم : درست است ولی بدین شرط :
لازم است حکومت موقت بتوافق همه نیروهای جهادی تشکیل گردد، هیچ گروهی چه خورد وچه بزرگ چه آنان که درپاکستان اند وچه آنانکه مقیم ایران اند نادیده گرفته نه شود .
ودربعد قضیه چگونگی ساختارحکومت موقت شرکت نمایند .
عملیه انتخابات باید ازاعلان حکومت موقت عملاً آغاز گردد تابدین ترتیب برگذاری انتخابات تضمین گردد . ومثل گذشته ها پس از تشکیل حکومت موقت زمام داران حکومت که درپی تعطل درانتخابات وتداوم غیراصولی حکومت شان نیفتند .
حکومت رابه این خاطر بداخل انتقال ندادیم که شرایط مساعد نیست ، بیم بمباری وانداخت میزایل های سکدوجود

دارد !!
مامی گوئیم : باید درمتن فیصله نامه مبنی بر انتقال حکومت بداخل می نوشتید که حکومت عبوری بعداز خاتمه جنگ وپس از آن که احتمال بمباری هاوانداخت میزایل ها منتفی شود بداخل انتقال خواهدیافت . چرانوشتید که متصل تاسیس حکومت درظرف یکماه بداخل انتقال می یابد؟
مگر قوماندانان ومجاهدین جبهات وقرارگاه های جهادی ما درهمین شرایط زیر بمباری ها ازسنگرهای شان پاسداری نمی کنند؟ مگر قرارگاهای آنان هدف انداخت مزایل هاقرارنمی گیرد؟
آیا قصدتان ازچنین استدلال این نیست که مانعی ندارد اگرقوماندانان قرارگاه های ما به شهادت برسند مجاهدین کشته شوندولی رهبران باید مصئون باشند

> درشرایط فعلی که سرنوشت ملت ما تعین می گردد واساس نظام آینده کشور ما گذاشته می شودضرورت تشکیل شورای منتخب بیش ازهروقت دیگری است.

وخطری حیات وسلامت آنانرا تهدید ننماید ولزوماً باید درخارج ازکشورودرخانه های مصئون ومرفه پشاور بسربرند؟
اگر به این خطر بعدازتشکیل حکومت متوجه شده اید ، باید به این دلیل از ریاست آن استعفامی نمودید که این حکومت برای اقامت درپشاور تأسیس نشده بود بلکه مشروط به تاسیس درداخل بود. باید بامراعات اصل وفابه عهدوالتزام به شروط استعفای تانرا اعلان نموده وازاصراربرادامه حکومت غیراصولی اجتناب می ورزیدید.
می گویند : ماطرح تاسیس شوری رااعلان کرده ایم بهمه ولسوالی ها هیئت ها اعزام می گردد تاازمردم بخواهند ده ده نفررابرای لوی جرگه معرفی کنند، طریقه تعین ده نفر بخود مردم گذاشته شده است ، این ده نفر ازمیان خود یکنفر رابه ولسی جرگه معرفی می کنند ۹ نفر متباقی علاوه براینکه عضویت لوی جرگه رادارند اعضای شوری ولسوالی وولایت نیز میباشند.
می گوئیم : چرااینکارراادرجریان یکسال گذشته انجام ندادید؟ چراطرح کمیسیون انتخابات را ردنموده طرح جدیدی ارائه می کنید؟ درحالیکه طرح کمیسیون انتخابات به توافق نمایندگان همه احزاب ترتیب شده است ودرجریان یك ونیم سال گذشته برآن کارشده مقدمات برگذاری انتخابات فراهم گردیده ، لوائح مربوط تصویب وکارت ها طبع شده است ؟
این هیئت ها اهالی ولسوالی هاراکه هریکی دارای ده ها هزارنفوس بوده چگونه جمع نموده وبه آنان ابلاغ می کنند که نمایندگان تانرا معرفی کنید مخصوصاً که تعدادزیادی ازهرولسوالی هجرت نموده درکمپ های مختلف پاکستان زندگی می کنند اجتماع آنان در محل واحدی محال میباشد؟
اگر به فرض محال هیئت ها توانستند مردم هرولسوالی راجداجدا جمع کنند، طریقه تعین ده نماینده کدام است ؟ دست هارابلندمی کنند؟ رای گیری صورت می گیرد؟ .... چرا طریقه تعین ده نفر رامجهول گذاشته اید ؟ چرا باوضاحت نگفته اید که اهالی هرولسوالی ده نفر راز طریق رای گیری انتخاب می کنند؟ آیاطفره روی درچنین قضایا راحاله آن بمردم بمعنای تحمیق مردم وایجاد کشمکش میان آنان نیست ؟ ده ها هزارساکنین یك ولسوالی چگونه میتوانندبرسرنحوه انتخاب دد نفر باهم توافق کنند؟ اگر رهبران تنظیم ها که

دحق په مورچل کی دخدای دلاری دغازیانو یرتولگی

محدوداند نمیتوانند برسرچگونگی تاسیس شوری ممثل ملت توافق نمایند پیروان آنان چگونه قادرمیشوند این مشکل راحل کنند ؟

چرا نمی نویسید که درولسوالی های که نماینده متفق علیه ویاشوری متفق علیه وجود ندارد لازم است درآنجا انتخابات صورت گیرد ؟

وهرکی اکثریت آراء را بدست می آوردبحیث نماینده ولسوالی مربوط اش پذیرفته میشود ؟

ملت هوشیاروآگاه ما بخوبی میداندکه هدف شما ازین طرح مجهول وغیرعملی این است که درامه ترتیب دهید . به عنوان تاسیس شوری هیئت های بداخل اعزام کنید ولی همه این هیئت ها ازداخل ناکام برگردند وبااستناد به آن ادعاکنیدکه : مامردم راآزادگذاشتیم تانمایندگان شانرا معرفی کنند ولی قادربه معرفی نمایندگان شان نشدند، بناءً ماناگذیریم شوری انتصابی درست کنیم !!

چراتام این شوری را لویه جرگه گذاشته اند ؟ برای آنکه لویه جرگه ها همیشه انتصابی بوده وحکومت های وقت برای ادامه اقتدارنامشروع شان بدتدویرآن متوسل شده اند افراد دلخواه شانرابه آن دعوت کرده اند.

شاید متوجه نیستندکه امریکانیز طرح سه مرحله ای حل معضله افغانستان رابه این شرح اعلان کرده است :

۱ـ تاسیس لویه جرگه !!

۲ـ تشکیل اداره سیاسی مشتمل برنیروهای جهادی وافراد غیرتخریبکاررژیم کابل !!

۳ـ اجرای انتخابات تحت نظارت ملل متحد !!

اعلان طرح ناقص شش تنظیم درررابطه باتشکیل لویه جرگه آنهم یکروز قبل از سفر ساغلی کمیت معاون وزیر خارجه امریکا به پاکستان . باعث ایجاد شکوک وشبهات میان مردم شده است که مبادا این طرح به تأ سی ازطرح امریکا ترتیب نشده باشد .

مخصوصاً که بیاد دارند قبل از آغازبحث براین طرح، نماینده خاص امریکا ساغلی پیترتامسن درملاقاتش بایکی ازروسای احزاب ، مخاطبش رابه تشکیل لویه جرگه وتاسیس حکومت دارای قاعده وسیع از طریق این لویه جرگه توصیه کرده بود.

می گویند :مابه قوماندانان ، علماوبزرگان اقوام وقبایل اختیارمی دهیم تابه نمایندگی از اهالی هرولسوالی درمورد طریقه انتخابات ده نفر تضمین بگیرند.

می گوئیم ،اگر شما به فیصله قوماندانان ، علما ، و بزرگان اقوام وقبایل احترام می گذاشتیدباید فیصله شورای ولایت کنر راکه شامل قوماندانان همه احزاب ومشهورترین علما ی این ولایت است ردّ ننموده باآن به مخالفت نه می پرداختید واجازه می دادید تاطبق فیصله ئی متفق علیه آنان انتخابات به اساس نمایندگی متناسب درآن ولایت برگزار گردیده شوراهای منتخبی به سطح مجموع ولایت وهمه ولسوالی هاوعلاقه داری ها تاسیس می گردیدباید درپی عزل رئیس شورای ولایت توظیف والی از پشاورنه برآمده قوماندانان تان را (که به تعهد شان درشورای ولایت التزام ورزیده بودند) بااخراج ازتنظیم وقطع مساعدات تهدید نمی کردید.

عکس العمل منفی شمادربرابر شورای ولایت کنر که به اتفاق آرا تصمیم گرفته درهمه ولسوالی هاوعلاقه داری ها ی کنر انتخابات براساس نمایندگی متناسب برگذارگردد نشان می دهد که شمابالانتخابات درهرحالتی مخالفت ورزیده از نتایج آن هراس دارید، می خواهید توسط قوماندانان وبنام علماوبزرگان قوم فیصله برگذاری انتخابات راردنموده از اجرای آن جلوگیری کنید.

می گویند : ما غرض تسریع درکار، ولسوالی ها را بحیث حوزه های انتخاباتی پذیرفته ایم ،

می گوئیم : ولسوالی هارا به این دلیل بحیث حوزه های انتخاباتی درنظرگرفته

اگر لازم باشد افرادی درباره
آینده افغانستان تصمیم
بگیرند که در داخل
اند باید رهبران نیز داخل
بروند و در تنها و سرنوشت
افغانها را تعین بکنند.

***

مانمیگوئیم: اگرمهاجرین حق ندارند رای بدهند رهبران غیرمهاجراندوحق ندارندسرنوشت ملت رابدون مراجعه به آرای مردم تعیین کنند.

اید که میدانیداحزاب مقیم ایران باآن مخالفت می ورزند ومدعی اندکه حوزه های انتخاباتی سابقه عادلانه نبوده وتناسب نفوس اهل تشیع درآن مراعات نشده است .

طبیعی است که درینصورت احزاب مقیم ایران با طرح درمجموع به مخالفت می پردازندوبه این ترتیب درشوری مذکورباردیگری نمایندگان احزاب مقیم ایران اشتراك نخواهند کرد ویا تاسیس شوری به تعویق خواهد افتاد وبهانه دیگری برای طولانی ساختن عمرحکومت خیالی تان بدست خواهید آورد!!

کسیکه طرفدارتاسیس شوری واقعی ، نماینده همه اقشارملت باشدهرگز بااین نوع طرح ها ی مجهول . غیرقابل تطبیق ومایه اختلاف خودرامصروف نمی سازد برعکس طرحی ارائه می کند که برگذاری انتخابات راتضمین نمایدواز طریق آن شوری تاسیس گردد که نماینده همه اقشارملت باشد ومردم بتوانند به آسانی وبدون تحمل مشقت وتکلیفی ، اظهاررای کنند. اگر انتخابات براساس نمایندگی متناسب صورت گیرد به نحوی که هم احزاب حق داشته باشند صندوق بگذارندوهم کاندیدان آزاد احزاب جهادی لست کاندیدهای شانرا قبل از برگذاری انتخابات اعلان می نمایند.

رای دهندگان میتوانند به کاندید های مشخص رای بدهند ویابه احزاب ولست مجموعی کاندید های شان .

عضویت یك فرد درشوری مشروط به کسب عدد معین آراء بوده ، درپایان رای گیری وپس از اعلان نتایج عمومی آرای که به صندوق هاریخته شده است از لست کاندیدان احزاب به تناسب آراء مجموعی که بدست آورده اند تعداد معین نمایندگان به عضویت شوری پذیرفته میشوند، کاندیدان آزادوغیرمتعهد به احزاب نیز میتوانند درانتخابات شرکت نموده باحصول همان عددمشخص آراء ؛ عضویت شوری راحاصل کنند، درین طریقه انتخابات هیچ رای بهدر نمیرود ، چنان نیست که آرای موید کاندیدان ناکام بیهوده وبی اهمیت تلقی گردیده کسانی که به کاندید ناکام رای داده اند درشوری هیچ نماینده نداشته باشند، احزاب کوچك و اقلیت های کشور نیز میتوانند به تناسب نفوس ونفوذ شان نمایندگانی به شوری بفرستند، مشکل ثبیت حوزه های انتخاباتی نیز حل می گردد وضرورتی برای تحدید حوزه ملپش نمی آید، مشکل آنعده گروهای سیاسی نیز حل می گردد که به این دلیل با برگذاری انتخابات میان مهاجرین مخالفت می ورزند که نفوذ شان میان مهاجرین محدودبوده ومدعی اند که اگر مهاجرین دررای گیری شرکت کنند ولسوالی های سرحدی درعوض یك نماینده دونماینده به شوری خواهندفرستاد یکی از داخل ودیگری از مهاجرین مربوط به آن ، باانتخابات به شیوه نمایندگی متناسب این مشکل منتفی می گردد. زیرا معیارولسوالی نبوده بلکه عددمعین آراء معیاراست . این عددمعین آراء راازهرگوشه کشورکه بدست بیاوردمیتواند درمقابل آن نماینده ای به شوری معرفی کنند.

می گویند: انتخابات را بعداز سقوط حکومت نجیب خاتمه جنگ واعاده صلح ، برگذارخواهیم کرد.

عجالتاً به تاسیس شوری انتصابی وتشکیل حکومت موقت از ینطریق اکتفامی کنیم . تعهدمی نمائیم که متصل سقوط حکومت نجیب انتخابات برگذارگردیده حکومت منتخب تاسیس شود.

می گوئیم: شمادرجریان چندسال گذشته بارها وبشکل مسلسل وموکد، بمردم تعهد سپردید که درظرف چندماه آینده انتخابات برگذارخواهدشد وشوری منتخب تاسیس خواهد شد ولی هربارازتعهدات موکد تخلف نموده عدم اجرای انتخابات درهمان موعدرا بابهانه های مختلف توجیه کرده اید پس ازین نمیتوان براین نوع تعهدات اعتماد داشت .

مامی گوئیم : درشرایط فعلی که سرنوشت ملت ماتعین می گردد واساس نظام آینده کشورماگذاشته میشود، ضرورت تشکیل شورای منتخب بیش از هروقت دیگر بست . درشرایطی که نیروهای استعماری می خواهند نظام دلخواه شانرا برملت ماتحمیل کنند آنهم نه به عنوان فیصله تحمیلی ماسکووواشنگتن بلکه به عنوان خواست اکثریت مردم . شکی نیست که عدم موجودیت شورای منتخب ، این فرصت را به دشمنان مامیدهد تا درامورداخلی کشورمامداخلت نموده، تحت این پوشش که افغانها قادربه تامین وحدت ملی وتشکیل حکومت قابل قبول برای اکثریت نبوده باخلای رهبری مواجه اندومرجعی که بتواند از همه افغانها نمایندگی کند وجود نداردبناء مسکو وواشنگتن نه تنها حق دارند بلکه مسئولیت آنان است تامشکل افغانها راحل کنند. حکومت آینده شانرا بسازند وچون وصی وقیم این ملت بی سرپرست ، سرنوشت شانرا تعین نمایند. چهره های راکه اینها می خواهند برملت ماتحمیل کنند هرچند اکثریت مطلق ملت ماازآنان تنفر داشته برای شان قابل قبول نباشد استعمارگران بابوق های تبلیغاتی شان ازین چهره ها قهرمانان حل معضله افغانستان درست می کنند وادعامی نمایند که اکثریت قاطع ملت (جزعده افراطی وجنگجو) از آنان طرفداری می کنند . بدون موجودیت شورای منتخب چگونه میتوان این توطئه هارا خنثی کرد وتبلیغات دروغین وبی مایه دشمن راتکذیب نمود.

اگرمادارای شوری منتخب می بودیم ، امریکا نمیتوانست توصیه کند که حکومت دارای قاعده وسیع بسازیم وافراد مورد نظرش را درحکومت بپذیریم . این وآن کشور نمیتوانست ادعا کند که هواخواهان آنان چند درصد نفوس افغانستان راتشکیل میدهد وبناء چنددرصد چوکی ها درشوری وکابینه حکومت به آنان تخصیص یابد.

حقیقت امراین است که گروهای وابسته به اجانب . آنانکه به سازش های بین الملل چشم طمع دوخته اند می خواهند حکومت آینده کشور مادرنتیجه تفاهم میان روس وامریکا تشکیل گردد وازینطریق سهم

دبنکیلاکگردښمن سوځل شوی موټرونه

دلخواهی بدست آورند با تشکیل شوری منتخب مخالفت خواهند کرد وکارانتخابات رابه تعویق خواهند انداخت .

می گویند: مبادا درجریان انتخابات ، درگیری ها وبرخوردهای صورت نگیرد ومشکلات تازه ای ایجادنشود.

می گوئیم : معنای توافق برسرانتخابات این است که ماباهم نمی جنگیم . علیه همدیگر به اسلحه متوسل نمی شویم . بااعمال قوه وازطریق جنگ نمی خواهیم حریف و رقیب خودرا تصفیه نموده خودرا برملت تحمیل کنیم . بلکه به ملت مراجعه می کنیم . هرکی مورد تائید اکثریت ملت بود حکومتش رامی پذیریم . وعلیه حکومت اکثریت نه کودتامی کنیم ونه به قیام مسلحانه متوسل می شویم . به این ترتیب انتخابات راه حل منازعات سیاسی ، وموجب امتناع وخودداری از درگیری های مسلحانه است . با برگذاری انتخابات منازعات داخلی میان احزاب که اکثراً ناشی ازسیاست تسلط قهری برمناطق است منتفی می شود انتخابات بدیل دیگری جز جنگ ندارد. با توافق برانتخابات جنگ نفی میگردد.

اگرقبول کنیم که دراثنای برگذاری انتخابات حوادث غیرمترقبه رخ خواهدداد. اولاً باید تدابیری اتخاذ کرد تاجلو وقوع این حوادث سد گردد .

ثانیاً این حوادث حتماً محدود وناچیزخواهدبود که بایدبخاطرجلوگیری ازحوادث بزرگتر ناشی ازعدم اجرای انتخابات به آن تن داد وچاروناچارآنراپذیرفت . اگر این بهانه را معقول بشماریم . همه حکام وزمامداران مسلط درکشورهای مختلف دنیا حق

بقیه در صفحه (١٩)

ماخواهان براه انداختن هرچه زودتر انتخابات هستیم

گزارشگر: ذبیح الله "قریشی"

« خواست اجتماع بزرگ مهاجرین ازحکومت موقت »

روزپنجشنبه پنجم دلوبود که هزاران تن از علمای اندیشمند ، ودانشمندان عاقبت اندیش ، مجاهدان سلحشورمهاجرین دردمند درچوک تاون شهرپشاورگرد آمده بودند، ومحصلین پرتحرک که شعارهای نوشته شده درروی پارچه هاراباخود حمل می نمودند به زیبایی آن اجتماع می افزود.

این اجتماع بزرگ ومظاهره تاریخی که بخاطررد طرح حکومت موقت مجاهدین درمورد تعیین حکومت ازطرف لویه جرگه «مجلس قبایل» بجای انتخابات اسلامی میباشد، براه انداخته شده بود.

ساعت تقریباً چیزی کم ده بودکه مظاهره کنندگان به حرکت خویش بسوی مقرریاست جمهوری درحالیکه شعارهای : « ماانتخابات می خواهیم . مابدون حکومت منتخب اسلامی حکومتی دیگررابه هررسم واسمی که باشد نمی پذیریم . اگررهبران حق رای رابرای مانمی دهند پس خودشان این حق رای استبدادی راازکجا دارند؟ انتخابات یگانه راه حل مشکل ملت ماست . ازحکومت موقت حکومت دائمی نسازید. روس وامریکا می خواهد نجیب رابه ظاهرشاه مبدل سازند. مالویه جرگ رانمی خواهیم .

ماخواهان انتخابات اسلامی هستیم .... حکومت بورد وتاکال رانمی خواهیم .....»

راسرداده که به گرمی استقبال می شد، آغازنمودند. ازجاده سپین جومات (مسجد سفید) گذشته وبجلودفترریاست جمهوری اجتماع نمودند. یک تن از موی سفیدان که درزمان ظاهرشاه وکیل شوری بود ودرشورای مشورتی نیزحضوردشت، اسم خودراحاجی عبدالوهاب ازولسوالی حصارک ولایت ننگرهار که به هیچ تنظیمی ارتباط ندارم معرفی نموده ، صحبت نمود: ... درجریان صحبت های خویش حکومت موقت راغیر قانونی دانسته وعمرآنراطبق فیصله شورای مشورتی پایان خواند... گفتند :

طبق فیصله شورای مشورتی ماخواهان به راه انداختن هرچه زودترانتخابات می باشیم ...

درآخرقطعنامه توسط یکتن ازمحصلین ودانشکده سیاست اکادیمی علوم اسلامی قرائت شد ومتن پشتوی آن توسط یکتن ازمهاجرین خوانده شدکه باشعارهای : زنده باداسلام . مرگ به روس وامریکا. ماانتخابات می خواهیم . ماخواهان حکومت منتخب اسلامی هستیم . وبه نعره های کوبنده « الله اکبر» بدرقه گردید. /

وبعدازصدورقطعنامه تقریباً ساعت یازده ونیم را اعلان می نمود که آن مظاهره عظیم وتاریخی به پایان رسید. اینك متن قطعنامه :

قطعنامه

ماعلماء، مشران اقوام، مجاهدین ومهاجرین ، محصلین درینجابه نمایندگی ازملت افغان بخاطری دراطراف دفترحکومت نام نهادموقت گردآمده ایم تاعکس العمل خویش را دررابطه بافیصله های اخیراین حکومت اظهارواعلام نمائیم :

۱- مطابق به فیصله شورای مشورتی بایست درظرف شش ماه انتخابات صورت میگرفت وباتشکیل حکومت درطی یکماه باید به د اخل انتقال می یافت مگونه این حکومت به داخل منتقل گردید ونه انتخابات صورت گرفت لهذا این حکومت اصلاً پنج ماه قبل منحل گردیده ولی سربراهان حکومت منحل شده به حکومت مذکوربازهم درپشاورادامه دادند. مابه این امید سکوت اختیارنمودیم که امکان دارددرطول این مدت شورای منتخب تشکیل شود ودرمورد حکومت آینده تصمیم نهایی خودرا اتخاذنماید ولی حال می شنویم که حکومت فیصله انتخابات را ملغی قرارداده وبرای شورای غیرمنتخب دیگرطرحی را پیشنهاد نموده ومیخواهدکه بازهم عمراین حکومت غیراصولی را طولانی ترسازد ما به صراحت اعلام میداریم که منبعد حکومت غیرمنتخب رانمی پدیریم به رهبران تنظیم ها میگوئیم که باید بزودترین فرصت پلان عملی نمودن انتخابات رااعلام نمایندواین مطلب رامابه جهانیان خاطرنشان می سازیم که این حکومت برای ملت افغان قابل قبول نیست وملت مسلمان افغان به هیچ کس حق نمی دهد که حکومت غیرمنتخب دلخواه خودرا برایشان تحمیل نماید.

۲- حق تشکیل حکومت را تنها شورایی دارد که نمایندگی واقعی ازتمام ملت مسلمان افغان چه درداخل باشد ویامهاجر می نماید. وملت برایش حق تشکیل حکومت آینده رابه نمایندگی خویش می سپاردهیچ کس نمی تواند مهاجرین را که سوم حصه کل ملت راتشکیل می دهند ازحق دادن رای محروم سازد. هرگاه مهاجرین حق رای دهی نداشته باشند پس رهبران این تنظیم ها که خودمهاجرانه وعده یی ازآنها که درطی دوازده سال مدت دوازده روزراهم درداخل افغانستان سپری ننموده اند چطورحق تشکیل شوراهای انتصابی وحکومت هایی رابخودمی دهندکه وزارتخانه ها، آنرا بین خودتقسیم نموده اند واشخاص دلخواه ومورد نظرخودرا به کابینه وشورا معرفی نموده اند وباز به چنین لویه جرگه انتصابی عوام فریبانه نام شورای ممثل ملت میگذارند ، بین مامهاجرین واین رهبران نقط اینقدرفرق وجوددارد که این هادرقصرها زندگی می کنند ومامهاجرین درخیمه هاوخانه های گلی بسرمی بریم . این هاموتردارند

امامهاجرین باپاهای پرابله !؟

هنگام جنگ برای آزادی وطن ودادن قربانی به همین مهاجرین مراجعه می شد مگرحالا که درنتیجه قربانی ما وطن آزادشده ، این رهبران نام نهادمارا عوام الناس نادان وجاهل می خوانند ومستحق رای دادن نمی شمارند.

اگرمابه هیچ چیز نمی فهمیم مگر دوست ودشمن رامی شناسیم واینقدردرك واحساس داریم که چه کسی به دردمادرمان وچه کسی هم به ملت خدمت نموده می تواند وشایسته مقام حکومت است وکی بی کفایت وناهل !

۳- کسی که به ملت حق رای دادن نمی دهد این ملت هم برایش به نمایندگی خود حق چیزی گفتن نمی دهد اونه نماینده ماست ونه اوراقبول داریم ونه فیصله هایش را !

تکرار فاجعه در آذربایجان

فدا محمد "فایض"

اگرکمی به عقب برگردیم وتاریخ پنج صدسال قبل روسیه را از نظربگذرانیم خواهیم دید که روسیه درآن زمان (زمان ایوان سوم وچهارم) کشورخیلی کوچکی بودکه فقط درمسکو وحوالی محدودآن خلاصه می شد وحتی باجگذاربعضی اقوام نیرومندهمسایه بود. ولی بعداً خودرا ازباجگذاری این اقوام نجات داد وآهسته آهسته رخ به توسعه طلبی نمود چنانچه قلمروروسیه درسال های ١٨١٤ و١٨١١٥

بطرف جنوب گسترش قابل ملاحظه یی یافته بود وتالهستان رسیده بود.

روسها به سلسله توسعه طلبیهای خود درقرن سیزدهم میلادی ،آذربایجان را نیز آماج یورشهای استعماری خود قراردادند.

آذربایجان که درزمان خلافت حضرت عمرفاروق (رض) به دین مقدس اسلام مشرف شده بود، نیروهای اسلامی برای اولین بارتحت قیادت بکیر بن عبدالله به این سرزمین رسیده بود ودرزمان خلافت هشام بن عبدالملك (١١٢ه) , حیثیت اساسی را اتخاذ کرده بود.

روسهابعدازتسلط براین منطقه چه مظالمی راکه رواننداشتند.

بعدازپیروزی بلشویکها لینن وستالین بخاطر فریب دادن مسلمانان اعلان کردند که تمام حقوق مسلمانان اعاده خواهدگردید. جمهوریهاے مسلمان تحت استعماروس باشنیدن این اعلان عوام

زماني که گورباچوف زمام اقتداروسیه رابدست گرفت ، مشکلات فراواني پیش روداشت ودراین اندیشه بودکه چه راهي رادرپیش گیردتابراي کمونیزم بدنام عالم بیني خمیري بسازدهمان بودکه پالیسي گلاسنوست واصلاحات پرستوریکارادرپیش گرفت تانظام کمونستي راازبن بست نجات دهدوگذشته سیاه تاریخ کمونیزم این کشورراتلافي کند.

فریبانه ومزورانه اعلان آزادی کردندکه به این ترتیب آذربایجان نیز بتاریخ ٢٨ می ١٩١٨ اعلان آزادی کرد وعلاوه ازترکیه وبعض کشورهای دیگر، کمونستها نیز آنرا برسمیت شناختند ولی کمونستها دوسال بعد برآذرباایجان تاختند وبتاریخ ١٧ اگست سال ١٩١٩، آذربایجان را جزء قلمرو روسیه استعمارگرساختند.

بعداز این عمل وحشیانه روسها طبق عادت همیشگی شان برمردم آذربایجان ظلمهای فراوانی را رواداشتند.

زمان لینن وبالخصوص زمان ستالین درظلم ووحشتگری وتجاوز کافی بودکه کمونیزم را دراذهان منفورسازد. خروشچف اندکی نرمش را درپیش گرفت ولی زمان حکمرانی بریژنیف بدون شك اعاده زمان زمامداری ستالین بود چنانچه تجاوز نظامی برافغانستان اسلامی وآزاد درزمان اقتداراو لطمهٔ بیشتری به حیثیت روسیه کمونستی وارد کرد که تلافی آن

برای روسیه امری بس دشواربود.
زمانی که گورباچوف زمام اقتدارروسیه را بدست گرفت مشکلات فراوانی پیش روداشت ودراین اندیشه بُودکه چه راهی رادرپیش گیرد تابرای کمونیزم بدنام عالم بینی خمیری بسازد. همان بودکه پالیسی گلاستوست واصلاحات پرسترویکا را درپیش گرفت تانظام کمونستی را ازبن بست نجات دهد وگذشته سیاه تاریخ کمونیزم این

کشوررا تلافی کند.
مسأ له افغانستان روسیه کمونست را مجال نداد تاازمشکلات فایق بدرآید گرچه گورباچوف قوای نظامی خودراظاهراً ازافغانستان فراخواند ومسئولیت این فاجعه را بردوش بریژنیف گذاشت چنانچه پروفیسورکنگاسکی مشاورخصوصی گورباچوف درامورهند، پاکستان، افغانستان، ایران چندی قبل طی سفرش به اسلام آباد دریک مصاحبه با مجله زندگی (که بزبان اردو از اسلام آباد به نشرمی رسد) صراحتاً گفت که مسئولیت مسأ له تجاوز برافغانستان را بریژنیف وتنی چند ازیارانش بردوش دارند ولی بااین همه گورباچوف درحق افغانستان درست تشخیص کرده بود وآنطوری که افغانستان را برای خود«زخم ناسور» خواند براستی هم چنین ثابت گردید.
واینک اروپای شرقی به یکبارگی زنجیر استبداد کمونیزم راشکست واز پرده، آهنین سربدرکرد.

مشکل گورباچوف تنها همین نبودکه اروپای شرقی دژ کمونیزم را ریختاند بلکه مشکل اساسی درخود روسیه است واین چلنجی بزرگی برای کمونیزم وشخص گورباچوف بشمارمیرود.
روسیه ازصدملیت تشکیل یافته است واین ملیتها هرکدام برای خود تاریخ و تشخص جداگانه یی دارند وبدون شک درپی آنند تازنجیرهای استبداد مسکو را بشکنند گویا موجودیت روسیه کمونستی مرهون منت لوله تفنگ است ولی آیالوله تفنگ تاکی میتواند آواز های آزادیخواهی را درگلو هابخشکد؟
درجمعیت صدملیتی تحت سیطره استعمارسرخ شمارمسلمانان قابل تأ مل است اکثر محققین تعداد آنهارا از پنجاه ملیون الی هفتاد ملیون تخمین می کنند وبنابراحصائیه افزایش درشمارآنهاچنان تخمین می کنند که تاسال ۲۰۰۰ میلادی مسلمانان یک چهارم نفوس روسیه را تشکیل خواهند داد. وازجانبی مسلمانان آنقدر پابند مراسم مذهبی می باشند که حتی آنهایی که عضویت حزب کمونست را پذیرفته اند نیز نتوانسته اند یکسره بااسلام ببرند بلکه هنوزهم درتمام مراسم غم وشادی براصول دین مقدس اسلام عمل می کنند. پس جمعیت مسلمانان بیش از همه چلنج جدی برای روسیه بشمارمیرود چنانچه دیدیم لتوانیا با آنکه درمقابل مسکو عکس العمل جدی از خود نشان داد وحتی سفرگورباچوف به لتوانیا را سفریک زعیم کشورهمسایه خواند وحتی تظاهرکنندگان شعارهای «گورباچوف ازخاک مابرگرد» رابلند کردند ولی باآن هم آنقدرغیض وغضب مسکورا تحریک نکرد که سوال لتوانیا را بزورشمشیر پاسخ گوید اما زمانی که مردم آذربایجان درمقابل مسکو اظهارنفرت کردند گورباچوف این سمبول دروغین صلح وآزادی، خواست مسلمانان آذربایجان را به لوله توپ وتفنگ وبمب جواب گوید.
گرچه رادیوهای غرب تعداد قربانیان آذربایجان را صدء صدوبیست اعلام کردند ولی اخبارهاتعدادآنها را تاحدود چهارهزار وانمود کردند.

'گورباچوف بااین عمل وحشیانه یکباردیگر سیمای جهنمی کمونیزم را آشکاراساخت وگویا تلاش های او که درمدت این چندسال بخاطر زدودن چهره ناپاك کمونیزم براه انداخت ثمری تحویل نداد وباردیگر ثابت ساخت که کمونیزم یعنی آدم کشی وجنایت ، چوروچپاول وغارتگری .

این عمل گورباچوف حتی درخودروسیه مورد نکوهش شدیدقرارگرفت چنانچه یکی ازاعضای پارلمان آن کشوربصراحت اظهارداشت که این عمل گورباچوف درحقیقت تکرارفجایع سال ۱۹۶۸ و ۱۹۵۶ بود . تصمیم لشکرکشی برآذربایجان نیز مانندفجایع مذکور ازطرف رهبری حزب کمونست (گورباچوف) ویاران نزدیکش درعقب پرده گرفته شد . باید راجع به این مسأله

هرچه زودترپارلمان روسیه احضارگردد تااین عمل غیرقانونی مورد مداقه قرارگیرد .

آزادی حق فطری انسان است ، انسان آزاد به دنیا آمده باید آزادزندگی کند تاابدنمیتوان ملتهارابزورشمشیر تحت تسلط خود نگهداشت چنانچه تنهابامطالعه تاریخ قرن نزده وقرن بیست میتوان عملاً ثبوت این ادعارامشاهده نمود .

اگرتنها تاریخ همین یکی دوسال مدنظرگرفته شودنیز بخوبی میتوان پی بردکه دیگر طلسم استبدادنمیتواند ادامه یابد بلکه سقوط ستمگران کاری است لابدی زیرانظامی که نتواند عملاً یك نظام اجتماعی مورد پذیرش همه رابسازد ومردم را قانع بسازدوبه مشکلات وحوایج مردم رسیدگی کند هرگز نمیتواند عمری داشته باشد .

امروز سقوط نظام کمونستی بحیث یك نظام ناکام امرحتمی است . گرچه توپ وتفنك شاید چند روزی برعمرش بیفزاید ولی از سقوط حتمی آن نمیتوانند جلوگیری کنند .

زنده بادآزادی

کوتاه بادعمراستکبار

پاقی سخن حق وحرف باطل

خواهند داشت بدلیل احتمال درگیری هادراثنای انتخابات ؛ ازبرگذاری انتخابات امتناع ورزیده حکومت های دائمی ، ثابت ، مستبد ، کودتائی وخاندانی شانرا برملت ها تحمیل نمایند .

این است برخی از نظرات حزب اسلامی افغانستان که براجرای انتخابات وتاسیس شورای منتخب اصرارمی ورزد .

واین است دلائل وبهانه های که سائراحزاب برای رد انتخابات وتاسیس شوری غیرمنتخب وتشکیل حکومت براساس تقسیم مساویانه وزارت خانه ها براحزاب شامل حکومت ، به آن پناه می برند .

قضاوت را به ملت آگاه ومومن خودمی گذاریم .

والله یقضی بالحق ، وهوعلی کل شئ شهید .

ژباړن : س ، سکني

د مارکسیزم پېژندنه او څېړنه

«د مارکسیزم ، پېژندنه او څېړنه» له کمونیزم څخه د ګرځېدلي نومانددایرانی لیکوال اوراستاد احسان «طبري» شاهکاراثر دی ، چې همدا اوس اوس په ایران کې د «شناخت وسنجش مارکسیزم» په نامه چاپ شوی ، او دعلمي او سیاسي ټولیو دمینې اومننې ور ګرځېدلی دی . تردې چې په زیرو پارسي خپرونو (مجلو او جریدو) بیا بیا خپور کړ.

زمور د میړنی ملت د سیاسي شعور د پیاوړتیا په ابره مو وغوښتل ، چې د غه شاهکاراثر پر پښتو هم وژباړو . ګوندی په دې حساس تاریخي پړاو کې یې پرښه راشي .

(د خدای (ج) ښه دی . ژباړن)

د لیکوال پېژنګلو :

احسان طبري په ۱۲۹۵ کال د ساری ښار په یوی مذهبي کورنی کې نړی ته راغی . نیکه یې ، شیخ علی اکبرمجتهدطبري ساروی د شمال له نوماندو علماوو څخه و. په ځلمیتوب کې له دکتور تقی ارانی سره بلد او دهغه تراغېزلاندې پرمارکسیزم وګروهید . یوویشت کلن طبري په ۱۳۱۶ کال درضاشاهي استبداد په دوره کې د«۵۳ کسیزټولی» په لړکې بندي کړای شو . د رضاشاه پر راپرځېدو او آزاداو د ۱۳۲۰ په وری میاشت کې د «تودې ګوند له مؤسسینو څخه شو .

په دې دوران کې طبري دیوه مارکسیست متفکراولیکوال په توګه شهرت پیداکړ . او دهغه مهال په روښانفکروټولیو کې چې له یومخې دلویدیز فرهنګ او تمدن لیوال او دبیلابیلولویدیزښوونځیوڅخه په نمونې جوړونې سره دځان له پاره ددودیزمذهبي فرهنګ دبدلاته پرر سالت ګروهمن (قایل) وو ، وځلید . طبري له صادق هدایت او دهغه له روښانفکرټولی سره نږدې اړیکې درلودې او (هم) د«مردم» ورځپاڼې دمسئول چلوونکي په توګه له نیمایوشیج اوجلال آل احمدسره ملګری او همکارو . دایراني لیکوالو په لومړنی کنګره (د ۱۳۲۵ په سلواغې) کې یې دهیواد داوخارو ادیبانو اولیکوالو په کتارکې «دمعاصرنظم په باب» ویناوکړه . ده په دې ویناکې دعلي اصغرحکمت خبري وتوکل ، او دشعر ددریو عنصرو ، یعني شکل ، مضمون او د تعبیر دسیوی په بیلولوسره په پارسي شعرکې دبدلانه اونوتیاغوښتونکی شو . (دایراني لیکوال لومړني کنګره ، ۴۱ـ ۴۴ مخ) .

دتودې ګوند په فعالیت کې دطبري برخې اخیستنې او سیاسي اوایدیولوژیکوبندیزونو دده دژوندانه بهیرپه بل لوری سم کړ.

دادب له ویړ(وسیع) ډګرڅخه څنډې ته ولاړ ، اودشوروی له سیاست وڅخه ننګه یې په پوهنتونی اوروښانفکری محافلوکې د ګوښه کیدنې (انزوا) سبب شوه . په ۱۳۲۷ کال چې دمحمدرضاشاه دوژنې په ناکامې هڅې پسې تودې ګوند غیرقانوني وګڼل شو . طبري تری تم شو ، اوددغه کال په وروستیوکې پټ شوروی ته ولاړ .

طبري داستالین ، مالنکوف اوخروشچوف د «ویری ترهې دحکومت » په دوران کې تر ۱۳۳۶ کاله پوری په شوروی کې پاته شو ، اوترهغه وروسته دایران داسلامي انقلاب تربری په ختیزالمان (لایپزیک) کې

واوسید . په شوروی کې یې د شاعراوپه مسکو راديوکې دنطاق په توګه کاروکړ. اودروس دوتلیو شاعرانو اشعاریې دپارسي پرکلاسیك شعرترجمه اوخپاره کړل . دفلسفي دتاریخ په څانګه کې له حزبي عالي مدرسې څخه فارغ التحصیل ، اوخپل تیزس یې د« ابن سیناد فلسفي » په باره کې وکښه. داوخت دطبري نوم دایراني مارکسیست پوه په توګه د« شوروی په ستردایره المعارف » کې وکښل شو. اودشادپرمستعارنامه یې مقالې درج کړای شوې .

تراستالین وروسته یې دشوروی د« اجتماعي علومو په اکادیمی» کې زده کړې ته ادامه ورکړه ، اودفلسفي دتاریخ په څانګه کې یې دفلسفي علوموکانديد» مقام ترلاسه کړ. بیاوروسته په ختیزالمان کې دبرلین دداجتماعي علومو په اکادیمی» کې، په سوسیالیستي هیوادوکې دهیرلوړڅانګوالي (تخصصي) بري لیك « په فلسفه کې ددکتورهابیل » مقام ته ورسید. احسان طبري پر انګلیسي ، فرانسوي ، الماني، روسي، عربي، تورکي، استانبولي اوآذربایجاني ژبوپوره پوهیږي ، اوله پهلوي ، اویستایي او لاتیني ژبوسره اشنادی .

دی دژبپوهنې په ډګرکې دمقالو اوحیرنو حستن اوله لومړنیو کسانوڅخه دی چې داجتماعي اوفلسفي وییو(لغتو) له پاره یې دروانوپارسي اندولونوپه رغاونه لاس پورې کړ.

دده زیاتره جوړکړې وییې نن منلې اومصطلح دي . احسان طبري په سوسیالیستي هیوادوکې یویادوګړی اودایراني مارکسیزم اوتودي ګوندد تئوریسین (ترڅنګ) دمارکسیزم له اوڅاروفکرینو څخه یې (په تیره بیاپه دریمه نړۍ کې) دیوه په توګه نوم لري

دطبري فکري تحول لکه دګئورګ لوکاچ (دمجارستان دکمونیست ګوند تئوریسین)او رژه ګارودي (دفرانسي دکمونیست ګوندتئوریسین) د«رسمي » او«حزبي » ایدیولوژۍ په توګه له وچ او«ارتدوکس» مارکسیزم ـ لینینیزم څخه ازاد خیاله اوغوړیدلې برداشت اوپه پای کې یې دپریکون اوبشپړبیلتانه په لورپرمختیایي بهیرپه نښه کوی .

په فکری اونظری کارکې یې دشپې اوورځې بشپړې بوختیا اودبشردفلسفي اواجتماعي فکرله ګونجلکتوب سره بلدتیایي هرومرو دده ذهن دمارکسیستي تحجراوجمودله کوته ایسته ، اود دیالیکتیك ماتریالیزم دنظری اړانې سرسري توب اوقشریت یې ثابت اوپه ډاګه کاوه. مګر تشکیلاتي قیودواوحزبي تعصب به دواقعبیني اوآزادخیالي سپرغي ، تموله. اود« تعقل» الهي لورینه یې د«مارکسیستي نیوسکولاستیك » (په دی اثرکی دطبري خپل تعبیر)کوت ته ایلوله .

دلویدیزدکمونیست ګوندونسبتاً آزادمحیط دفیشراوکارودی له پاره له مارکسیزم څخه « دزرودپریکون» او«برخلیك ټاکونکي تصمیم نیونې» شرایط برابرکړل ؛ خودطبري په باب بیاداسې ونشول . دختیزالمان په بند چاپیریال کې ژوندکول اودرانه سیاسي بندیزونه له یو پلوه ، اوپرتودې ګوندواکمن ستالینستي جزم اندیشي ستونه له بل پلوه ددې خنډکیدل ،چې داسپرغي پرسکروټه بدل شي، او د حزبي اولیدیولوژیك جزمیت اوجمودزندان لوخړه کړي، اودده د« عقل » اود ښاد» دپوره ژغورتې مخه ونیسي.

دهیواد دفکري اواجتماعي ژوندانه له واقعیتوڅخه لریوالي هم بنایي پرپورتنیولاملوسربیره یوبل لامل وي .

په هره توګه ، په دې دوران کې دطبري دآثاروڅیړنه دآزادخیالي اوله « ارتدوکس » مارکسیزم څخه دپریکون پلوتمایل په ډاګه کوي. د په ایران کې انړۍ لیدونه اوتمایلونه خوځښتونه یې « سره له دې که هرڅوموره له مارکسیستي نظره دایران دتفکر دتاریخ لومړني اوګروښتي کتاب ګڼل شي : خوادانه « چوکاټ یې په هیڅ توګه دتاریخي ماتریالیزم له مطلقو سره ورته والی نلري . اوپه هغه کې نیومارکسیستي (په تیره د ځوان مارکس») اوپه ځانګړې توګه د داسیایي تولیدي شیوې » دمسئلې اثرات جوت دي.

طبري ددې کتاب په سریزه کې لیکي: « سره له دې چې دانساني ټولنو تاریخ دخپلواقتصادي ، اجتماعي قوانینودماهیت له پلوه دټاکلیو فورماسیونوله سلسلې تیریږي . په تاریخ کې ددې نظاموپانورماسیونو دڅرګندیدوبڼې دهغوی دتحول ورووالي اوچټکوالي اوله نوریو سره دژوروهغو ګډوالي (اوپه خپل وار) ددې بیلو ځانګړنې دومره رنګارنګ اومتنوعې دي ، چې نه بنایي یوازې دیوموټې منطقي متولوپرخپلاسي ټپني (مصنوعي تحمل) سره پرتاریخ بس راوړو» (احسان طبري

برخی بررسیها درباره جهان بینیها وجنبشهای اجتماعی درایران ، تهران : ۱۳۵۸ـ ۱۷ مخ) .

په بله وینا، طبری هماغه د« نوتیاغوبنتونکی نظر» خبره کوی ، چې انگلز په خپل وروستی لیک کې بلوبن اواسمیدت ته وکړه ، اوپه یوه جمله کې دواقعیت د«رنگارنگیو» او« بې پایه رازرازتیاوو» په انځورنې سره یې دتاریخی ماتریالیزم پرقالبواو« قوانینو» یخې اوبه تویې کړې ، اوخه یې چې وریشلې و ، خس وس یې کړل . دطبري دنړی لیدواوخوځښتوپرتلنه دایران دتاریخ په باب دشوروی مورخینوله آثاروسره چې هرڅه داسانی اوسرسری فکرکونې پ قالب کې راولې ، ددې دوولیدونوتوپیرپه ډاگه بنې . که هرڅوپه وروستی تحلیل کې له حزبی جزم اندیشی (تعصب) سره دآزاد خیاله گرایش تضادد« جزمیت » په گټه حل شوی ، اوداسلامی اوایرانی متفکرانو اوخوځښتوپه باب دطبری پرقضاوتوبېی خپله تاپه وهلې ؛ خوکله چې طبری کابوموم« آزادخیالی » یې پر« مکتبي جزمیت » بریالی کیږی . اوداسې قضاوتونه څرگندوی چې په هیڅ توگه دمارکسیزم په وچ مادی اوالحادی چوکاټ کې نه ځایږي .

پر« انسان گرایی » زیات ټینگاریې (چې دمارکس اوانگلز دآثاروپرتوله څلویست توکیزه مجموعه کې تری یوازې یوځل دوه هسې یادونه شان شوی .) پرمعنوی اوعرفانی ابعادوگروهیدنه (په تیره دمولوی ، خیام ، حافظ اوشیخ اشراق په څیرنه کې ، زیاتره دیوه هومانیستي نئومارکسیزم انځور (تصویر) په نښه کوی .

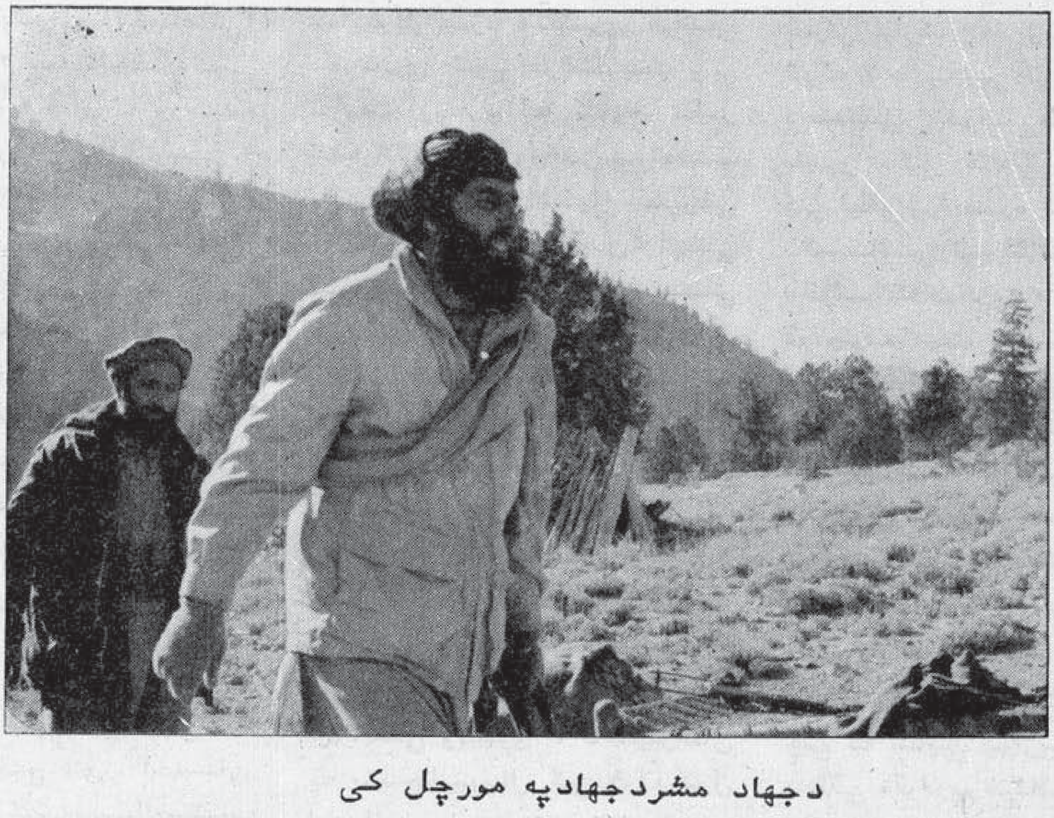

دجهاد مشردجهادپه مورچل کې

د اسلام دښمنه ځواکونه د افغانستان له اسلامي انقلاب څخه ویره لري

"میا" آروال"

روس اوامریکا نه غواړي چې په افغانستان کې یواسلامي حکومت جوړشي
دافغانستان راتلونکی اسلامي حکومت به دختیځ اولویدیځ زبرځواکونوته سترخنډوي
:

کله چې په لومړي ځل افغان ځوان مسلمان کول پخپل لرغوني اوتاریخي هیوادګران افغانستان کې داسلام دسپېڅلي دین دتیرپرتم دبیا راژوندي کولواوپخپل پلرني هیوادکې دیوه اسلامي حکومت دراوستلواوجوړولوهوډوکړ اوپه همدغې هیلې یې دلوی اومهربان خدای(ج) په نوم دعمل ډګرته راودانګل نودمخه تردې چې زموږدغوځوانو مبارزینو لیکې سره پیاوړې اوغښتلې شي په ټوله نړۍ کې اسلامي ضدډلوټپلوپه تیره بیا دختیځ اولویدیځ زبرځواکونو هڅه وکړه چې زموږپیل شوی خوځښت په ټپه ودروي .
اسلامي ضدټولنو، حکومتونواوپه تیره بیـــــــــاکمـــــــــونیستـــــــــی ملحدورژیمونواوډلوټپلودافغانستان دتیرو پرتمینودوراوداسلام په لاره کې دافغان مسلمانو وګړودسرښندنو په مطالعې سره داخبره ښه لیدله کتله چې که په افغانستان کې یوځل بیا دشلمې پیړۍ په بهیر اومدرنه عصري نړۍ کې ځوان افغانان په پښوودریږي اودهیواد سیاسي واکمنۍ په لاس ورشي او دلته دیوه اسلامي حکومت دبنسټ دبره کیښودل شي نودابه هرومرو دټولې نړۍ اسلامي

ضد ډلــوټپلـــو او پـــه تیـــره بیـــا دملحدوکمونستانو شیطاني مزدورانو ته سختې ماتې ورکړي او یوځل بیا به په نړۍ کې اسلامي جهاداومحمدي (ص) مبارزه چې دټول بشریت دخیر، فلاح او ژغورنې ستره وسیله ده راژوندې اوتانده کړي .
نودالحادي نظریاتو ښتنانو په یوه لاس اوپـــوي خـــولې پـــه افغانستـــان کـــې دځوانومسلمانانودخوځښت اوغورځنګ دشنډولو اوله منځه وړلو په لاره کې خپلې سپېڅلې سره نژدې کړې او په دې برخه کې یې پر هسې هلوځلو لاس پورې کړچې دچاخبره په هندوړامنډویــې نه سمه پرېښوده او نه هم
غر، نه یې وچې ته کتل او نه لمدې ته اودغه ناوړه هلې ځلې هسې مرحلې ته

روسانو په افغانستان کې دتوردسري خوړونکي بلا به راوستلو سره هسې ستراونه ښونکي جنایت اوخیانت وکړچي نه یوازې په افغانستان کې ګوډاګیان یې دښې ورځې ښتنان نه کړل بلکې په ټوله نړۍ اوان پخپله په روسیه کې یې هم دکمونیزم دسوځېدلودلمبولوخړې اوګردونه پورته شول .

روسانو د کمونیزم د پیاده کولو له امله زموږ ۲۰۰۰۰۰ تنه هیوادوال چې د هیواد په سلو کې د ۱۲/ وګړي دي تښتیدلي، شل، شوټ او ګوډ کړل زموږ د غه مسلمان وګړي اوس اوس هره ګړي او هره شیبه د خپل پلرنۍ هیواد آزادي او خپلواکۍ ته هو سیږي.

ورسیدل چې له شرمه ډکې او زړه بوګنوونکې پیښې او جنایتونه یې رامنځ ته کړل.

نړیوال واسلام د ښمنه سازمانونو او په تیره بیا د ختیځ او لویدیځ په ګڼ شمیر هیوادونو کې د جاسوسۍ لکه (کا، جی، بی، سی - آی - ډی) او انتیلی جنټ سرویس سازمانونو تې او پایځې راونغښتل او زموږ په هیواد کې یې د ظاهر شاهی او داود شاهی رژیمونو په دوران کې د ځوانو مسلمانانو د اسلامي خوځښت او غورځنګ د شنډولو په لاره کې په کاربیل وکړ. د لویدیځ د جاسوسۍ موسسو په یود ډول او د ختیځ موسسو د کمونستانو په روزنې سره په دې برخه کې په سیالۍ لاس پورې کړې چې همدغه پیل شوې سیالۍ زموږ د اوسني بدمرغۍ ستر بنسټونه شول.

په افغانستان کې د ځوانو مسلمانانو د مبارزې پیل په یو شمیر اسلام پالو نړیوالو ځواکونو کې د اهیله او مینه تانده کړه چې په اسلامي افغانستان کې یو ځل بیا د اسلامي رنها یو روښانه شوې او همدا رنها به وي چې په سیمه کې به د الحادي او کفري ډلو ټپلو مخنیوی کوي او د همدغه پیل شوې مبارزې لړلیدیې روښانه او بریالۍ اټکل کاوه او په همدغې هیلې یې شیبې او شپې شمارلې او تیرولې.

داچې ستر و نړیوال و اسلامي ضد رژیمونو او حکومتونه غوښتل چې په نړۍ په تیره بیا په ګران افغانستان کې دې د اسلام شین له ویاړ او پرتمه ډک بیرغ وړپیږي نو د وخت رژیمونه یې هم د اسې تطمیع کړل او اسلام یې هغوی ته د هغوی د زوال د ځواک په توګه وښکاره ښکاره نو د رژیم واکمنانو هم د اسلام نوم به هم هم کې یاداوه نه یې غوښتل چې د اسلام دستر او بشرپال دین ریښتونی وړانګې دې د افغان مسلمانو سترګې روښانه کړې داځکه چې هغوی د اسلام د ستر دین په لاره کې مبارزه د خپل ژوند د پای له پاره د خطر زنګ او پای باله او په دې برخه کې یې په لویدیځ کې اسلام ضد ډلو او حکومتونو ته سربښوراوه او له ختیځ سره یې د اسلامي پاڅون د مخنیوي له پاره په پرانیستي غیږ لاس یوکړ.

همسې یې سره لاس یو کړ چې پخپله په ارګ کې یې د کمونیستانو له پاره د روزنې زمینه برابره کړه او خپل جنرال غلام بچه «کارمل» یې هلته ورورزه او د مارکسیزم او لیننیزم په انسان وژونکې وسلې یې ښه سمبال کړ. د کمونیستانو د ښې روزنې، پالنې او لوئیدنې له پاره یې پورهاو د زړه له اخلاصه ګام پورته کړاوله همدې امله وچې روسانو پخپله خلاص مټ د خپلو ګوډاګیانو د ښې روزنې له پاره په افغانستان خپلې منګولې ښې خښې کړې او د اوروسته پاتې ساتل شوې مسلمان ملت یې د اقتصادي ودې په نړیوال ډګر کې په خاصه توګه پخپل ځان پورې وتاړه او له بهرخخه یې د هر ډول اقتصادي اړیکو څخه بې برخې کړ.

داچې روسانو ظاهر شاهی او داود شاهی رژیمونه په اقتصادي او سیاسي ډګر کې پخپل ځان پورې وتړل او د هغوی سیاسي پاملرنه یې هم د ځان په لوروا ړوله نو یې همدغه موده غوره وبلله او خپلو وزو ترد ګوډاګیانو ته یې د سیاسي واکمنې د غصبولو زمینه برابره کړه لومړی یې خپل پخوانی دوست لیونی سردار داود رامنځ ته کړ او شاهي تخت یې پر جمهوری تخت بدل کړاو کله چې د هغه پرضد یو ځل بیا د شاهي رژیم په زندانونو کې ربړیدلي مسلمانان راټول شول او وپوهیدل چې روسان ګام پرګام غواړي په افغانستان کې کمونیزم خپور کړي نو د غه مسلمانو ځوانانو

په تش لاس په هیوادکی داسلامی احساس
اوالهی جذباتو په رڼاکی په اسلامی جهاد
لاس پوری کړ .

روسانو تریوی مودی پوری لیونی
سرداردواکمنی پرتخت پریښود او کله چی
وپوهیدل چی نن سبا به په ټول
افغانستان کی داسلامی دعوت له برکته
ځمکه اوآسمان پرروسی ضدوګرځیدل شی
نویی دخپل رسوایی دپټولوله پاره درژیم

> افغانانو ته په يوي بيړي يعني
> شلمه بيړي کې
> ددووسترواستعماري اوداره
> ماروځواکونوله شرمه ډکوماتو
> ويارورپه برخه شو.افغانانو به
> لومړي ځل انګريزي تيري
> کوونکي مات کړل اوددوهم ځل
> له پاره يي دمغزي مالي
> او انساني
> ځواکونواستثمارکوونکي
> يرغلګرروسان مات کړل .

په سطح په « اس بدلی اوخربدلی » لاس
پوری کړ اودغه لړی ترهغی دوام وکړچی
دلوی خدای (ج) په فضل دکمونیزم
شلیدلی کڅ جوړنشو، نه داچی دغه
دکمونیستی موزیگی کڅ جوړنشو بلکی
هسی دانگی وانگی شو چی دتره کی ،
حفیظ الله امین او ببرك کارمل غوندی
سترایجنتهان یی هم له
پښواوبازوګانوولویدل .

روسانو په افغانستان کی دشوردسړی
خوړونکی بلاپه راوستلو سره هسی ستراونه
پښلوونکی جنایت اوخیانت وکړچی نه
یواځی په افغانستان کی ګوډاګیان یی
دښنی ورځی ځښتنان نه شول بلکی په ټوله
نړی اوان پخپله په روسیه کی یی هم
دکمونیزم دسوځیدلو دلمبولوخړی اوگردونه
پورته شول اوهسی پورته شول چی انشاء
الله تعالی ډیرژربه نن
سبادکمونیستوحریصانو کاسی تشی اوخولی
به یی سپیری وی او ډیرژربه دکمونیزم
دمالی خولیالی رژیم په ناروغی اخته
واکمنان دهغو اورونوپه لمبوکی وریته شی
چی دوی پخپله داسلامی ټولنواوروسی
ضدځواکونو دسوځولو له پاره بل کړی و.

روسانو په ختیځ کی داسلام ضدټولنوپه
مرسته اوتائید له دی امله چی که په
افغانستان کی یوځل بیا داسلامی جهادولی
تاندی شی اوددغه مبارزه پالونکی
غورځنگ بشپړبریالیتوب ترلاسه شی
نوهرومرو به په سیمه اونړی کی ټولو
صهیونیستی کمونیستی او اسلامی
ضدډلوټپلوته دمرگ ویره لازیاته کړی
نویی دخپلو روزلو او پالل شویو بچیان
دژغورنی له پاره خپل سره پوځونه په
توره شپه کی دځمکی اوهواله لاری راپیاده
کړل او دافغانستان په پاکه اوآزادی
پالونکی خاوره باندی دشلمی پیړی
دسترداره ماراواستثماری رژیم ناولی پښی
دانترناسیونالیزم دبشری ضد پردی
ترشاکیښودل شوی اوپه دی توگه
دغوسرووپوځونودشلمی پیړی عصری
وحشیانوزموږدبی گناه
مسلمانووگرودوینوسره رودونه وبهول
اوزموږدپلرنی ټاټوبی لویشت لویشت یی
پری تکه سره کړه .

که څه هم ټول نړیوال ان ترخپله روسانو
پوری ښه خبردی چی روسی واکمنانو او
دهغوی گوډاگی رژیم په اسلامی افغانستان
کی څه نه ووچی وه یی نه کړل. روسانو
په افغانستان کی دافغانانو له مال وسرڅخه
نیولی ترمادی اومعنوی شتمنیوپوری هرڅه
لوټ کړل او هرڅه چی په مخ ورغلل که
وژل کیدل، وه یی وژل که وړل کیدل، وه
یی تښتول؛ که خوړل کیدل وه یی خوړل
اوکه نه نودخپلو درنو اوکیمیاوی
مدرنووسلو په استعمال یی له
تورزخاوروسره برابرکړل .

موږباورلروچی نړیوال له موږسره په دی
غم اودردکی یودی اوځان راسره شریك
بولی خودپښتوژبی متل دی چی: « په
اورهغه ځای سوځی چی پری بلیږی » یعنی
په دی معنی چی ترهرچازیات افغان

دلوېديځ دجاسوسي موسسو په يوه ډول او دختيځ دجاسوسي مؤسسو له بلې خوا زموږ په هېواد کې دکمونستانو او جاسوسانو په روزنې سيالي پيل کړه چې همدغه پيل شوې سيالي زموږ داوسنې بدمرغۍ بنسټونه شول.

مسلمانان دکمونيزم د وحشت په بټۍ کې خوړين شول او ان دا چې غوښې يې توټې ټوټې هم ... يې هم ايرې ايرې شول. دکمونيزم دانترناسيوناليزم په څپوکې دغه څه وکړل چې نه دانګرېزانو هم د چنګيز ظالم او تيمورلنګ په قاموسونو کې ورته څېره بېلګه نه مېندل کېږي او نشي کېداى چې دبيان ژبه ورته وتاکل شي او يا دکاغذ په مخ او دقلم په ژبه ثبت او خوندي شي.

دلته ديو شمېر زوړو څېړنو له مخې غواړم چې دروسي داړه ماروغو تورو عملونو ته په لنډه توګه پام راوګرځوو چې دهغو په نتيجه کې دلوى او بې نيازه څښتن تعالى په فضل افغانانو ته په يوې پېړۍ يعنې شلمه پېړۍ کې دنړۍ ددووسترو استعماري او داړه مارو ځواکونو له شرمه دکوماتوو ياړو په برخه شو. افغانانو په لومړي ځل انګرېزي تيري کوونکي مات کړل او ددوهم ځل له پاره يې دمغزي او مالي او انساني ځواکونو استثمارکوونکي يرغلګر روسان مات کړل او دغه کارنه يواځې له خپل ګران هېواد افغانستان څخه يې وکښل بلکې تجربې ښودلې چې له نړۍ څخه ددواړو شيطاني ځواکونو د توري کمپلې دټوليدو د پاى ته رسيدو پيل هم ګرځيدلى.

روسانو دخپلو شوموارمانونو د پوره کولو او پياده کولو له پاره څه دپاسه يونيم ميليون نر، ښځې، واړه او زاړه افغانان دژوند له سترنعمت حخه بې برخې کړل دا کومه اسانه خبره نه ده او دانسان په قربانى يواځې انسانان پوهيداى شي آيا افغانانو په دې له کړاو دک ژوندکې دا يونيم ميليون افغانان دروسي داړه مارانو دترينګ او پريکټس ياد هغو د ژوونکو وسلو دآزمويلو له پاره روزلي وو. داهغه ستره ضايعه ده چې هيڅکله به يې تلافي ونکړاى شي او له بده مرغه چې له دغه شمير څخه زيات برخه يې زموږد سواد او پوهې څښتنان وو چې داسلامي افغانستان په بسيا راتلونکې کې بې اغيزې نه وواوڼه دي.

روسانو په دې توګه خپل انساني، اسلامي او افغاني ضد کړه وړه نه ښه ښکاره او څرګند کړل هغوى زموږ يواځې (۱۵۰۰۰۰۰) کورنۍ دوېرا او ماتم په ګدى کېنولې او په هر کور کې دوېرا وساند وغلبلې جوړې شوې. يا په بله ژبه زموږ دهېواد په سلوکې (۸/۵) وګړي چې دټولو هېواد د نفوسو پر تناسب ډېر لوړ رقم دى دخداى (ج) له سترنعمت ژوند څخه داسې بې برخې کړاى شول چې يا ژوندي تر خاورو لاندې شول يا په دښتو، غرونو او لمنو کې دوينې دوچيدو له امله او يا هم دداروډ رملو د نښتو الى له کبله دشهادت لوړ مقام ته ورسيدل او له دوينې نړيوال جګړې سره په پرتله کې ښه څرګنديږي چې دادانساني تلفاتو ډير لوړ شمير دى.

دغه راز روسانو دکمونيزم دپياده کولو له امله زموږ (۲۰۰۰۰۰۰) تنه هېوادوال چې دهېواد دوګړو په سلوکې ۱۲/۵ وګړي دي ټپيان، شل، شوت او ګوډيان کړل، زموږ دغه مسلمان وګړي اوس اوس هره ګړۍ او هره شيبه دخپل پلرني هېواد آزادي او خپلواکي ته هوسيږي. دهغوى له مينې او هيلې ډک زړونه پخپل پلرني ټاټوبي کې داسلامي حکومت ټينګښت ته سترګې په لار دي خوظالم او خونړي غدار دښمن له هغوى څخه دکار او بار ځواک بېخي وړى او له انديښنې پرته بل څه يې ورته نه دي سوغات کړي.

که څه هم خپل کلي کور او خپل ولس پر هرڅه چا زيات ګران وي ان تردې چې که

دیوی مرغئ ځالې اویادیوډول غوبښتو یابلې کومې حشرې ډومبکې ته ځوک ګوتې ورووړي او دهغې نیول یې هدف وي نوترخپل توان پورې تري دفاع کوي، ځان پرې وژني اوکه ونشونوله ناکامه خپل ټاټوبی پرېږدي اوبل ځای ته لیږدي کډه کوي او سترګې پناه کوي افغانان چې له خپل اسلامي کوراسلامي افغانستان سره ډیره مینه اوناپایه محبت لري دروسانو دیرغل په وړاندې دهغه یرغل په وړاندې چې هم یې دافغانانوپردین، ولس او هیوادتیري وء سخت ودریدل، وجنګیدل، وکړیدل او ډیروځوریدل.

افغانان له دغو ټولو ناخوالو سره سره اړشول چې دکمونیزم دځناورتوب په وړاندې خپل پلرنی ټاټوبی پرېږدي اودروسانو له شر، فساد اوبې پته کولو څخه دژغورنې په هیله له هیوادڅخه ووتل اویاهم دننه په هیوادکې له یوې سیمې څخه بلې سیمې ته وکوچیدل چې په دې توګه (۶۵۰۰۰۰۰) تنه افغانان دخپلو کورونو له پریښودلووروسته بهرته تللي اوزموږ(۲۰۰۰۰۰۰) هیوادوال له یوې سیمې څخه بلې سیمې ته تللي چې په مجموعي توګه دټولو مهاجرینو شیمر(۸۵۰۰۰۰۰) تنوته رسیږي اوهردویم افغان په کې بې کوره شویدی.

دیوه هیواد هغه هم لکه دافغانستان له پاره چې په سلوکې دوه یادرې تنه یې دسوادښتنان وي دومره تاوانونه او ښتل کومه اسانه خبره نه ده که په عادي توګه دهغوی دتداوي، معالجې اواقتصادي عواقبوته پاملرنه وشي نوزیان به یې (۳۸۰۰۰۰۰۰) دالروته ورسیږي.

.

که چیرې موږخپلو ۸ /۵ میلیونه مهاجرو

هیوادوالوهریوه ته اوښتي تاوانونه پنځوس اولس زره ډالره اټکل کړو نوترلاسه شوي شمیر ځیړنه څرګندوي چې زموږدغومسلمانو وګړوته چې له هیوادڅخه بهراویاپه هیوادکې دننه له یوې سیمې نه بلې سیمې ته تللی دي، (۳۴۵۰۰۰۰۰۰۰۰) ډالره تاوانونه اوښتي دي چې دغه شمیر که په بیاجوړونه کې هم همدومره وبولونواندازه به یې دوه برابره وي.

ذاچې زموږهیوادوال په کرنه اومالداري بوخت دي نودروسانو له راتګ سره سم زموږدهیوادوالودمالداري اوکرنې پر شتمنیوهم سخت ناتار ورګډشوده ۱۹۷۸م کال دشمیرنوله مخې په افغانستان کې (۲۲۷۵۳۳۰۰۰) پسونه، وزې، غواګانې، خره، اوښان اوآسونه موجودوچې په اټکلي توګه له دغه درکه (۲۱۰۵۵۴۰۰۰۰) ډالره تاوانونه زموږهیوادوالوته رسیدلي دي او که همدغه شمیر په تیروشوکلونوکې دتکثیرله مخې اوونرخونودلوړوالي له پلوه وځیړل شي نودژوبوشمیربه (۱۰۷۹۶۴۰۰۰) ته رسیده اوله دغه درکه اوښتي تاوان (۸۱۶۴۱۰۰۰۰۰) ډالروته رسیدلي وي.

روسانو اودهغوی ګوډاګیانو نه یواځې زموږدمسلمانوهیوادوالوپه شهیدولو، ټپیان کولو، مهاجرکولواومالي تاوانونوبسنه ونکړه بلکې (۱۳۷۵۱۴۰) جوماتونه، کورونه، اپارتمانونه، ښوونځي روغتونونه اوودانۍ یې نړولي چې له دغه شمیرڅخه یې (۱۲۰۰۰) جوماتونه (۳۰۰۰) ښوونځي، (۱۴۰) روغتونونه اودارالمعلمینونه له خاوروسره برابرکړیدي چې له اټکلي لګښتونوڅخه ویلې شوچې.

(۴۴۹۴۰۰۰۰۰۰۰) ډالره مستقیم تاوان له همدغه پلوه زموږدې وروسته پاتې شوي هیوادته رسیدلي دي.

په دې تیرولسوکلونوکې زموږورشوګانې، څړځایونه، بڼونه، فارمونه اودکرنې تخنیکي سامان آلات له منځه وړل شوي اوسیمې په وچوډاګونوبدل شویدي چې په دې توګه

له دغه درکه هم زموږهیوادوالوته (۳۴۷۴۲۴۲۰۰۰۰) ډالره زیانونه رسیدلي دي.

ځرنګه چې زموږپه هیوادکې دتیرورژیمونو له خوازموږداستعدادلرونکي **مسلمان** ملت سره دورځنۍ ژوند دسمون په مخنیوي کې دصنعت رامنځ ته کیدلوته هیڅ ارزښت

نه دي ورکړشوی نه يواځې دافغانی صنعت له پاره کارونشو بلکي دمدرنوصنعتونو دترويج له پاره هم هيڅ گام پورته نشواو دبده مرغه هغه نيمه نيمکله صنعتي شتمني موچې په نيمگړې توگه درلوده هم دروسانو له خواتالاترغی شوه اوله دغه پلود اټکل شوی تاوان هم (۱۱۰۰۰۰۰۰۰۰) ډالره اټکل کيدای شي .

که څه هم دتيرورژيمونو له خوا دنړی دنورو هيوادوپه پرتله په افغانستان کی دلويولارواوپخوسړکونو اودمخابراتي سيستم په پياوړتياکی هيڅ کارنه دی شوی خوبياهم دهيڅ په حساب سړکونه اومخابراتي سيستم هم د يرغلگرو روسانو له خواپه ډيری بی رحمۍ سره ړنگ وبنگ شو او په دغوبرخوکی هم دروسانو له خوامونږ افغانانو ته (۳۲۸۶۲۰۰۰۰۰) ډالره نيغ په نيغه تاوانونه اوښتي دی .

روسانو په افغانستان کی نه يواځی پخپلولاسونواودرنو وسلوزمونږغرنی هيواد په کنډوالوبدل کړبلکی په تيرولسوکلونو کی يی زمونږغرونه، رغونه ، دښتی ، لمنی ، کروندی ، باغونه اوبڼونه له هسی مينونو ډکه ډک کړل چی کلونه، کلونه به زمونږمسلمان ولس ورسرد په جگړه اخته وی او زمونږگڼ شمير مجاهد اومهاجرورونه يی له پښولاسونواو نورغړيوڅخه بی برخی کړی او له تدريجی ځورونکی مرگ سره يی مخامخ کړيدی . شميرنی څرگندوی چی روسانو (۵۰۰۰۰۰۰۰) مينونه دافغانستان په (۳۱۳۱) سيموکی کرلی اوخښ کړيدی چی ددغه خطرد مخنيوی اوپاکولو له پاره هم مونږ افغانان (۵۵۰۰۰۰۰۰۰۰) ډالرولگښت ته اړتيالرو . که ترلاسه شويوشميرڅيرنوته په ځيرسره وکتل شی اودتيرولسو اوښتو تاوانونواولگښتونوپه باب نکروشی نوترلاسه شوی رقم (۸۳۳۶۳۳۱٤۰۰۰۰) دالروته رسيږی او که چيری بيا وغواړوچی خپل اسلامی هيوادافغانستان سمسوراوښيرازه کړونوهمدومره نوردپيسوته اړتيا لیدله کيږی يعنی داچی مونږيری پخوانی حالت

داسلام غازيان ددښمن پرمرکزونوتوغندی ورخوشی کوی

ته (پرته له دی چی يونيم ميليون مسلمانان موشهيدان شوی ، دوه ميليونه موميعوب شوی او اته نيم ميليون تنه مومهاجرشويدی) رسيدلی شو اوداچی زمونږ دپرمختيااوانکشافی مسايلومخه نيول شوی ترحده تيريږی اوکه بياهم خپلو کورونواوکليوته ورځوخپلی کنډوالی جوړوواوله سره ژوندپيل کوو نوډيروزياتوامکاناتو ته اړتيا ليدله کيږی .

اوس چی پوره يوولس کاله په ټول افغانستان کی له ځمکی اوهوانه دباروتو اوازونه او دوډونه پورته شول اوزمونږافغان مسلمان ملت له سترخونړی کمونيزم سره ډغری ووهلی او هغه مودلوی خوای(ج) په فضل اوکرم په گوندوکړيوځل بيا دختيځ اولويديځ شيطانی ځواکونوخپل وربوزونه سره نږدی کړيدی اونړی ته داسی حرگندوی چی دا له موره مهربانی دائی گانی » غواړی مونږته يو حکومت جوړکړی او په هغه کی دواړه خواوی غواړی چی خپل پټو ساتلی گوډاگيان زمونږدجهادی سرښندنو اوقربانيو وارثان کړی .

دلويديځ او ختيځ ترمنځ په دی ورځوکی دافغانستان دمسألی په بڼاب دډنډوروبازارښه گرم شوی ، هغوی اوس هم اټکل کوی چی گواکی افغانان خپل دوست او دښمن نه پيژنی خوله دی بی خبره دی چی دافغانانو سياسی پوهی، مبارزی اوجهاد نه يواځی افغانان پوه کړل بلکی دنړی مسلمانانو، روسی ضد ځواکونو

اواستعمارشویوملتونو۳ دخلاصون او مقاومت
لاره وښودله او لکه څنګه چې اسلامي
ضدرژیمونو اټکل کاوه په هماغه ډول
افغانانو داسلامي جهاد تیربرم اوپرتم
راژوندی اوتاندکړ .

اوس لویدیځ اوختیځ پوهیدلي چې نوري
په افغانستان جادو، سحراومنترنه چلیږي
نویې لومړی دژنیو دتړونونوډرامه وړاندې
کړه هغه هم ددې له پاره چې روسي
حریف ته یوه داوړوپوزه جوړه کړي ،
وریسې یې دملګروملتونو په غونډو کې له
همدغه امله ومکراوبڼکي توئي کړي اوبیاږي
دیپلوماتیك هیأتونه لیبرل رالیږل سره تند
کړل او غواړي چې په لومړي سرکې په
افغانستان کې دیوه اسلامي حکومت
دجوړیدومخه ونیسي . هغوی پوهیږي چې
دافغانستان راتلونکی اسلامي حکومت به
چې په بې بنیادوتاوانونو او
سربښندنوترسره کیږي په ټوله نړۍ کې به
داسلام داتلو سربښندونکو له پاره دروزنې
، ښوونې او ډاډګیرنې مرکزوي .

اوس دغه ستراسلامي ضدشیطانان غواړي
چې دخپلو پخوانیوطرحو له مخې په
افغانستان دیوپراخ بنسټیه حکومت
دجوړولو طرحه دخپل ځان په ګټه عملي
کړي او په هغې کې دزرګونو شهیدانو،
معیوبینو، مجاهدینو مهاجرینو او
محبوسینو له وینو او کړاوونو څخه دمستۍ
او لیونتوب دشرابوپیالي ډکې او پرسریې
واړوي

خوهغوی نه پوهیږي چې افغانان په
هوښیاری سره ګام اخلي، افغانان ښه
خبردي چې په ټوله نړۍ کې اسلام دښمنه
ځواکونه دافغانستان دمسلمانانو له اسلامي
انقلاب څخه ویره لري، افغانان خبردي
چې روس اوامریکا نه غواړي چې په
افغانستان کې دي یو اسلامي حکومت
جوړشي اودغه اسلامي حکومت دي دختیځ
اولویدیځ زبرځواکونو ته سترخنډشي .

خو موږ خپل مهربان، قادراوتواناڅښتن
په ډاډاودخپل اسلامي جهاد اواحساس
پرباورخپلو مسلمانو هیوادوالو، دنړۍ
مسلمانانواوتراستعماراواستثمارلاندې ټولنوته
ډاډورکوو چې
زموږد مسلمانومجاهدوشهیدانووینې په هسې
څپانده سینداوسیلاب بدل شوي چې
دکمونیزم ریښې یې له بیخه ایستلي په ټوله
نړۍ کې یې جرړې راوختلې او انشاء الله
تعالی چې ژربه په ټوله نړۍ کې دکمونیزم

دتباهي لوخړې دځمکې ټول مخ ونیسي
اودکمونیزم الحادي رژیم به دتل له پاره
دنابودۍ کندې ته ورولویږي .

اوداهم دویاړخبره ده چې تش لاس، بې
وزلي افغان مسلمان مجاهدولس دایمان
اوعقیدې په ریښتونې وسلې سره دروس
غوندې بشري ضدکمونیستي رژیم مات کړ
او تلپاتې ویاړیې ورپه برخه شو .

###

داهم دروسي وحشت یوه بیلګه

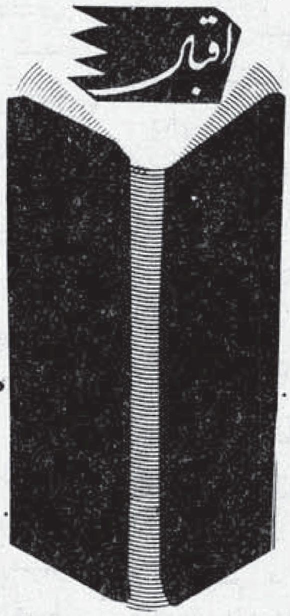

وحید "مژده"

قسمت سوم

انسان کامل و جامعه مطلوب از دیدگاه اقبال

گفتند جهان ما آیا بتو می سازد ؟
گفتم که نمی سازد ، گفتند که برهم زن !
« زبورعجم »

تصورازمشخصات انسان کامل وجامعه مطلوب به اندازه مکتب های مختلف فکری ومدینه های فاضله ای که این مکتب ها خودرا متعهدبه برقراری آن

درجهان میدانند متفاوت است . درمدینه فاضله افلاطون انسان دریک جامعه، اشتراکی زندگی میکند . جامعه ئی که درطول هزاران سال از تصورآن تابه امروز، هرگزمجال تحقق برروی این سیاره خاکی رانیافت . « توماس مور» هم تصوری ازیک جامعه خیالی رابه تصویرکشیده ولی ازاین جزیره خیالی نیز درجهان خبری نشد . انقلاب کبیرفرانسه هم وعده بوجودآمدن انسان جدیدی را داد ولی چنین انسانی هرگز قدم برروی خاك ننهاد .

کمونیست ها بازورفشاروسرنیزه تلاش کردند تا بزرگترین جامعه یکرنگ درجهان رابوجود آورند . آنهااین امکان راداشتند تادرمنطقه وسیعی از جهان ازنظرمساحت . بزرگترین کتله از انسانهارا تحت کنترول خویش درآورند ولی اکنون پس از دهها سال مردمان آن جوامع باقیام خروشنده درصدد ویران کردن بنیادهای آن نظام تحمیلی اند . دربعضی ازاین جوامع ، انسان ها درطی چندنسل تحت سلطه نظام کمونیستی حیات بسربردند ولی نتواستند فطرت خودرابا آن نظام وفق دهند ویکبار دیگر این واقعیت به اثبات رسیدکه بهادادن وارج نهادن به فطرت وتمایلات وخواهشات انسانی درحد معقول آن لازم ساختن یك اجتماع انسانی است . نظام اجتماعی سالم زمانی بوجود می آیدکه بافطرت انسانی موافق باشد، نه اینکه اول جامعه ئی رابصورت تخیلی درتصورآوریم وبعدانسان را وادارسازیم فطرت خویش راباآن نظام سازش دهد . فطرت انسانی بازندگی درپشت پرده آهنین هرگز سازش ابدی ندارد .

امانسانی که اسلام آنرابعنوان انسان کامل می شناسدوجانشین خدایش درزمین می خواند و وراثت زمین را به وی وعده میدهد زاده تخیل نیست . چنین انسان بروی زمین بوجودآمده وجامعه اسلامی نه باتصوری چون یك « آمانشهر» ویامدینه خیالی بلکه بصورت یك واقعیت ملموس وعینی برهنه همین خاك بدست همانگونه انسانها اساس گذاشته شد . هرچند انسان امروز از جامعه صدراسلام (۱٤۰۰) سال فاصله زمانی دارد وانسان درین چهارده قرن گذشت زمان فرازونشیب وتغیرات وتحولات فراوان

> *پیام اقبال تنها محدودبه مسلمانان هندنیست ، اوضاع اسفبارمسلمانان درسراسرجهان اسلام نیزموردتوجه اقبال بوده وپیام وي پیام بیداري به همه امت مسلمه است .*

راشاهدبوده است ولی این تغییرات ودگرگونی ها ازضرورت بازسازی جامعه اسلامی نه تنها نکاسته بلکه انسان امروزبیشتر از هروقت وزمان دیگر ضرورت بوجودآمدن آن نظام رااحساس می کند .

برای احیای مجدد آن نظام درقدم او ل باید تصوری از انسانی که این نظام به همت وی برپامی شودوبانیروی وی برجامی ماند باید داشت . افرادخشت های بنای جوامع اند، تشتت وسرانجام اضمحلال جوامع از ضعف افراد آن آغاز می شود همانگونه که ضعف امروز مسلمانان وتسلط نیروهای استعماری برآنان از « خودبیگانه » شدن آنان آغازشد .

درارابطه بامشخصات یك انسان کامل دراندیشه مولانا اقبال ، جامعه ومحیطی که اقبال درآنجا زاده وپرورده شد نقش اساسی داشته است . اقبال درهند تحت سلطه استعمارانگلیس بدنیا آمد سرزمینی که بزرگترین کتله ازمسلمانان جهان درآن حیات بسرمی بردند ولی هم از طرف هندوهاوهم ازجانب نیروهای استعمارگرانگلیس تحت فشارشدید مادی ومعنوی قرارداشتند .

انگلیس ها بعداز تسلط برهند درسال ۱۸۵۷ میلادی ، مسلمانان را بزرگترین قدرت مخالف خویش درهند تشخیص دادند مسلمانان هند رشته های تعلق معنوی استواربامسلمانان افغانستان داشتند که درآن روزگاردرگیر نبردسخت بااستعمارانگلیس بودند بنابراین انگلیس ها همه تلاش خویش رادرجهت تضعیف مسلمانان هند بکارگرفتند . غصب و ضبط اموال ودارائی مسلمانان وممنوع ساختن استخدام مسلمانان درادوایر وادارات دولتی از آن جمله تدابیر استعماری بود عدم استخدام مسلمانان دردستگاه های دولتی چنین توجیه می شد که آنان علاقه

ئی به سیستم تحصیل به شیوه مدرن غربی ندارند وشیوه تحصیل سنتی درمدارس دینی جوابگوی نیاز های سیستم اداری دولت نیست . (سرویلیم هنتر) انگلیسی درکتاب خویش بنام « مسلمانان هند» تصریح می کند که بین سالهای (۱۸۵۲ الی ۱۸۶۸) درهیئت وکلای شهر کلکته (۲۴۰) نفر وکیل هندی پذیرفته شدند که از آن جمله فقط یکنفرمسلمان بود . از (۱۳۳۸) کرسی دولتی وایالتی فقط (۹۲) کرسی به مسلمانها تعلق داشت .

این حالت اسفبارتاحدی به طرز تحصیل مسلمانها نیزرابطه داشت واگرمسلمانان به طرز تحصیل واندوختن دانش عصر بی اعتنا باقی می ماندند خطرآن وجودداشت که بصورت کلی تحت سیطره هندوها قراگیرند .

روی همین نیاز سرسید احمدخان درسال (۱۸۷۵) یك موسسه علمی را درشهرعلیگربرای مسلمانان تاسیس کرد که بعدها بشکل یك پوهنتون مستقل شناخته شد .

بعضی ازمحققین تلاش نموده اند تا سرسید احمدخان رابعنوان یك عامل انگلیس درهند وپوهنتون علیگرراصرفاً یك موسسه فرهنگی از جانب استعمارروانمود کنند آنان درین رابطه فقط به یك جنبه ازقضیه آنهم بشکل سطحی توجه نموده و ازجوانب دگیر اهداف آن غافل مانده اند . اگر پوهنتون علیگردرهند تاسیس نمی شدبوجودآمدن کادرهائی که بعدها از سقوط مسلمانان هند بدامن حزب کنگره وهندوها جلوگرفتند بعید از تصوربود . زیراحزب کنگره مدعی نمایندگی از همه مردم هند بود .

علامه اقبال نیز چون بسیاردیگر از رهبران مسلمان هند درابتدااز مدافعین وحدت میان هندوهاومسلمانان بود .(بانگ درا) نخستین مجموعه شعر اقبال که بزبان اردو سروده شده ، سرشاراز چنین احساس است ولی بعدها جریان وقایع طوری آمد که اقبال نیز متوجه شدهندوهاومسلمانان دوملت از هم مجزابوده ونمی توانند دریك کشورواحد باهم درصلح زند گی کنند . درجلسه حزب (مسلم لیگ) که درسال (۱۹۳۰) بریاست وی درشهر (اله آباد) تشکیل شد وی بصراحت از مفکوره بوجودآمدن یك دولت اسلامی برای مسلمانان هند سخن گفت بصورت کلی اندیشه اقبال سرشار از شور پیکارومبارزه است او درهرگوشه از زندگی مسلمانان که نشانه ئی از جمودوسکون رامشاهده کرد شجاعانه برآن تاخت واز آن تنقید نمود .

نفوذ اندیشه ها ی غیراسلامی چون فلسفه یونان ، مانویت ، بودیسم وزردشت دراندیشه مسلمانان بسیاری از آنان راازواقعیت اسلام دورساخت . آنان رضای خدا(ج) رادرین می دانستند که ازمردم کناره گیرند ودرخلوت خویش زندگی کنند . دنیا از نظرآنان پست وپلید بود وارزش وشایستگی دلبستگی وتوجه رانداشت چنین طرز دید که از رهبانیت برمی خیزد خیال استعمارگران راازجانب این دسته از مسلمانان راحت می ساخت .

گروهی دیگراز مسلمانان چاره کاررادرین دیدند که بااستعمارازدرسازش وتسلیم درآیند . یعنی هردوگروه از خویش بیگانه بوده وهیچ نگرانی از از مضمحل شدن جامعه مسلمانان درتحت سیطره استعماروهندوها نداشتند .

درچنین برهه حساس از زمان اندیشه های اقبال پا به عرصه تاریخ نهاد . البته پیام اقبال تنها محدود به مسلمانان هندنیست اوضاع اسفبارمسلمانان درسراسرجهان اسلام نیزمورد توجه اقبال بوده وپیام وی پیام بیداری به همه امت مسلمه است .

درپیام مشرق می گوید :

ابطحی دردشت خویش از راه رفت
ازدم او سوز الا الله رفت
مصریان افتاده درگرداب نیل
سست رگ تورانیان ژنده پیل

انسانها درطي چندنسل تحت سلطه نظام كمونستي حيات به سربردند، ولي نتوانستندفطرت خودرا باآن نظام وفق دهند، ويكباردیگراين واقعيت به اثبات رسيدكه بهادادن وارج نهادن به فطرت وتمايلات وخواهشات انساني درحدمعقول آن لازم ساختن يك اجتماع انساني است .

×××

ال عثمان از شکنج روزگار
مشرق ومغرب زخونش لاله زار
عشق رآئین سلمانی نماند
خاك ایران ماند وایرانی نماند
سوزوسازززندگی رفت ازگلش
آن کهن آتش فسرد اندردلش
مسلم هندی شکم رابنده ئی
خودفروشی دل زدین برکنده ئی
درمسلمان شان محبوبی نماند
خالدوفاروق وایوبی نماند

اقبال همه جهان اسلام را« حرم» می خواند وبرای اهل حرم (خودی) رایگانه راه نجات از اسارت می شماردتدبر درمعنی (خودی) ازنظراقبال این واقعیت رامی نمایاند که اقبال باباریك بینی تمام به این مسئله توجه نموده است . خودی بعباره دیگرهمان « بازگشت به خویشتن » است تلاش دریافتن خودی درحقیقت تلاش درجهت شناخت ذات باریتعالی است :

من از بود ونبود خودخموشم
اگرگویم که هستم خوپرستم
ولیکن این نوای ساده ازکیست
کسی درسینه می گویدکه هستم

خدائی راکه ازرگ گردن بما نزدیك تراست درکجا باید بجوئیم ؟ درین جا اقبال اشاره به حدیث (قلب المومن عرش الله العظیم) دارد.

اقبال برای رسیدن به خودی به سه مرحله قایل است :

۱ـ اطاعت : که معنی آن پیروی کامل از حدودی است که خداوند(ج) به آن امرویاازآن نهی فرموده است .

۲ـ ضبط نفس وآن عبارت ازتلاش درجهت مهارنمودن تمایلات شیطانی وپروردن اخلاق الهی درخویش است ووقتی انسان از این دومرحله پیروزمندانه گذرکند به خودی واصل می شودوشایسته خلافت خدا برزمین میگرددکه اقبال آنرا« نیابت الهی » می نامد .

پیکرهستی زآثارخودی است
هرچه می بینی زاسرارخودی است
خویشتن راچون خودی بیدارکرد
آشکاراعالم پندارکرد
صدجهان پوشیده اندرذات او
غیراوپیداست از اثبات او

بعضی ازمحققین بااستنادبه شباهت هائی

فطرت انساني بازنده گي درپشت پرده آهنین هرگزسازش نه دارد .

که بین انسان کامل درتصوراقبال و« انسان برتر» ازنظر« نیچه» فیلسوف آلمانی چنین گمان برده اند که هردوانسان باهم یکی است درحالیکه چنین نظر درست نیست ومولانا اقبال خود این تصور راردکرده است . بزرگترین تفاوت بین این دوانسان اینست که انسانی که اقبال درنظر دارد« مردمومن » است .

درحالیکه «مردبرتر» نیچه نه تنها اعتقادی به دین وخدا نداردبلکه برضد چنین اعتقاداتی نیز برسرپیکاراست بعباره دیگر (مردبرتر) نیچه درجستجوی قدرت است قدرتی که هیچ رابطه ئی بادین وعرفان واخلاق ندارد درحالیکه از نظر اقبال « انسان » نمی تواند « کامل » شودمگراینکه بعد معنوی واخلاقی را درخویش پرورش دهد وازاین طریق است که میتواندبقدرت مادی نیز دست یابد وشایسته نیابت الهی برزمین گردد .

چنین شباهت ها درآراء نمی تواند دلیل حتمی برای تاثیرپذیری اقبال از نیچه باشد . شباهت هائی نیز میان انسان کامل درتصوراقبال یعنی اراده انسانی درفلسفه « شوپنهاور» فیلسوف آلمانی وجود دارد. « شوپنهاور» اراده رانه تنها حقیقت انسان بلکه حقیقت تمام مظاهرحیات وحتی کنه وعین تمام پدیده های بیجان نیز می شماردولی اراده ازنظراقبال فقط یکی از ابعاد شخصیت انسانی است نه همه حقیقت وهمه شخصیت آن . دراسرارخودی میگوید .

نائب حق درجهان بودن خوش است
برعناصرحکمران بودن خوش است
نائب حق همچوجان عالم است
هستی او ظل اسم اعظم است

اقبال نقررا عالیترین مرحله تکامل

بصراحت کلي اندیشه اقبال سرشارازشورپیکارومبارزه است اودرهرگوشه اززندگي مسلمانان که نشانه ازجمودوسکون رامشاهده کرد، شجاعانه برآن تاخت وازآن تنقیدنمود .

شخصیت انسان می شمارد البته معنی فقر دراندیشه وی باآنچه که عوام از این معنی درذهن دارند « که بیشتر ناشی از نفوذ طرزفکرهای انحرافی درتصوف اسلامی است» ازبنیاد متفاوت است .

ازنظراقبال ، فقر عالیترین مرحله استغنای بنده از بنده است همانگونه که خداوند ازهمه چیز مستغنی است . بنده ئی که خودرا به اخلاق الهی آراسته سازد از حامیان زوروزریکسره مستغنی میگردد .

چیست فقرای بندگان آب وگل
یك نگاه راه بین یك زنده دل
فقر کارخویش راسنجیدن است
بردوحرف لااله پیچیدن است
فقر خیبرگیربانان شعیر
بسته فتراك اوسلطان ومیر
فقر ذوق وشوق وتسلیم ورضاست
ماامینیم این متاع مصطفی است

درین جافقیر نیز از اصطلاح معمول ورایج عوام فرق دارد. عوام از انسان فقیر شخصی ناتوان ونیازمندکمك رادرنظردارند ولی اقبال از فقیر کاملاً نقطه مقابل این معنی رابه تصویرمی کشدبعباتره دیگر (فقیر) مردی انقلابی است که بخاطر رهانیدن دیگران از ظلم وجورقیام می کنـدودرین راه ازدادن سرابائی ندارد وازآنجال که دردل او هیچ هدفی جز کسب رضا ی خداوند(ج) نیست ملت نیز به وی اقتدامی کنند .

قلب اوراقوت از جذب وسلوك
پیش سلطان نعره او لاملوك
آتش ماسوزناك از خاك او
شعله ترشد از خس وخاشاك او
برنیفتد ملتی اندرنبرد
تادراوباقیست یك درویش مرد

آدمی درین مرحله به مقامی می رسدکه جز خدا(ج) ازهیچ نیروئی نمی هراسد .

باسلاطین درفتد مردفقیر
ازشکوه بوریا لرزد سریر
ازجنون می افگند هوئی به شهر
وارهاندخلق را ازجبروقهر

اقبال بابرجسته نمایاندن چهره (فقیر) درحقیقت نقاب از چهره مزورانی برمیدارد که عنوان (پیرطریقت) وفقیر برخویش نهاده اند ولی دست دردست صاحبان زر وزوردارند بعباره دیگر چنین اشخاص دزد کاروان اند وهمراه قافله ، ورژیم های استبدادی از وجود چنین اشخاص برای تحمیق مردم کمال استفاده رامی برند . (پایان)

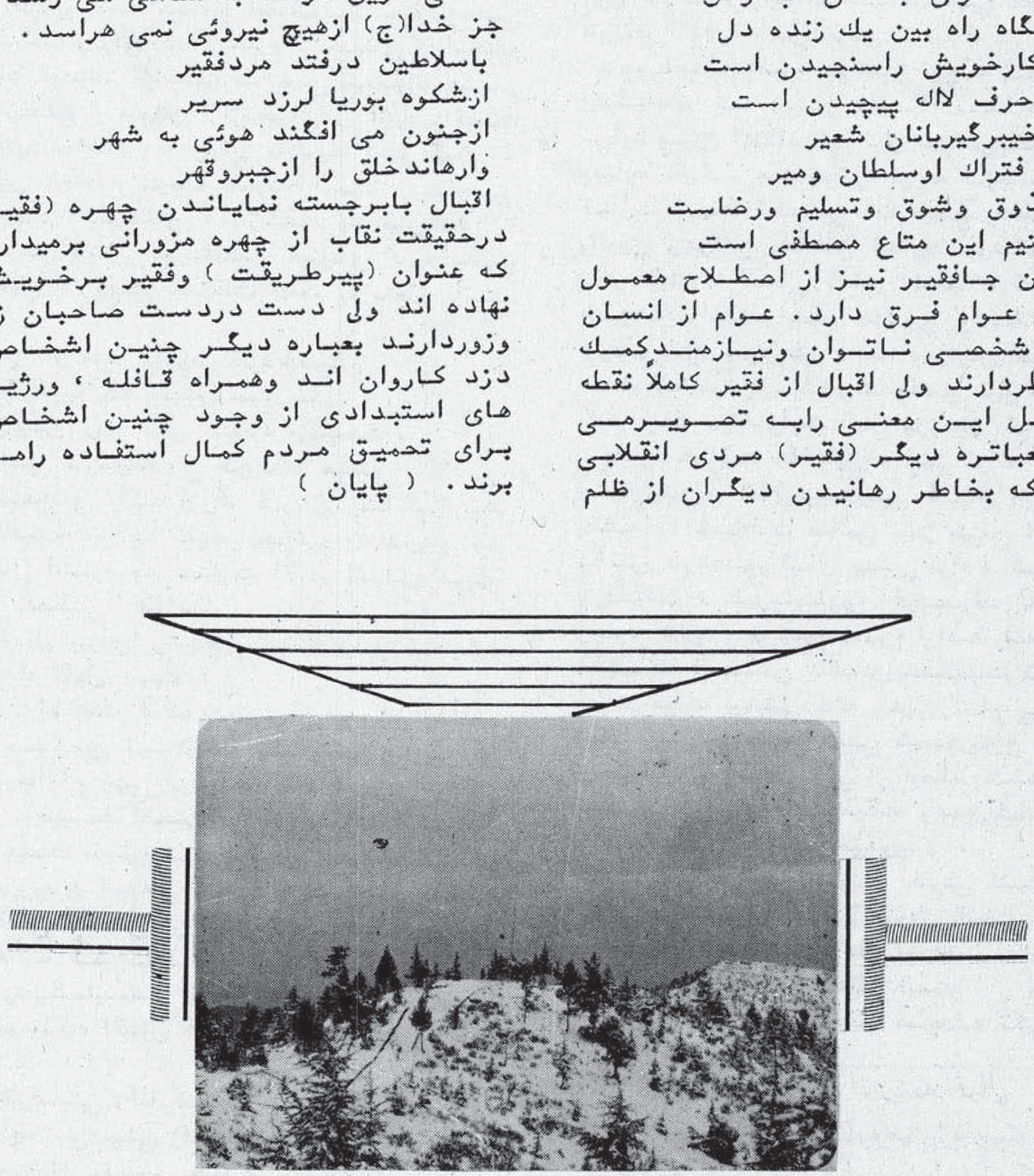

دخدای دلاری دغازیانو یومورچل

قرآن او جهاد د دين دوه مظلوم حقيقتونه

قرآن او جهاد

د پوهنې د مسلمانو لپاره د ستري ادارې د حکومتونه جوړولو اړتيا

داکټر اسرار احمد

قرآن د جهاد تر ټولو لوړه مرتبه د ...

ژباړن : فضل مولا "لتون"

نوای نبی (صلی الله علیه وسلم) ! تاسی
د دغو کافرانو په وینامه کیږئ او د هغوی
پرخلاف د دغه (قرآن) په وسیله
جهاد وکړه ، محکم جهاد . « سوره الفرقان
ـ ٥٢) .

په دغه مبارك آیت کی الله تعالی خپل
پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) د قرآن په
وسیله د محکم جهاد حکم ورکړی دی ،
خوله بده شامته همدا قرآن او جهاد زموږ په
دين کی هغه مظلوم حقیقتونه دي ، د دغه
په باب چی موږ د خورا زیاتو
ناسمیو ښکار شوي یو ، غور وکړئ کوم قرآن
چی الله تعالی د رسالت د فریضی د اداکولو
لپاره وسیله ټاکلی ، له هغی سره زموږ په
علمی او عملی دواړو اړخونو کی اړیکی

خومره دي ؟
ما احساس کړیده چی د سوره الفرقان
د دغه آیت په څیر چی په کوم
کوم ځایونو کی (به) د مجرور ضمیر په توګ
استعمال شویدی ، زموږ پوهان په عمومی
توګه د دغو ځایونو د تشریح حق نه
اداکوي ، لکه په بنی اسرائیل سورة کی
د قرآن له تلاوت سره د تهجد ولپارد د (به)
ضمیر کارول شوی دی ، او په سوره المزمل
کی خو واضح شویدي ، چی د شپې په
اوږد وکې بنه په استقامت قرآن عظیم
لوله ، خو کوم کسانو ته چی تل د تهجد
لمانځه داداکولو نعمت په نصیب کیږی ،
د هغوی عمومی عمل همدا لیدل شویدی ،
چی د نورو عامو نوافلو په څیر د تهجد وداتـ
رکعته لمانځه وروسته په نورو اوراد او وظایفو
مشغولیږی ، چی په نتیجه کی یی د تربیی ،
تزکیی او په قرآن کی د دقت کولو هغه
هدف نه ترلاسه کیږی ، د کوم لپاره چی
د ډیروخت ودریدو سره په ورو ورو
د قرآن لوستلو ارښوونه شویده ، په سوره

مریم کی د(بې) له ضمیر سره همداقرآن کریم دویرولو اوزیري ورکولو وسیله گرځول شویدی .

ځوزموږ زیاتره مبلغین او ویناکوونکي دغه هدف لپاره دقرآن په ځای داولیاء کرامواوشاعرانو وینا وي کاروي .

دجهادپه باب په افکاروکی زیاتی ناسمی میندل کیږی ، ترټولو لومړی غلطي داده چی جهاددجنگ اووژنی هم ماناګڼل شوی ، حال دادی چی په قرآن مجیدکی په مستقله توگه دجهادفی سبیل الله اوقتال فی سبیل الله دوه جلاجلا اصطلاح گانی استعمالیږي ، خوزموږپه دینی ادبیاتوکی په عمومی توگه دجنگ ددرجواومزحلو دبیان په ترځ کی جهاد دمجموعی عنوان په توگه استعمالیږی ، نوددغه بی احتیاطی نتیجه داده ، چی جهادارقتال یودبل سره هم معنی اوهم ردیف وګڼل شول ، ددغه غلطتیاله منځ نه یوه بله منځته راغله ، لکه څنگه چی جنگ تل نه وي اوبیا هرڅوك په جنگ کی شاملیدای نه شي ، نوځکه جهاد دفرض عین له درجی نه راټیټ شو اودفرض کفایی درجی ته راغی ، یعنی څومره کسانوته چی اړتیا وه هغوی لاړل دنوروخلکوله لوري هم فرض اداکړای شو ، دظلم له پاسه ظلم خوداشوچی موږمسلمانانو هرجنگ جهادفی سبیل الله گڼل پیل کړل . مسلمانوشاهانو چی یوازی دخپل اقتدارد پراختیالپاره جنگونه وکړل هغی ته هم جهادویل کیږی !!!

زموږپروړاندی درسول اکرم (ص) روښانه حدیث موجوددي « یوسړی له هغه (ص) نه پوښتنه وکړه چی یوسړی دغنیمت دمال لپاره جنگ کوي ، یو سړی دخپلي مشهورتیالپاره جنگ کوی ، یوسړی دخپلي قبیلی دسرلوړی لپاره جنگ کوي .

پیغمبراکرم (ص) یی په ځواب کي وفرمایل « یوازی دهغه جنگ بهرخدای (ج) په لاره کی وي چاچی دالله (ج) دکلمي دلوړاوی له پاره جنگ وکړ، دبخاری اومسلم ددغه متحدانه روایت په رڼاکی دجهادفی سبیل الله مفهوم په واضحه توگه مخی ته راځی، یوڅه دخپلو اویوڅه دپردیودمهربانی له امله دجهاداوقتال اسلامی افکارچی څنگه سره گډوډشول ، او دناسمیوکوم امبارچی پری واچول شو، دهغی دلری کولو اوصحیح مفهوم په ذهن کی کښینولوته اړتیاده .

په عربی ژبه کی چی دجهاد اوقتال په وزن کوم الفاظ جوړیږی ، په هغی کی په عمومی توگه ددوه اړخیزی مقابلی مفهوم میندل کیږی ، قتل یویواړخیزکاردی ، خوکله چی دواړه ډلی دیوبل وژلولپاره سره مخامخ کیږی ، هغی ته قتال ویل کیږی ، په دی ډول کله چی ددوه ډلوترمنځ اړوپیچ وي او هڅی یی تکرکوي هغی ته جهادوایی :

نبی اکرم (ص) ته چی الله تعالی دقرآن په وسیله دکوم جهادحکم ورکړیدی دهغی دری مهم اړخونه دي ، دجهاد بالقرآن دغه دری مرتبی په اصل کی دمؤمن بنده ددینی فرایضوددري اړخونو شرحه اوتفسیردی ، په خبره دپوهیدلولپاره ددینی فریضو دغه دری پړاوونه موږیودری منزله عمارت هم گڼلای شو .

دلومړی پړاوجامع عنوان د(رب بنده گی) ده، یعنی پخپله دخدای (ج) بنده کیدل اودهغه (ج) په وړاندی دمننی سرټیټول ، قرآن دعبادت دمفهوم د تشریح کولو لپاره داسلام ، اطاعت اوتقوا اصطلاحات استعمال کړیدی ، لاچی پخپله دانسانانو اوپیریانودپیداکولو یوازینی هدف هم قرآن عظیم همداعبادت گڼلی دی ، دالله تعالی فرمان دی چی ، موږانسانان اوپیریان نه دی پیداکړی مگردخپل عبادت لپاره .

ددغه لومړي پړاودطی کولو لپاره مؤمن بنده په دري محاذونو له جهاد اواړوپیچ سره مخامخ کیږی ، ترټولولومړی کشمکش یی له خپل نفس سره وي .

پخپله دانسان غوښتنی یی بدی ته هڅوي ، دخدای (ج) رسول (ص) دنفس پرخلاف جهاد ترټولو غوره گڼلی دی ، په یوځای کی هغه (ص) وفرمایل ، « دخپلو نفسی غوښتنوپرخلاف داسی جهادوکړه څنگه یی چی ددښمنانو پرخلاف کوئ » دتبوك له سفرنه دراستنیدو پروخت یې

داهم دسروکافروپه بمباردویجارشوی کور

صحاب کرامو ته په ویناکی وویل چی : موږ له کوچنی جهادنه دسترجهادپه لوری راروان یو، دنفس سره دجهادله پړاونه دتیریدوپرته دمخکی تللو کوښښ تربی عقل زیات نه دی .
دانسانی غوښتنودقوی کولو لپاره نه لیدل کیدونکی ځواک شیطان دی، کارییی دادی چی هغه نفس قوی کړی چی انسان دبدیولوری ته مایلوی، په قرآن مجیداواحادیثو کی په بی شمیره ځایونوکې په بیلابیلوشکلونو دشیطان دغولونی او تیرایستنی څخه دځان ساتلو ټینګارشوی دی .
الله پاک (ج) شیطان دانسان ازلی اوابدی دښمن وګرځاوه اوپیغمبراکرم (ص) وفرمایل چی شیطان دانسان په وجودکی دوینی په څیرحرکت کوي دالله تعالی دبنده ګی اختیارونکیو دشیطان اودهغه له اولاد سره خامخا مخامخ کیدل دي، شیطان ته له ماتي ورکولو پرته داطاعت اوبندګی پړاونه وهل کیږي،
دالله تعالی دبنده ګانو دریم اړوپیچ (کشمکش)دخپلی ورانی ویجاړی ټولنی او چاپیریال سره منځته راځی، ټولنه انسان له خپل ځان سره بیول غواړی، اوله هغی سره تلل هم آسان دي، ځکه چی ژوندله آرام اوسکون سره تیریږي خوکه بنده دخدای(ج) دبنده ګی لاره اختیارکړي، نوهغه به دټولنی په مخالف لوري کی حرکت کوي، په ټول ژوندانه کی یی له جنګ سره مخامخ کوي، اوخپل ځان دګردو دملامتیااوسپکاوي وړګرځوی، چی کله هم انسان درب العزت دبنده ګی کوښښ کوي، نودخپل نفس، شیطان او دخپل چاپیریال اوټولنی پرخلاف به دسخت کشمکش اوجهاد سره مخامخ کیږی .
دجهاد بالقرآن دویم منزل پرخلکوګواهي لل دي، یعنی دحق دین پیغام ترخلکورسول، موږته په قرآن کریم کی ددغه کارلپاره ځلوراصطلاحات په نظرراځی، لومړنی دوه اصطلاحات دعوت اوتبلیغ دي، چی مسلمانان ورسره په عامه توګه آشنادی، دتبلیغ معنی ده دالله (ج) پیغام رسول، اوددعوت معنی ده دخدای(ج) لوری ته خلك رابلل، داپه اصل کی دیوه کاغذدوه مخونه دي، په قرآن کی رسول الله صلی الله علیه وسلم ته لارښوونه کیږی چی « ای پیغمبر(ص)هغه رسوه هغه څه چی پرتانازل شوي دي دخپل رب له لوري »
دخدای (ج) رسول صلی الله علیه وسلم دحجه الوداع پروخت امت ته دتبلیغ دفریضی دسپارلو په ترڅ کی وه فرمایل: زماله لوری یی وه رسوئ که څه هم یوآیت وي، قرآن دبلنی بنسټیز اصول داتهاکلي دي چی، بلنه دې دالله تعالی داطاعت اوبنده ګی په لوري وي، دکوم فقهي مسلك یاکومی ډلی رنګ دې په کی شامل نه وي، څوك چی بلنه ورکوي هغه دي پخپله ددعوت دغوښتنوعملی څیره وي، اوکله چی بلنه ورکوونکی پخپله پرې عمل نه کوي نو دنورو پام به څنګه دخپل دعوت لوری ته راوګرځوی .
ددغه لړی دریمه قرآنی اصطلاح « امربالمعروف اونهی عن المنکر» دی یعنی په نیکیوامرکول اوله بدیومنع کول، په قرآن اوحدیث کی زیات زوردبدیوپه منع کولوورکړای شوی دی . دخدای (ج) رسول صلی الله علیه وسلم فرمایلی دی .(ای مومنان) له تاسی چی څوك کوم انکارکوونکی ووینی، پرهغه لازمه ده چی دلاس په « قوت » یی منع کړي، که دزورتوان یی نه لاره په ژبه دي ورته

نصیحت وکړي ، اوکه دایی هم له توانه
پوره نه وي ، نولږترلږه دې په زړه کی
بدورته وګوري او دادایمان ضعیف ترینه
پوړی ده »
له یوه روایت سره سم هغه صلی الله علیه
وسلم وفرمایل : « که په زړه کی له
بدیونه دکرکی احساس هم پاتی نه شو نو
پوه شه چی په تاکی دغوښت ددانی
اومره ایمان هم نشته »
دپیغمبراکرم (ص) ددغه مبارك ارشاد په
وسیله په دین کی دنهی عن المنکر»
اهمیت ښکاره کیږي .
دایمان په باب یی هغه معیاراوپیمانه
زموږمخی ته ایښی ده،و چی هرڅوك پری
خپل ایمان تللای شي .

په قرآن کی ځلورمه اوجامع اصطلاح «
شهادت علی الناس » استعمال کړای
شویده، دشهادت علی الناس دفریضی په
اداکولو دامت اړیکی درسالت له کارسره
تړل کیږی ، حضرت محمدمصطفی
وروستنی پیغمبراوامت یی وروستی امت
دی ، اوس ګردانسانیت ته دالله تعالی
دوروستی پیغام درسولومسئولیت ددغه
امت پرغاړه دی ، الهی ارشاددی : « ای
مسلمانانو!» مونږه تاسی غوره امت (وسط
امت ګرځولی یاست ، ددی لپاره چی
پربشریت ګواهان اوسئ او رسول (ص)
پرتاسی ګواه وي » پیغمبراکرم صلی الله
علیه وسلم دحجه الوداع پرمهال دیولك
پنځه ویشت زره ایماندارو کسانو له غونډی
دری کرتی ګواهی واخیسته چی آیا مادالله
تعالی پیغام ترتاسی راورساوه، ګردوخلکو
په یوه ژبه اویوآوازګواهی ورکړه چی تاسی
درسالت دکارحق اداکړ، تردې وروسته
پیغمبراکرم (ص) دری کرتی دآسمان
لورته ګوته ونیوه اودرې ځلی یی وفرمایل
چی ای الله (ج) ! ته هم ګواه اوسه چی
ستا پیغام می ستاتربنده ګانوورساوه .
دغه دګواهی، منصب که هرڅومره ددغه
امت لپاره یوستراعزازدی ، همدومره
سترمسئوولیت هم دی ، که موږددغه
مسئوولیت حق ادانه کړنودقیامت په ورځ
به دټول انسانیت دبی لاري مسئوولیت
زموږپرغاړه وي ، او دالله تعالی رسو ل به
زموږپرخلاف ګواه ورکوونکی ولاړوي .
قرآن دین ته دبلنی دری پوړی بیان
کړیدی ، ربانی ارشاددی : (ای نبی) بلنه
ورکړی دخپل رب دلارې لورې ته له
پوهی اوحکمت سره اوله غوره
پنداونصیحت سره او«
ښېګارکوونکیواوضدی » انسانانوسره
مجادله وکړئ په ډیری ښی طریقی سره »
په هره ټولنه کی دری ډوله کسان میندل
کیږی ، دذهینواوپوهوکسانو شمیرکه څه هم
لږوي ، خو هغوی په ټولنه کی داغیزمن
اوکاروونکی ځواك حیثیت لري ، دغه ذهین
کم شمیری «   » دخپلی ټولنی
مشران اورهبران اوسی او دټولنی تګلوري

ټاکی، که دټولنی دغه کوچنی ذهینه ډله
دوخت او حالاتوسره سمه په غوره طریقه
اوپه علمی اوفکری ډول راونه بلل شی
اوبلنه ورنکړای شی نوله کومی بلنی
اودعوت څخه یوه ټولنه هم په اجتماعی
ډول اغیزمنه کیږی نه ، دغو خلکو ته
ددعوت درسولولپاره الله تعالی دپوهی او
حکمت دلاری اختیارولو لارښوونه کړیده .
ددعوت په دویمه درجه کی دټولنی
عمومی اکثریت راځی ، دی ته موږدبلنی
عمومی اوملی سطحه هم ویلای شو.
دخلکواکثریت ته ددلیل اوحجت اړتیا نه
وی ، دهغوی لپاره غوره اوزره
کښیناستونکی پنداونصیحت کافی دی .
قرآن عظیم ورته « موعظة حسنة» ویلی ده
، په دی سطحه کی پرواعیظینو اونصیحت
کوونکیودخلکواعتماداوباوربنسټیزاهمیت
لری ، داسی نه وي چی نوروته نصیحت
کوونکی خپل ځانو نه هیرکړی ، دموعظة
حسنة او صالح عمل یوځای کیدل
دبلونکی کردارتشکیلوي .
وعظ پخپل ځای یو ستراواغیزمن شی
دی ، خوداپخپل وخت او ځای پکارراځی
دلوړوزده کړودڅښتنانو په نزد
دښکنځلوحیثیت لری ، همداډول دملت
پروړاندی دپنداونصیحت پرځای ددلیل
اوفلسفی خبری کول هم حماقت دی ،
هرڅیزپخپل صحیح ځای کیښودل عدالت

ددعوت بنیادي حکمت همدادی چی کوموخلکو ته چی دعوت ورکول کیږی ، دهغوی ذهنی معیارباید تل په نظرکی ونیول شی .

ددعوت اوتبلیغ دریمی پوړی ته قرآنکریم «مجادله » ویلی ده ؛ یعنی دناپوهو او ضدی خلکوسره په صحیح توگه مجادله وکړه » .

دبلنی دغه سطحی لپاره دینی پوهانو مناظری ته دیوه دیوه فن مرتبه ورکړیده ، اودهغی ځانگړی تخنیك یی ترتیب کړیدی ، په هره ټولنه کی داسی خلك وی ، چی گټی یی له باطل نظام سره تړلی وي ، کله چی ددعوت دخپریدوله امله هغوی ته دخپل نظام ویجاړتیاپه نظرراځی ، نویی دساتنی لپاره ضدیتوب اوبی لاریتوب لاره اختیاروی ، هغوی نه یواځی داچي دحق له پیژندلو سره سره هغه نه مني ، بلکه دحق دمخه نیونی لپاره اودخلکودبی لاری کولو لپاره ددین دبلنی په مقابل کی دخپل باطل نظام دحق ثابتولولپاره دلایل وړاندی کوي ، ددغوخلکودمقابلی لپاره ددعوت دادریمه پوړی هم لازمی ده ، زموږدنوروډیرو چاروپه څیردمناظری په میدان کی هم ډیری ناوړتیارامنځته شویدي ، خوله اړتیااواهمیت نه یی انکارنشی کیدای .

څوك نه پوهیږی چی زموږپه ټولنه کی دعیسویت لپاره کارکیږی ، همداډول په یووخت کی قادیانیت په بلنواله سویه ډیرفعال و ، اومبلغینویی دمناظری په فن کی خورامهارت لاره ، ددغه ډول فتنودمقابلی لپاره که موږ خپل ذهین وگړی نه روزواوله باطل سره دمقابلی لپاره یی نه تیاروو ، نو باطل ځواکونه به رابانددی واکوال شی ، هندته چی دانگریزانو له راتگ سره سم دعیسویت کوم سیلاب راغلی و ، دینی پوهانویی دمناظری په وسیله مقابله وکړه ، یوه عیسایی « پادری » ، « فینډر » په هندکی یوتوپان راولاړکری و ، نوکه مولانارحمت الله کیرانوی علیه الرحمه یی مقابله نه وای کړی ، نردي امکان موجودوچی هندوستانی مسلمانان دعیسویت په سیلاب کی لاهوشوی وای . پادري فینډرله هندوستانه وتښتید ، ترکیي ته ولاړ ، عثمانی خلیفه مولاناکیرانوي ترکیی ته راوه غوښت کله چی مولاناترکیی ته ورسید ، له هغه هیواده هم وتښتید .

نن خلك دمناظری یادونه ډیره په سپکاوی سره کوي ، حال دادی چی داددعوت اوبلنی یومهم اړخ دی ، قرآن عظیم الشان هم په دی باب موږته دځانگړی اخلاقی معیاردقایم ساتلوامرکړیدی .

که غواړوچی دبلنی اودعوت کارپه یوه غوره اواعلی جمله کی بیان کړو ، نووایوچی « علم مسلمانول » زموږعلم ملحدشویدی ، علامه اقبال په ډیرښه شکل دغه حققت تشریح کړی دی .

عشق کی تیغ جگرداراړالی کس نی !
علم کی هاته مین خالی هی نیام ای ساقی
.

یعنی دعشق هغه تیره توره چایوړه ، چی اوس دعلم په لاسوکی تش تیکی دی ؟

زموږدعلم له تیکی یی دالهی معرفت توره وه ایسته اودالحادخنجریی په کی کیښود ، ددغه علم مسلمانول آسان کارنه دی ، خلك دتعلیمی نظام دبدلولوخبري کوی ، ددی نظام بدلول دومره گران کارنه دی ، داخودروزنی یوه وسیله ده ، پوښتنه داده چی زموږ سره اسلامی پوهنه له کومه شوه ؟

نوربیا

موږباورلروچی نړیوال له موږسره په دي درداوغم کي شریك دي خودېښتوزبي متل دي چي : " په اورهغه ځاي سوځي چي پري بلیږي " .

ملنگیار

نظم مسدس

د جهاد دتاریخ ښکلی :
چې راغلی داسی تلی
ناامیده غابښ وتلی
چې کاره یې راته کتلی
بریښ دتوری ژړولی
دجهان خلکومنلی
دجهاددتاریخ ښکلی
مکناټن دوخت غدارهم
بریدن داکترپلارهم
دکابل بالاحصارهم
داکبر دتوری وارهم
دهمدی خاوری یادگارهم
موږپه زړونوکی ساتلی
دجهاددتاریخ ښکلی
بت شکن محمودچی یادشی
دباطل ویجاړبنیادشی
مسلمان پری ویاړی ښادشی
فکرتول جهاد جهادشی
خوږوطن به موازادشی
لروبیرداښی ښاغلی
دجهاددتاریخ ښکلی
بل احمد دریادومه
لوړتاریخ بیا نومه
دړهلی تخت هیرومه
خپلولوړوغروته ځمه
دتکبیر چغی وهمه
احساسات راپاریدلی
دجهاد دتاریخ ښکلی

دښکاری فریدوخواته
زړوړسوری شیرشاته
قلم داسی وایی ماته
نومیالی یادکړه دنیاته
هرملاتړدحق سباته
تاریخ څنګه نوموړی
دجهاددتاریخ ښکلی
یی ددین دجمال شمعه
ستاله پوهی لروتمه
دحق علم له کرمه
موږموندلی دژوند دمه
یاددی لولوله قلمه
موږته تادیرڅه ښودلی
دجهاددتاریخ ښکلی
ځوان شهیدحبیب الرحمانه
داسلام بنیادی ځوانه
دآموله لوی توپانه
حق اوښتی په اسانه
دلینن خونه ده ورانه
عام اوخاص پری پاځیدلی
دجهاددتاریخ ښکلی
الاالله موعقیده ده
یوالله (ج) ته موسجده ده
بندګی موداسی زده ده
آزادي موله بنده ده
چاچی کړی داوعده ده
پاك هدف ته رسیدلی
دجهاددتاریخ ښکلی
دمیرویس نیکه په لاره
دملحددمرګ لپاره
فال می دادی له اشعاره
پری وردانګی سم له واره
پاك تكبیر دی ملنګیاره
دښمنان دی تښتولی
دجهاددتاریخ ښکلی

استاد "بیرنگ"

شهیدکرار

تادوستی دولتیان باکفارشد
آزادی ازعقیده ودین رویکارشد
شاه عیاش بهردوام بقای خویش
اودکابکف گرفته وبی اختیارشد
فرزندزامرولد خودسرکشی نمود
همسربه ذوق خویش پی کاروبارشد
دختربه حزب پرچم ومادربخلق رفت
نوکربه شعله سوخت زبس بیقرارشد
جمعی زدردوعقده برفتند درستم
جمعی دگربنام ملت چون غبارشد
خیل دگربنام مساوات مردوزن
درسازش حکومت سرمایه دارشد
چندین گروهك اگر آمدبرویکار
نظم ازمیان برفت همه دیوانه سارشد
توهین بدین ومذهب اسلام شدروا
عفت زبین رفت وادب نابکارشد
نوخانگان مکتب قرآن بکارشد
پروانه وارمردم مومن ازهرطرف
بردورعاشقان خداجانسپارشد
سردارهاشدندچوهمه مایه فساد
دشمن درین میانه پی ابتکارشد
تازمیان این همه عیاش وجاه طلب
داودخام به نقشه شان عهده دارشد
شاه دغل برغم تجاهل به غرب رفت
سنجیده بودعاقبت خودکنارشد
دریك شبی به مسندشاهی جلوس کرد
دویوانه ترزقدرت بی اعتبارشد
ازحرص وآزنفس به آئین خودسری
بابیرك واناحیته اوبی وقارشد
هرکس که بودضدکمونست بکشت وگفت
بادشمنان ملت ماهمقطارشد
ناگاه گرفت مرشدخیل جوان را
کزنرقتش دودیده ماشکبارشد

یعنی حبیب حضرت رحمت بصدجفا
باهمرهان خویش شهیدکرارشد
صدهاجوان عاشق دین محمدی (ص)
درشهرده مزنگ بمیان حصارشد
درخاتمه زدست رفیقان خاص خویش
اندرسریرقدرت خود تارومارشد
آمدغبی کافردیگربروی کار
انسانیت گذاشت بکلی حمارشد
بعدازقتال ووحشت واغواوملحدی
آن هم زدست پیروخودسوی نارشد
شاگردنبودکمترازاستادبکافری
ازفرط ظلم ابتروبی اقتدارشد
جنرال زاده خادم دیرین خاندان
باصدهزارروس لعین آشکارشد
پیروجوان وطفل وطن غرقه شدبخون
ملیون شهید علاوه به پنجصدهزارشد
این بودکارشاه وغلامان جانیش
تافردفردملت ماداغدارشد
جمع مجاهدان بدفاع ازحریم دین
درجنگ عادلانه زحق کامگارشد
سازوبرگ جنگی آدم کشان روس
ازشعله های آتش خوددرشرارشد
ازلطف خاص قادروقیوم ذوالجلال
آن لشکر خبیث لعین درفرارشد
درسی گرفت جهان زتوای ملت غیور
تاروسیان زدست توزارونزارشد
بی شبهه توسرحلقه مستضعفان شدی
تاپایمردی ات به جهاداستوارشد
افتادگان بپاشدند اندرمظاهرات
نابودی نظام کمونست شعارشد
صدهاهزاربرده ومایوس بی پناه
برضدکمونست همه درگیر ودارشد
سدوحصارضدبشرریخت ازنهاد
اقوام دورگشته زهم درکنارشد
لیکن زمکرشاه وغلامان اوهنوز
بی رنگ زدردوتفرقه درانتظارشد

٧٨٦
S. Enayatullah Naw...
عنایت الله ((نوید))
Date: ....

د مسلمان وژلو جريمه

★ هغه احاديث چې د مسلمان له وژلو او له هغو لارو چارو نه چې پردې کار دلالت کوي۔ مسلمان ایساروي:

ډیر احاديث چې په لوستلو يې د انسان غوني زیږه کیږي او رګ، رګ يې په لړزه راځي روایت شوي چې د مسلمان له وژلونه خلک ایساروي او د وسلي د ویستلو خطرناک انجام چې مسلمان يې د خپل مسلمان ورور په مخ کې راوباسي که څه هم د ټوکې له مخې وي ټولو مسلمانانوته ښيي راځي چې په ګډه دغه نبوي ملغلرې له سترګو تيرکړو او د زړه په تل کې د ژوندانه د ابدي لارښود مثال په توګه ورته ځای ورکړو.

ابن عدى او بيهقي له ابن عمر رضي الله تعالى عنهما څخه روایت کړي دي چې رسول الله (صلی) وفرمایل:

(من أعان على دم امرئ مسلم لينظر كلمة كتبت بين عينيه يوم القيامة: "آيس من رحمة الله تعالى")

(يعني: هغه څوک چې د مسلمان د وينې تويولو لپاره له بل چاسره مرسته وکړي، خامخا به د قيامت په ورځ د خپل دوو سترګو په مينځ کې وګوري چې ليکل شوي دي: (د خداي (جل جلاله) له رحمت څخه نااميدا).

احمد شاه ((وحدت))
Ahmad Shah (Vahdat)
A. K. P. O.

همدارنگه ـ همدغه دوو راوَیانو په بل ځاي کي له براء بن عازب رضي الله تعالی عنه څخه روایت کړي دي چي رسول الله (صلی) وفرمایل:

(لزوال الدنیا ومافیها أهون عندالله من قتل مؤمن ولوأن أهل سماواته وأرضه اشترکوا في دم مؤمن لأدخلهم الله تعالی النار).

(ژباړه: البته د دنیا له مینځه تلل او هرهغه څه چي په ده کي دي، خداي ته ډیر آسان کار دي د مسلمان له وژل کیدونه ـ او که چیري د خداي د اسمانونو او مځکي اوسیدونکي د یو مسلمان د وینې په تویولو کي سره شریك شي، بي له کوم شکه ـ الله (جل جلاله) هغوي ټول په دوزخ کي ننباسي).

او د اصبهاني په روایت کي چي له ابن عمر رضي الله تعالی عنهما څخه یي کړي دي راغلي دي چي پیغمبر (صلی) وفرمایل:

(لو أن الثقلین اجتمعوا علی قتل مؤمن لأکبهم الله تعالی علی مناخرهم في النار وإن الله تعالی حرم الجنة علی القاتل والآمر.)

(ژباړه: که چیري ثقلین (انسانان او پیریان) د یو مؤمن په قتل کي سره راټول شي (د مزستي لاسونه سره ورکړي)، حتمي ده چي الله (جل وعلاشانه) دوي ټول په دوزخ کي نسکور راغورځوي او الله (جل جلاله) په قاتل او د قتل په امر باندي جنت حرام کړي دي).

★ وسلې ته داشاري حرمت

په یو صحیح حدیث کي چي نسایي، ابوداؤود او طیالسي له ابوبکرة رضي الله تعالی عنه څخه روایت کړي دي راغلي دي چي رسول الله (صلی) وفرمایل:

(إذا أشار الرجل علی أخیه بالسلاح فهما علی جرف جهنم فإذا قتله وقعا فیها جمیعا.)

(یعني کله چي یو سړي د خپل ورور خواته په وسله باندي اشاره وکړي، نو هغه دواړه دوزخ کي داخلیږي او که چیري هغه سړي ووژني ـ دواړه په دوزخ کي لویږي).

او په بل حديث کي راغلي دي چي:-

(لايشرأحدکم الى أخيه بالسلاح فانه لايدري أحدکم لعل الشيطان أن ينزع في يده فيقع في حفرة من النار).

(رواه البخاري ومسلم)

(يعني: ستاسي يوتن دي خپل ورورته په وسلي باندي اشاره نه کوي، ځکه هغه نه پوهيږي - امکان لري چي شيطان د هغه لاس خطا کړي او د دوزخ په کنده کي ولويږي).

دا حديث بخاري او مسلم رحمة الله عليهما روايت کړي دي.

★ د ملايکو لعنت دي پر هغه چا وي چي په وسلي باندي له خلکو سره ټوکي کوي:

رسول الله (صلى) فرمايلي دي:

(إن الملائکة تلعن أحدکم إذا اشار بحديده وإن کان أخاه لأبيه وأمه.)

(رواه مسلم)

(معنى دا چي: بي شکه ملايکي ستاسي يوتن باندي هغه وخت لعنت وايي چي کله په تيره وسله باندي چاته اشاره کوي (مقابل لوري ته نيسي) که څه هم هغه شخص د ده پلارني او مورني وروروي).

دا حديث مسلم روايت کړي دي.

دغه احاديثو ته اعتنا نه کول او پري نه عمل کول ډيري ستونځي را مينځته کوي او ډير انسانان يي تلف کړي دي، ځکه ډير ځله داسي پيښيږي چي انسان فکرکوي چي د ده په ټوپک کي مرمي نشته او په دي گومان سره خپل وروړته يي آړوي او پرماشه باندي گوته کيکاږي او خپل ورور وژني، نو په هغه وخت کي بيا په خپل دي کار باندي پښيمانيږي.. په داسي حال کي چي پښيماني کومه گټه ورته نه کوي لکه چي يوه سړي په همدي توگه خپل مور وواژه.

بناپردي لازم دي چي د وسلي په گرځولو کي ډير احتياط وشي او زيار دي وويستل شي چي په ټوپک يا ماشيندار کي مرمي نه وي تيره شوي او د کلاشينکوف قيد نه يي وهل شوي او وسله په هغه کي ځاي کي کينښودلاي شي چي د

ماشومانو لاس ورته ورسيري؛ شيخان (امام بخاري اومسلم) له نبي كريم (صلى) څخه روايت كړي دي چي هغه وفرمايل:

(اذ امراحدكم في مسجدنا وسوقنا بنبل فليمسك على نصالها لايصيب احد من المسلمين بأذي).

(ژباړه: كله چي ستاسي يو تن زموږ په جومات او بنار كي له غشي سره تير شي نو د غشي سر دي د هغه لرگي كي وڅومبي، ترڅو له مسلمانانو څخه يوتن اذيت نه كړي).

★ د رهبر، گوند او قبيلي لپاره جنگ

ډير ځلي داسي كيږي چي د قبايلو او گوندونو په مينځ كي د يو رهبر د خوښي او قناعت لپاره د جنگونو اور راپورته كيږي، چي د دي كار په لاره اچوونكي د يوي لويي كبيره گناه مرتكب كيږي او د رهبر د رضا حاصلولو لپاره د خداي غضب ځان ته راپاروي طبعي ده چي د جنگ له بليدونه مخكي د قبايلو او گوندونو په مينځ كي يو د بل پرضد مغرضانه تبليغات او پروپيگندي كوي، ترڅو يوه قبيله، بله قبيله او همدارنگه يو گوند بل گوند بدنام كړي او د دواړو ډلو ټپلو په زړونو كي د هري ورځي په تيريدو سره بغض او عناد زياتيږي، تردي چي يو د بل پرضد د جنگ مور چي سنبالوي، په دي كي شك نشته چي دغسي جنگونه اكثراً جاهلي جنگونه وي ـ د قبيلوي شعارونو د ژوندي كولو لپاره او د جاهلي تعصباتو د راپارولو لپاره وي؛ لكه چي "د زيد بن الصمد" وايي:

زه د "غزيه" له قبيلي څخه يم، كه چيري "غزيه" بي لاري شي زه هم بي لاري كيږم او كه چيري "غزيه" هدايت شي ـ زه هم هدايت كيږم.

د جاهليت د دور دامقوله چي: (انصراخاك ظالما اومظلوما) يعني له خپل ورور سره مرسته وكړه، كه ظالم وي يامظلوم په ژوندني چارو كي د قبايلو په مينځ كي عام رواج درلوده نو له همدي كبله جزيرة العرب د ورانوونكي جنگونو شاهد و؛ لكه د "دا حس" او "غبرا" جنگ چي د

هغه لامل د دوو آسانو مسابقه وه.. د دي جنګ په باب "زهير" هرم بن سنان او د هغه ملګري ته چي د دوو قبيلو په مينځ کي يي سوله کړي وو وويل:

تداركتما عبسا وذبيان بعدما
تفانوا ودقوا بينهم عطرمنشم
لايسألون أخاهم حين يندبهم
في النائبات على ما قال برهانا

تاسي دواړو د "عبس" او "ذبيان" دوو قبيلو په مينځ کي هغه وخت سوله وکړه چي نابود شول او د دواړو په خپل مينځ ترهغه ووهل چي لکه "عطرمنشم" غوندي اوړه اوړه شول.

دوي خپل ورور کله چي دوي جنګ ته رابولي نه پوستي چي ولي او په کوم دليل په دي جنګونو کي ګډون وکړي.

او همدارنګه و د "البسوس" جنګ چي د يو اوس په سرونست او دا پيښه هغه وخت رامينځ ته شوه چي د "بكر" او "تغلب" قبيلي، ورروسته تردي چي "جساس" د "الزيرالمهلل" ورور "حساس" يي وواژه، چي اعرابو د دي جنګ په باب ديرحماسي شعرونه او كسي ليكلي دي.

او له همدي جملي څخه دي د "عمروبن هند" وژل كيدل د "عمروبن كلثوم" په لاس باندي..

. احياناً د دوو قبيلو په مينځ کي د يوي ټوټي ځمكي پرسر د جنګ اور بليږي چي په هغه جنګ په سلګونو كسان مري، سره له دي چي ټوله دنيا د مسلمان له ويني سره برابريدلاي نشي؛ ځكه په صحيحو احاديثو کي راغلي دي چي:

(لزوال الدنيا أهون على الله من قتل رجل مسلم).

(رواه الترمذي والنسائي)

(يعني: بي له شكه خداي (جل جلاله) ته د دنيا ورانول د يو تن مسلمان د وژل كيدو په نسبت دير آسان كار دي ـ دا حديث ترمذي او نسايي روايت كړي دي).

سخنی با شما

ذبیح الله "قریشی"

ترسم نه رسی به کعبه ای اعرابی
این ره که تومیروی به ترکستان است
«سعدی»

انقلاب اسلامی درافغانستان به خون بیش ازیك ونیم ملیون انسان مؤمن که آرزوشان اقامه حکومت اسلامی بدست های پرتوان مجاهدین آزاده بجای نظام پوسیده وپوشالی بوده است ، از دشوارترین مراحل عبورنمود وپرمشقت ترین دوره هارادر طول عمریازده ساله خویش به عقب گذاشت ، که عظمت ، بزرگی ونیرومندی آن از نظرهیچ صاحب نظری درجهان پوشیده نمانده است .

نه تنهاروسها به عظمت جهاداسلامی ماومقاومت وپایمردی ملت شکم گرسنه وپابرهنه ماکه سیلاب خونین را درجهان درقبال داشته است ، اعتراف وانگشت حسرت وحیرت به دندان گزیده بلکه سراسر عالم درین مقاومت به حیرت فرورفته است .

نتیجه همین قربانی سترگ است که ستاره سرخ سمبول کمونیزم درجهان کمونیزم یکی پی دیگرفروریخته ومیرزد .

گلیم تقریباً شصت ساله کمونیزم ازاروپای شرقی جمع می شود .

دیوارمستحکم برلین می شکند .

(بیست وچار) ساله حکومت جنرال(چاسیسکو) در (رومانیا) خاتمه می یابد . آذربایجانی هابه قیام برم خیزند . ارمنی ها سکوت مرگبارراهی شکنند .

اعضای برجسته حزب کمونیست دراکثراین کشورها به این مکتب « کمونیزم » نفرین خوانده ازآن رخ برمی تابد .

خلاصه اینکه بساط کمونیزم بعون خدای بزرگ وخون شهدای مظلوم افغان از روی گیتی چیده شده وبزباله دان تاریخ ، زوداست که مدفون شود .

وقرن ماشاهد تحولات عظیم دیگر درحیات بشر خواهدبودکه انتظارآن درچندقرن هم نمی رفت .

آری ، مکتبی که درقرن ۱۷ درنتیجه انقلاب « ریسانس » یعنی جنگ بین علمای فکروکلیسا ، خلای بزرگ فکری دراروپا بعدازدفن قدرت کلیسا وپاپ ، بعنوان قدرت فکری وقدرت مادی پذیرفته شد وآن خلا را پرنمود ، همین اندیشه کمونیزم

بوده است .
یعنی اندیشه وایدلوژی ایکه درنتیجه نقدان مکتب دراروپابه اریکه قدرت تکیه می زند وتقریباً سوم حصه جهان را درحصارخودمی کشاند ؛ دربرابر اندیشه ناب اسلام ولشکرعظیم جهاد زانومی زند وسرعجز بزمین می نهد.
دردا، چرا ازعظمت وجلال این انقلاب که بزرگترین قدرت مادی وفکری رابه شکست مفتضحانه مواجه ساخته پاسداری نمی شود!
انقلابی که زنجیربیدادراشکست وآتش انتقامجویی راشعله ورساخت وبه جهان خاموش ومرده حرکت وحیات دوباره بخشید، تنها گذاشته می شود!
امروزجای آن است که به حفظ اصالت انقلاب کفر برانداز، اندیشیده شود وجهانی که ازپی ماآمده ودرس زنجیرشکنی وطریق مرگ برده داررا آموخته است ، نظام حیات داده شود.
بجا ی آنکه شیوه آزادزیستن وطرزتعیین حکومت اسلامی وطرق عملی آن درشئون حیات وقطع وابستگی بعداز رهائی ازچنگال استعمار را ازخودبه آیندگان به میراث گذاریم ، تاعالم سرگردان از شیوه ما همان طوریکه برضد استکباراستفاده برده، پیروزی نمایند تا راهیاب شوند .
که همانا اهداف اساسی مارا تشکیل میدهد.

شمادرجریان چندسال گذشته بارها وبه شکل مسلسل وموکدبمردم تعهدسپردید که درظرف چندماه آینده انتخابات برگزارخواهدشدوشوراي منتخب تاسیس خواهدشدولي هربارازتعهدات مؤکدتخلف نموده عدم اجراي انتخابات درهمان موعدرابه بهانه هاي مختلف توجیه کرده ایدپس ازین نمیتوان براین نوع تعهدات اعتمادداشت

عملیه انتخابات بایدازاعلان حکومت موقت عملاً آغازگردد تابدین ترتیب برگزاري انتخابات تضمین گردد ومثل گذ شته ها پس ازتشکیل حکومت موقت زمامداران حکومت که درپی تعطیل درانتخابات وتداوم غیراصولي حکومت شان نیفتند.

بجای آنکه به این مقصودعالی که حکومت اسلامی است همه ملت دردمندومجاهدمابدون کوچکترین تعصب وتعبیض درآن اشتراک داشته باشند، به وسایلی دست برده می شودکه باعث دوری ازنظام اسلامی وانزجاروتنفر مردم ازپیشتازان مقاومت وانفصال بین ایشان وملت خواهدگردید.
درین شرایط حساس که انقلاب اسلامی ماواردمرحله نازکترو حساسترگردیده است دشمن سخت می کوشیدتاانقلاب به هدفی که آغازگردیده است منتهی نشود.
استکبارجهانی درراس آن امریکا وروس از اقامه نظام اسلامی بدست پرتوان مجاهدین افغان که بدون شك مصیبت های بزرگی را برای آنهابارآورده است ، درهراس اند. وباتمام نیرودرجهت جلوگیری آن برپاایستاده واسباب اختلافات رامیان ماجستجو میدارند.
جای آن است که رهبران جهاد به اختلافات شان که درحقیقت رختن آب درآسیاب دشمن است ، خاتمه بخشیده وبه تعهدات شان بعنوان مسلمان که یقیناً رضامندی خدا(ج) ورسول آن درآن نهفته است وفانمایند تاعملکردشان درجبهه نفاق باعث چند پارچگی ملت وتقویت دشمنان اسلام نه گردیده باشد. وخدای ناخواسته ثمره خون بیش ازیك ونیم ملیون انسان به هدرنرود.
جهان انسانیت که تاکنون درآتش استبداد واستکبارسوخته واز عقب ماقیام نموده وبه پاشده اند بدون برنامه نمانده

بقیه در صفحه (۶۸)

د آذان داغږ له کوم جمهوریت نه راغی؟

روسیه به د مسلمانو جمهوریتونو فشار وزغمي؟

ژباړن : محمدرحیم "خنجر"

افغانانو روسي محکوم جمهوریتونه د آزادۍ له جذبې سره بلدکړي دي :

له کراچۍ نه خپرېدونکې ډیرتیراژه ډان ورځپاڼې د ۱۹۸۹ د دسمبر په ۹ مه د روسیې د یومهم شخصیت په حواله لیکلي دي : « افغان مجاهدین د خپلو ځانګړیو اوپټو وسایلو په واسطه په تاجکستان کې د اسلامي انقلاب د پیل کولو په پلان کار کوي » تردې د مخه ماسکوراډیوکې هم د روسي آژانس تاس په حواله داخبرپه مسلسله توګه خپریږي چې په هغه کې د کا، جي ، بي د مشروینا هم ده چې : « تاجکستان د روسي دیوال لپاره ترټولو لوی خطردی . کله چې د آتش فشان وبهیدنو له دې قاري څخه به بهیري . دافغاني بنسټپالو پټ فعالیتونه د دې ځای د مسلمانانو د ځواکمنیدو لامل ګرځي . داخلک د منځنۍ آسیا خلک راپارمنوي او په داسې توګه یې ذهناً په روس د ښمنۍ کې اچوي چې بیا د هغوی لپاره نه داوسیدو ځای وي اونه د تینښتې . داخلک خپل روزل شوي کسان لومړی تاجکستان اوبیا آذربایجان ته لیږي چې داړتیا پروخت د اسلامي انقلاب په پیلیدوکې هغوی په آسانه توګه استعمال کړای شي . مخکې تردې چې روس له داسې بدې ورځې سره مخامخ شي باید د انقلابیان وتکول شي او له منځه یوړل شي ».

د کې ، جي ، بي مشر په خپل راپورکې ولیکل :« افغانستان ته د روسانو ننوتل د روس د تاریخ ترټولو بده اشتباه وه لکه چې وروسته میخائیل ګورباچوف هم هغه منلې ده او لیوند بریژنف هم د خپل ژوند په وروستیو ورځوکې د دې ناسورخطر منلی و . د روسي په مسلمانو جمهوریتونوکې بنسټپالو له افغانستان نه د روسي پوځونو تروتلو وروسته سرپورته کوي پیل کړی دی . په روسي پوځ کې هغه مسلمان پوځیان هم چې په افغانستان کې له مجاهدینو سره سابقه لري

دتاجکستان ، آذربایجان ، ارمنیا اوسمرقند دسرکښو بنسټپالو (مسلمانان) سره مرسته کوی .
کله چې سرجی نجاروف د کریملین دآسیایی چارومشهورمتخصص پورتنی حقایق تصدیق کړل نو کا چې یې اولوړرتبه مامورینو پرې سترګې راوایستی اوبدبدیی ورته وکتل مګرداحقیقت اوس دلمر په شان ښکاره شوی دی چې روس ړومبی پرخپله اوسپنیزه پرده ځومره باوردرلود اوس دننه نه داسی سوری سوری شوی ده لکه ترسیلاب وروسته چې مټینه خټه دلمردتاوله کبله دسروپه خیرسوری سوری شی . روسیه له هغو اسلامی جمهوریتونو نه چې داکتوبرترفاجعی وروسته یې پرې حمله کړې اوترخپل ولکی لاندې یې راوستی وو اوس له داسی دننني فشارسره مخامخ دی چې تر۱۹۷۹ پورې یې په خیال کې هم نه تیریده .
افغان جهادچې تراوسه لاخپل

ځوانی ځخه ګورباچوف
وویل : وردنو اوښ تاسی
زماځوکی پښی هم
راخستی ده . مایوس
انسان نه شاتی خوړلی
انسان ته پېرخطرناک وی .
***

منزل متحرد ته هم ندی رسیدلی دروسیی ټولومحکوم جمهوریتونه یې دآزادی له یوی نوی ولولی سره آشناکړی دی . آسیایی جمهوریتونه له یوه نوی خوند سره آشناکیږی ویښیږی ، آذربایجان ، ارمینیا اوبالتیک دبحیری دغاړی جمهوریتونه ټول ترډرانه خوب وروسته سترګی غړوی ، داچې داویښتیا دروسی مشرتابه لپاره څومره ګرانه تمامیږی ددی نه معلومیدای شی چې هغوی په څومره بیشرمانه توګه دآذربایجان سوله خوښ اودخپلو حقوقو غوښتونکی مسلمانان دټهانګونو ترچینونولاندی کړل مګر آیا په دی توګه کولای شی دراولاړشوی توپان مخه ونیسی ؟
په روسیه کې داوسیدونکومسلمانانو شمیردپنځوسوملیونونه زیات دی چې ۳۵ ملیونه په منځنی آسیا اونورپه کاکیشیا اوالګا اویورال سیمو په خواوشاکی اوسیږی .
افغان سرحدته دنژدی مسلمانو جمهوریتونو اوسیدونکی دافغانستان دشمال ولایتونوداوسیدونکو هم نژاده دی چې ازبک ، ترکمن او تاجک ترټولو ښکاره دی .
دروسیی داوسیدونکولپاره دافغانستان ته تګ دویزی اخستلو ضرورت نشته افغان تاجک په آسانی سره دسرحد هغی خواته تګ راتګ کولی شی ، په نتیجه کې په افغانستان کې دننو تغییراتو بازګشت له آمواخواهم اوریدل کیږی .
په روسیه کې دننه دمسلمانانو نفوس په ډیره چټکتیا سره مخ په زیاتیدودی حال داچې دروسانوډیرست له نشت سره برابردی دروسیی متخصصینو دمسلمانانو په چټکتیاسره زیاتیدوته د"دنوم ورکړی دی . ددی پیړی ترپای پورې به دمسلمانانو احصائیه (۸۰) ملیونوته ورسیږی ، حال داچې دټولی روسیی دنفوسوشمیره به ترډری سوه ملیونو هم کم وی چې په دی اساس به دروسیی هرځلورم کس مسلمان وی .
لاندی پیښه به له دلچسپی نه خالی نه وی :
تیرکال سپریم ماموریت پاپولیشن دیپارتمنت ، داسی میندوته دممتاز میندو جایزو دورکولو اعلان وکړچې له لسونه یې زیات کوچنیان زیږولی وی ، مقابله پیل شوه له ټول هیوادنه ممتاز میندو دجایزی دګټلو لپاره برخه واخسته .
دجایزوترتیب وګوری :
لس ملیونه نفوس لرونکی روسی جمهوریت(۳۰) نه یوی ښځی جایزه وګټله حال داچې دقزاقستان ۱۹ ملیونه نفوس لرونکی جمهوریت ۵۳۰ او دآذربایجان ۷۰ ملیونه نفوس لرونکی جمهوریت ٤٥ جایزی وګټلی . وروستیو دوه جمهوریتونو کې دنفوسو اکثریت مسلمانان تشکیلاوی .
ددی نه ښه تری راڅرګندیږی چې په روسیه کې دمسلمانانو شمیرڅومره په چټکتیا سره زیاتیږی .
دروسانو اومسلمانانو خپلمنځی اړیکی هم چندان ښی نه دی . ددواړواړیکی له وراییه معلومیږی چې استعماری توګه ژونداغیزمن کړیدی .
کمونیزم څپلی روسان پدی پروپاګندزوراچوی چې داثابته کړی چې روسان اومسلمانان په حقیقت کې یوشی دی مګر دااساسی حقیقت قطعاً نشوهیرولی چې روسان غاصب حکمرانان دی اومسلمانان مجبوروم قهوررعیت .
دامسلمانان د۱۹۱۷ میلادی فاجعی وروسته وټکول شول اوغلامان کړای شول داتمام محکوم جمهوریتونه په حقیقت کې دروسی ښکیلاکګری ده

د روسانو او مسلمانانو خپلمنځي
اړیکي په ټول ملک کي یو شان
دي داکه د والګا تاتارخوااو
شاسیمي وي چي روسانو
څلورسوه کاله مخکي فتحه کړي
وي اوکه د ترکستان سیمه چي
مازي سل کاله د مخه یې
ترخپل ولکي لاندي راوستي وه
د منځني آسیاپربنسټ د والګا
تاتار په خوااوشاسیموکي
د مسلمانانواوروسانو ترمنځ کرکه
اومیرڅي «دښمني» ډیره ښکاره
ده د ننني روسي دانسان
شناسي متخصصین لدي
حقیقت نه ښه خبردي که څه
هم په ټوله روسیه کي مسلمانان
د روسي واکمني ترسیوري
لاندي ژوندکوي، په ژوندکولو
اړکړای شوي دي
مګردلکونوفشارونو اوتبلیغاتو
سره سره مسلمانان دیته
نه مایل نه کړای شول چي
د روسانو سره واده وکړي

چیرته یونیم مثال مستثنی دی
په روسي مسلمانو جمهوریتونو
کي د مسلمانانو اوروسانو
داوسیدوځایونه هم یوله بل نه
جلاوي . د سري فاجعي د ۳۷
کالو تیریدوسره هم خپلمنځي
مینه پیدانکړای شوه مسلمانانو
خپله ځانګړنه پخپل حال
وساتله .

د مسلمانانو د تشخص د احیاله
ذکرکولونه ماته
د مولاناکوثرنیازي داثر(د قاف
غره په هیوادکي) چي په
حقیقت کي د روسي
د مسلمانوجمهوریتونو سفرنامه
ده څوبابه راپه یادشول له
مخکي تګ نه ړومبي هغه «
د مسلمانانو د تشخص احیا» په
باب لیکي (البته پرته لدي
چي ددي کتاب ځني برخي
متنازع دي« د تاجکستان
پایتخت دوشنبه نومیږي ،
د ینځه سووزرونفوس یو

سرېزاوښیرازه ښاردي چي په
ورسیدو سره به داسي حس
کړي چي د پاکستان په کوم
لوی ښارکي ګرځو هغي هماغه
ډول اوډول ، هماغه ښه ،
هماغه لباس د ژړو هماغه ږیري
په کمیس او پرتوګ هماغه پټۍ
میرمنې د پردي لپاره یې
پرسرونودسمال تړلي ، تاسو به
ددي ځای په ځوانانو کي لنډ
لباس ونه ګوری ، په میرمنو
کي به بربنډوالي ونه مومي .

تقریباً دیونیم زرد ووزروکسانو
احتجاج واکثر کسان سپین
ږیري اوزاړه وود اهغه خلک
وو چي ۷۰ کاله په روسیه کي
د کمونستي حکومت باوجودیې
هم پروڅولیونو محرابونه درلودل
او زړونه یې د زماني داوږدوالي
سره سره هم دایمان له نوره
ځلیده . ما هریوه ته بیلابیل
لاس ورکړ په دواړو لاسونویې
مصافحه کوله ، زمازړه وغوښتل
چي د هریوه لاس ښکل کړم
اوپه سترګویې ومږم ، داخلك
که اولیانه دي نوڅه دي؟ چي
د ستالین د ظالم او الحاد
روزونکي دورنه یې هم خپل
ایمانونه سلامت راایستي دی»
کوثرنیازي مخکي لیکي:« په
روسیه کي اسلام یوه نازکه
اوحساسه موضوع ده که څوك
ددي باوروړکولو هڅه کوي
چي د روسیي کمونست حکومت
یواسلام دوسته اومذهب دوست
حکومت دی نو غلط وایي .
پدي کي شك نشته چي
کمونستي نظام یوازي لادین
اوسیکولرنه بلکي د مذهب
مخالف هم دی. هغه مذهب نه
غواړي ، د هغه په تعلیمي نظام
کي الحاد اودهریت په منظمه
توګه دیو مضمون په ډول
لوستل کیږي »

د مذهب په باب د روسي
حکومت پالیسي د هغه داساسي

هاسکوراډیوګې هم دروسي ټرانس تاس په حواله داخبره په مسلسله توګه خپره کړې چې په هغه کې د (K G B) دمشرویناهم ده چې تاجکستان دروسي دیوال لپاره ترټولولوی خطردی ،

(K G B) مشر په خپل راپورکي لیکي افغانستان ته دروس ننوتل دتاریخ ترټولولوی اشتباه وه لکه چې وروسته میخائیل ګورباچوف هم هغه منلې ده

قانون د ۵۲ مادی نه معلومیږی :

« دروسیی اوسیدونکوته دضمیر دآزادی اجازه ورکول کیږی اوهغه داده چی که څوک غواړی مذهب ومنی اویایی ونه منی که وغواړی دکوم مذهب په طریقی عبادت او پرستش وکړی اوکه غواړی الحاد تبلیغ کړی . البته دمذهب په اساس دښمنی یاکرکه خپرول منع دی ددی مادی دوروستی فقری له مخی حکومت په مسلمانو جمهوریتونو کی دمسلمانانو وینی تویوی .

دروسی نظام ترڅوری مطالعی وروسته دانتیجه په لاس راځی چی روسانو عمداً مسلمانان دتعلیم یافته وی که غیر تعلیم یافته ، له رسمی او اساسی وضیفونه لری ساتلی دی دروسی اصلی جمهوریتونه خویوه خوا پریږده پخپله مسلمانو جمهوریتونو کی هم دلوړو تعلیماتو سره سره مسلمانان له لویولویو وظیفونه لری ساتل شوی دی نن روسی پوځ ، (کا جی بی) سرحدی محافظین چی په اصل کی دکاجی بی یوه برخه ده) په اقتصادی شعبو کی داوبه خوروزارت اودمالیی وزارت کی ټول لویی دندی دروسانو پلاس کی دی دوزارتونو دشوری مشر توب او دبهرنیو چاروورارت هیڅکله هم مسلمان ته ونه سپارل شو اوله دی نه هم دروسیی مسلمانانوته دمحرومی احساس پیداشو

اوداسی یی محسوسه کړه چی موږپه حقیقت کی دروسی کومه برخه نه یوه پرموږباورنه کیږی په همدی ترتیب دکمونست ګوند لوړی څوکی هم له مسلمانانو نه تشی ساتلی شوی دی دکمونست ګوند ښکاره وظیفی مثلاً ایالتی مشرتوب ، محلی مشرتوب ، دولسوالیو او ښاریو په سطحه معاملات ټول دروسانو په لاس کی دی او روسانو پرمسلمانانو خپله برلاسی ثابته ساتلی ده .

ترسری فاجعی دمخه هغه مسلمانی سیمی مثلاً کاکیشیا ، منځنی آسیا ، آذربایجان او ... چی علمی ، ادبی او ثقافی مرکزونه ووپه خاصه توګه هغه ودانی چی په هغه کی داسلامی ثقافت اثرات ښکاره و« مثلاًجوماتونه) له منځه یوړل دمسلمانانوداپه غوسه کول قصداً کیدل چی مسلمانان داحال وګوری او سرکونوته راووځی اوپدی توګه دهغوی وینی تویی کړای شی .

مسلمانان دروسانو دغوښتنوسره سم بهرووتل اوسره پوځ په هغوی هغه ورځ راوستله چی لاله پخوایی ورته تصمیم نیولی وددی وینو تویولومثبته نتیجه داشوه چی روسان لدی کارنه منع شول اوله دی ناوړو حرکاتو نه یی لاس واخست

ددی حقیقت نه انکارنشی کیدای چی کازان ، کاکیشیااومنځنی آسیاچی کله دعلم اوثقافت پرتمین مرکزونه وو ، روسان حتی دغسل کولو سره هم بالکل ناآشناو ، دتهذیب سیوری هم پری نه وشوی کاملاً له ځنګلی ژوندسره عادی وو . روسی څوکاله دمخه سمرقنددری زره کلن جشن ونمانځه اودتاشکند بنسټ دوه زرکاله دمخه ایښودل شوی وچی مسلمانانو پخپلو هنرمندو اوعلم پروروالسونوترآسمانه پوری ورساوه . دبخاراامام (اما بخاری رح .) چی دمستندواحادیثوپه راټولوکي یی خپل ټول ژوندوقف کړ څوک نه پیژني ؟

سمرقند ، بخارا ، صفاهان او شیراز دومره لوی علمی مرکزونه ووچی په ختیز شمیراونشرکی یی ځانګړی حیثیت اختیارکړ . حافظ ویلی دی :

اگر آن ترک شیرازی بدست
ارددل مارا
به خال هندویش بخشم
سمرقندوبخارا را
بدست مانه سمرقند ونی
بخاراایست
دعابگوز نقیران به ترک
شیرازی

اواقبال هم دی مرکزونو یوه ډول نهیوډول نارامه ساته .

درویش خدامست نه شرقی ہے
نه غربی

اولیونډبرژنیف هم دخپل ژوندپه وروستیوورځوکي ددي ناسورخطرمنلي و .

گهرمیرانه دلی نه صفاهان نه سمرقند

دخدای په مینه مست درویش نه شرقي دی نه غربي اوزماکورنه پیلی دی نه صفاهان اونه سمرقند تقریباً دری سوه کاله ، د ۱۳ــ ۱۵ پیړی پوری دروسي اوسیدونکي دگولډن هورډ دمسلمانانو حکمرانانونوکران وو. په سمرقند اوبخاراکي دمسلمانوحکمرانانو زړه وړونکي ماڼي نن هم زړونه په ټوپکو راولي ددی جمهوریتونو اصلي عوایددغو ماڼیو دلیدلو له لیاری له سیلانیانونه لاس ته راوړل کیږي . که څه هم روسي مشران دغوسیلانیانوته داسلام اواسلامي حکمرانانو په باب بی اساسه اوغلط معلومات

> داخلك كه اولیا نه دي توخه دي ؟ چي دستالین دظالم اوالحادروزونکي دوره یې هم خپل ایمانونه سلامت راایستي دي .

ورکوی داد مسلمانانو پرتمینه ماضي ده چې ملحدروس حکومت هره شیبه دهغی دپټولو او پریشانولوپرپالیسي عمل کوی . پدی معامله کی دهندوستان هندوان اودروس دهریان یو ډول ذهنیت لری شاید ددغی وجهي اشتراک ددواړوملکونو دوستي سبب وی . له تیرو شپږوکالو راسي دروسي په مسلمانانو جمهوریتونوکي په مسلسله توګه نارامي راروانی دی . هرځل دناآرامیو لامل دروسي حکومت مسلمان وژنه تشکیلوی د۸۸ کال په دسمبرکي په سمرقنداوارمیناکي پدی اساس یوزیات شمیر مسلمانان

شهیدانه کړای شول چی ولی یی دروسي حکمرانانو دامر په اساس اسلامي لباس پری نښوداوغیر اسلامي یی واته غوښت . مسلماني میرمنی په اروپایي مو دجامو اغوستلومجبوري کړای شوی . دکاجي بي دنسوانودلی دمسلمانانوکورنوته ورننوتي اودمسلمانو میرنو لباسونه یی څیری ویری کړل . نن چې په آذربایجان کی مسلمانان کورونو ته نه ځي اوپه زرونو دځانونوقربانولو سره دیته نه دی تیارچې دخپلو حقوقونه لاس واخلي . له تیری نیمي پیری نه ایراني اوترک شانداره کلتور لرونکو مسلمانانو جمهوریتونواړیکی داسلامي نړی سره پریکړای شوی ، اوسپنیزی پردی هرطرف ته سره تیاره واکمنه کړه . مسلمانان مجبورکړای شول چې دعربي لیک له لیکلواولوستلونه لاس واخلي . په رسمي مکاتبو کي عربي منع کړای شوه په نتیجه کی دمسلمانانو یونسل له قرآني عربي نه ناخبره پاتي شو لیکن دی نسل ته کورنیو لومړنیوزدکړو دومره آگاهي خامخاورکړه چې هغوی مسلمانان دی . نن دروسيي په مسلمانوجمهوریتونوکي په عربي ژبه قرآن دمسلمانانو لپاره ترټولو لویه تحفه ګڼل کیږي . روسي مسلمانان چې له یوی مودی راهیسي دجبرپه داسي یو محیط کي په اوسیدلو مجبورشوی دی اوهغه مسلمان نسل چې پدی ملحدانه چاپیریال کی یی و ده موندلی اودهغوی په دماغونوکي دااحساس ژوندی دی چې زمور په رګونوکي ځغلیدونکي وینه ملسمانه وینه ده . هغوی دهرهغه چاپه لورناآرامه منډی

> پدي کي شك نشته چي کمونستي نظام یوازي لادینی اوسیکولرنه بلکي دمذهب مخالف هم دي .

وهی چی داسلام خبری کوی هرهغه ایدیولوژی ته دلبیک ویلودپاره ځغلی چی اساس یی پراسلام ایښودشوی وی کله چی موږ په روس دافغان جهاد داثر ذکر کوو نوداخبره باید په ځانګړی توګه په ذهن کي وساتل شي که مارکسیزم او لیننیزم څنګي بي مهاره غربي پوهانو او ددریمي نړی دراډیکالانو لپاره څه کشش ولری ودی لری خودروسي دمسلمانانو لپاره دهغه حقیقت لدی نه پرته نورڅه نه دی چې هغه یی په زوردوی یو مفتوح قوم ګڼل اویو فاتح قوم په هغوی پ زبردستي مسلط کړی دی .

ویل کیږي کله چې دګیډرمرګ راتږدی شي نودښارپلومخه کړي داحال دروسانو اوروسي حکمرانانووو ، روسي چې هغوی تر۶۲ کالوپوری داوسپنیزی پردی په زوردهرډول حرکت نه پرته بندیان ساتلی .وخصوصاً مسلمان جمهوریتونه پخپله په ۱۹۷۹ کي پرافغانستان خپله بلوسه پیل کړه او په خپله یی خپل پښي په تبروو هلی . دروسيي تاجك ، ازبك اوترکمن اونورمسلمان نسلونه چی په افغانستان اوایران کی دخپلو اوسیدونکو هم نژادو ورونو سره دلیدلواودهغودنظریاتو داوریدلو لپاره نارامه وو ، پرافغانستان دروسيي تیری دامسایل پخپله حل کړل روس مخکي وځغلیدلیکن له روستنه دهغه کارزیانمن شو دکوم

تن د روسيې په مسلمانو جمهوريتونو كې په عربي ژبه قرآن دمسلمانانو لپاره تر ټولو لويه تحفه ګڼل كيږي .

هدف لپاره يې چې داالحادي تاراك پيل كړي وترسره نه شو خوبرعكس افغان جهاد دروسيې مسلمانو جمهوريتونو ته نقل شو، او اوس په ماسكو كې دكريملين حال دادى چې هغه اوريې په كوركې بل شوى چې نه مري .

كومو حقيقتونو چې دافغان جهادله لامله دكانړي كربنې حيثيت پيداكړي په لاندې ډول دي .

۱ـ روسي پوځ چې دسرو تبليغاتو پواسطه يې دابين الملل شهرت ګټلى وو چې هغه نه ماتيدونكى دي او څوك پرې نشي بريالى كيدى، اوس داحقيقت ښكاره شو چې هغه مغلوبيدى هم شي اوهغه ته ماته هم وركول كيداى شي . او داشكست دنويو وسلو په مقابل كې پرلږووسلو هم ممكن دى، دروسانو لپاره دكاڼي كرښه اودمسلمانانو لپاره دهيلوپيغام ـ داچې دغلامي ځنځيرونه شول كيداى شي اوس دامكنه ده چې مشرروسي رورته چيغه وكړاى شي اوس روس له دننه داسې كمزوري شوى لكه په ۱۹۰۵ كې چې تزاري روسيه كمزوري شوى وه او داهغه زمانه وه چې يوموټي جاپانيانو روسانو ته په منچورياكې عبرتناكه ماتې وركړه .

۲ـ په امت مسلمه كې دټولو كوتاهيو، بې عمليواوبې هنرمنديوسره احساس راويښيږي . اوكه څه هم داسلامي نړۍ دمشرانو مصلحت انديشي هغوى دماشوم په څير په شاتپرلو ويده كوى مګرله دى نه هم روسي مسلمانانو ته قوت اواميد پيداكيږي اوروسانو ته دناامېدي له تياروونه نورهيڅ په نظرنه ورځي . ګورباچوف له خجالت نه دآذربايجان اوقزاقستان دمسلمانانو ترتيغ تيرولو حكم صادركړخوپوښتنه داده چې آيا پدى ډول داتوپان غلى كولى شي ؟ كه هغه غلى كړاى شي نو تركله ؟په يادمو اوسه چې څوانى دمخه ګورباچوف له دى مظاهرونه ديرپه تنګ شو او په ديره ناامېدى سره يې وويل: « ورونو اوس تاسي زما څوكي پسې هم رااخستي ده » اومايوس انسان له ماتې خوړلى انسان نه ډيرخطرناك ثابتيږي .

۳ـ دريم پيغام دخداى(ج) له كبريايي نه منكرهغه روسي قوم اوخداى منونكومسلمانانو لپاره دادى چې دافغان جهاد داكاميابي بايد ومنل شي چې كه څه هم دافغانانو ترمنځ خورمره جګړې موجودى وى دتغيراتو اوتحولاتو يو عمل خوېې پيل كړروس بايد داحقيقت په يادولري چې كه هغه افغانستان كې ګډودي راوسته اوانارشي يې خپره كړه نو خپله به هم پدې عذاب مبتلاوي بيروكراتيك ماركسيزم ، لينينيزم اوس په ګونډوكيږي دګورباچوف د پريسترايكا ميلي ترلويړوورځو پورى دهغه مرستندويه كيداى شي .

افغان جهاد چې په منځنۍ آسيا كومې اغيزې كړي دمسلمانانو له نقطه نظره دهغه له مثبتوارخونونه انكارنشي كيداى . افغاني مجاهدين په منظمه توګه خپاره شوي سياسي اومذهبي مطبوعات دروسي مسلمانانو ته رسوى . دمنځنۍ آسيادمطبوعاتو مشرديني زبر كانوف په تاس كې څرګنده كړه چې ۱۹۸٤ـ ۱۹۸۵ـ ۱۹۸٦ كې دپيښورنه خپاره شوى اسلامي اوسياسي مطبوعات په منظمه توګه دقزاقستان ، ازبكستان ، آذربايجان او سمرقند دمسلمانانو ترمنځ تقسيم كړاى شول . دسيمې مسلمانانو دمطبوعاتودتقسيم لپاره لاره اواروله زبركانوف وويل : چې دافغانانو دكاردادايره دكرغيز دجمهوريت په شمال كې واقع « فرنزي » پورى رسيدلې ده ددى سيمې صرفي كورنۍ او

هغو پوري تړلي خلك چې ډير
منظم اومستحکم دي پدي
تحريك كي اساسي نقش لري .
يادماتي چي روسان دي
متحرکو صوفي کورنيو ته د(

) نوم ورکوي . په
دي متحرکوصوفي کورنيوکي
لاندي سلسلي ښکاره دي :
نقشبندي (چي په څوارلسمه
ميلادي پيړی کي يي بنسټ
کيښودل شو او اثرات يي په
ټولو روسي جمهوريتونو کي
ښکاره دي .
قادريه داسلسله په دولسمه
هجري پيړی کي شروع شوه
نن سبايي فعاليتونه په شمالي
کاکيشياکي محدوددي .
سهروردیه (داسلسله هم په
دولسمه هجري پيړی کي پيل
شوه او دفرغاني په وادي کي
کارکوي) په منځني آسياکي
دي روس دښمنه ځواکونو
روس پريشانه کړی دي
.ترټولو حيرتناکه خبرداده چي
ددي ټولو خلکو ترمنځ ډيري
منظمي اړيکي موجودي دي .
ډيرولويو دولتي مشرانو ښکاره
داحرکت ملك دښمنه وګڼله
اودهغه دځپلواوټکولو تجويزيي
وړاندي کړ. عثمان خو جوف
دازبکستان دکمونست ګوند
دمرکزي کوميټې لومړی
سکرترپه ۱۹۸٦ کي په
ازبکستان کي دکمونست ګوند
يوويشتمه کانګرس ته دوينا
پروخت وويل : « دي مذهبي
ليونيانو بنسټپالو (مسلمانانو)
په هيوادکي شاونيزم ته وده
ورکړی ده که ددوی
دغيرقانوني فعاليتونو مخه دلته
ونه نيول شوه نوددي ويره ده
چي لويه روسيه به له يولوی
خطر اوتوپان سره مخامخ
کړي .» دتاجکستان دکمونست
ګونددمرکزي کوميټې لومړی

سکرتر ك ، م ماخانوف
د۱۹۸٦ په اګست کي وويل
:« په دي جمهوريت کي
داخطرناك حرکت پيداشوی
چي ورځ په ورځ زياتيږی که
داحرکت ځای په ځای
شنډنکړای شو نوژربه يوداسي
خطررامنځ ته شي چي بيا به
دتلافي ورنه وي ، دي
وهابيانودروس دجرړودايستلو
په سازشونوکي مهمه نقش
لوبولي دي .» په يادولري چي
په تاجکستان کي دوهابيانو
شميرډيرددي اودادروسي
يوازيني سيمه ده چي داکتوبر
ترفاجعي وروسته ترنن پوري
هيڅ مسلماني نجلي له کوم
روسي سره واده نه دي کړی .
د۱۹۸٦ په نومبرکي
ګورباچوف نوي ډيلي ته ، دتګ
پروخت دلږوخت لپاره دازبك
ګوندله مشرانو سره دکتني
لپاره په تاشکندکي تم شو هغه
په يوه لنډه کتنه کي داسلام په
زياتيدونکو اغيز وژوره انديشه
ښکاره کړه اوويي ويل : «
دادزغم وړنه ده ، روسيه به
هيڅکله اجازه ورنکړي يهوديت

اونصرانيت روسيي ته دومره
خطرناك نه دي لکه څومره چي
داسلامي خوځښت دي .
دګورباچوف ددي آريائنتيال
ښوولونه لږوخت نه و تير چي
دساتونکو له جمله نه يي دري
کسه په سالون کي په لمانځه
ودريدل .
دري ورځي وروسته دادري
واړه محافظين سهاردفترته
دتلوپروخت په لارکي ترورشول
.
دروسيي په مسلمانانو
جمهوريتونوکي خوځښت پيل
شويدي مګر تراوسه دځانونو
زياته قرباني ايران ته څيرمه
سيموکي زياته شوي ده . په
مستقيمه او غيرمستقيمه له افغان
جهادنه اغيزمن جمهوريتونه نو
پوهيږو چاته منتظردي له
آذربايجان نه دآذان غږپورته
شوی دی چي بايد دمرکزی
آسيا په ټولو مسلمانانو
جمهوريتونو کي اوريدل شوی
وای . دلته به هم يقيناً دقيامت
شورځوږ جوړيږي انشاء الله
ډيري لږي ورځي ورته پاتي
دي .

ضرورت تجدیدحیات جنبش اسلامی

۷۸۶
S. Enayatullah Naveed
سید عنایت الله ((نوید))
Date: ....

محمدسرور "هما"

انسان طبیعتاً موجوی است اجتماع پسندوبرای تسهیل زندگی مشقت بارورنج اندودش زندگی اجتماعی را انتخاب کرده است ، مسایل زندگی اش تنها متوجه حال خودش نمیباشد که بابی لطفی ازآن اذیت شودویاباتوجه اززیربارآن به سادگی گذرد بلکه ارتباط اوبه تعدادی ازافرادیگر، ادارات وموسسات وتاسیسات اجتماعی مختلفی است که درصحنه حیاتش جادارند، مسایل وعقبات زندگی یك انسان عاقل باهوش و هدفمند بوسیله اصول وقواعدی به فیصله میرسد که بنیادحیاتش برآن اصول واساس نهاده شده است یعنی حل وفصل مشکلاتش ربط داردبه طرزایدیولوژیکه به آن پیوندضمنی نه بلکه پیوندحقیقی دارد .

اصول زندگی اجتماعی برای نخستین بارتوسط فرستاده های خدایعنی رهبران انسانیت وپیغمبران کرام (ع) تلقین وتعیین گردیده است ، آنهائیکه درتشکیل گروه ها واجتماعات انسانی نمونه والگوئی ازراستی ودرستی بودندوخداوندباری واعلی آنهارا مأموران هدایت اندیشه ها واعمال ورفتارمردم گردانیده بود تا قافله منزل زده انسانیت را براه مستقیم ، راهی که درآن هیچگونه خطری پیدانبوده ونیست رهبری ورهنمائی نمایند .

انبیاعلیهم السلام آمدندتااشرف مخلوقات رآبیاموزانندکه راه راست وصراط مستقیم تنها راهی است که بطرف خدا(ج) کشیده شده است وبغیرازآن گمراهی وباطل است ، پس انسان برای آنکه به کمال سعادت نایل آید باید بجانب خدا(ج) حرکت نمایند ودراین راه ازهیچگونه قربانی واضحیه دریغ نداردوفردیکه ایمان بخدا دارد وبرای خداعشق میورزدمکلف ملزم است که دیگران رانیزبه راه خدا دعوت نماید بالاخص امت حضرت محمد(ص) چنانچه خدای سبحان میفرماید : « بودیدبهترین امتی که بیرون آورده شدید برای مردم امرمیکنید به نیکی ونهی میکنید اززشتی وایمان میآورید بخدا(ج) اگرایمان میاوردنداهل کتاب همانابهتربودایشانرا ازایشان اند ایمان آرندگانی انبیاعلیهم السلام وبیشتر ایشان اند نافرمایان » (ال عمران ـ ۱۱)

برای رهنمائی وهدایت اقوام وطوائف خاصی ازجانب خدا موظف گردیدندوهمه بارتحریک اسلامی رابدوش داشتند وتنها حضرت محمد(ص)پیغمبری بودکه برای

هدایت ورهنمائی کافه بشریت مامورشدندوباربس سنگین رابدوش مبارکشان حمل نمودندوبرای انجام وظیفه خویش تاواپسین دم حیات پربارخودتلاش ورزیدندواسلام رانشرواشاعه دادند.
انبیای کرام (ع) درهردوره اززمان یکنوع دعوت رابراه انداخته اندکه نکات اساسی آن قرارذیل است:
۱ـ دعوت مردم برای اطاعت وعبادت خدای یکتاولاشریک
۲ـ برای انسانها تفهیم نمودند که درحیات فردی واجتماعی خویش جزحکم خدا(ج)، حکم هیچ موجودی راطرف پرواقرارندهند وزندگی راخاص برای بندگی خدا پایه ریزند.
۳ـ دربرابر هرقدرتمند وقلدروغدارکه خلاف حکم خداوسنت پیامبرانش عمل می نماید وتوجه برای سلطه وایستیلا داردباتمام قدرت بایستندوتنهااختیارات ازآن خدا(ج) وبندگان مخلص وفرمانبردارش شناخته شودوبس.
درطول عصورانسان ازطرف رهبران راستین وحق جوبه همین اهداف ومقاصد دعوت شده است وبرای برآوردن همین مردم انبیای کرام (ع) فرستاده شده اند ونهایت وغایه حیات یك انسان بیش ازاین سه حرف نمی باشد که فقط بندگی خاص خدا(ج) باشد.
زندگی اسلامی بهترین سرمشق برای دنیای بشریت است بخاطراینکه این زندگی هدایت یافته ازجانب ذاتی است که برتمام جوانب حیات انسان محیط میباشد واسلام که آخرین دین برای نجات بشرخوانده شده است ذریعه حضرت محمد(ص) پیغامش عام گردیده وخانواده انسانیت رابطرف سعادت وبهروزی دعوت نموده است.این تنها ذریعه فردآغازشده ودرکمترین وقت وزمان خودرا به پهنه جهان رسانید وحکومت نمونه را درروی زمین بنانهاد که ضرب المثل جاویدانسان قرارگرفت.
باتأسف که امروزبه اثرشامت نیات واعمال مسلمانان آن سیادتی که نصیب اسلام گردیده بود جزیادی ازآن باقی نماندوحالاازاسلام برداشتهای متفاوت ورنگارزده است، صهیونیزم وکمونیزم ازدوپهلویش فشارمیاورندتانابودش کنند ومسلمانان غافل واز خویش رفته هرروز مذهبی ومکتبی میسازند وباچنگ دندان بجان هم می افتند ومعلوم شان هم نیست که ازاینکارچه هدفی دارند.
قرارسنت الهی بدبختی وتیره روزی به سراغ هرقوم وگروهی زمانی سایه افگنده که نیات آن قوم به طرف بدی رغبت داشته وافعال واعمال شان از نیکی ونیکوکاری فاصله گرفته است وباوصف داشتن دستورالعمل ناب وکارآمدومفیدهمه ساکت وبیکاروجامانده گردندوصرف به تعریف وتوصیف دستورالعمل وقوانین پرداخته شود واندکی درراه پیاده نمودن عمل کردن دستورالعمل وقوانین پرداخته شودواندکی درراه پیاده نمودن عمل کردن دستورالعمل کوشیده نه شود.
زمانی درمیان قومی تطبیق نظرباعمل جانیابد زمینه زوال وانحطاط حتمی وانکارناپذیرآن قوم فراهم میایدوانسان بمقاصدعالی اش که عبارت ازکمال انسانی اش باشد نایل نمی آیدوهمه افرادیکه دراینگونه جوامع زندگی مینمایند زندگی پوچ وبی هدفی را درپیش دارند وبرای ابددرراه پیداکردن سرنوشت سرگردان خواهند ماند، زیراهمه پیغامها، آوازها وشعارهاحکم اجسام بیجانی رابخودمیگیرندودرآن هارمقی ونفخه نیست تاصوری رابه صدا درآورد.
بازهم درهمین مراحل ضروری دیده میشودکه دعوت اسلامی بوسیله اشخاص عالم صالح ونیکوکارازسرگرفته شود

> درطول عصورانسان ازطرف رهبران راستین وحق جوبه همین اهداف ومقاصددعوت شده است وبراي برآوردن همین اهداف انبیاي کرام فرستاده شدند.که بیش ازسه حرف نمي باشدیعني بندگي خاص خدا.

وفرزندان مخلص ومتدین پابمیدان گذارده وازهیچگونه قربانی دریغ نه ورزند تا پیروزشوند .

« نیست نیکی دربسیاری ازرازگوئی شان جزآنکه امرکندبه صدقه یانیکی یاکارسازی میان مردم وآنکس که اینکارراکند ازپی خوشنودی خدا بزودی دهیمش پاداش نیک » (النساء _ ١١٤)

کسی که میخواهد برای غالب ساختن مقتضیات فکری اش کاری نمایدمکلف است که جنبش تحریکی را براه اندازد وتحریک برای بقاودوام خودضرورت بحرکت دائمی وپیهم دارد تاافراد وجماعات رابخودجلب نماید وازصلاحیت هاواستعدادهای آنها برای پربارساختن این جنبش وحرکت مفادحاصل نماید، برای رسیدن به سرمنزل مقصود وحفظ وبقای تحریک بکارانقلابی وخستگی ناپذیروپیگیرضرورت است .

برای توسعه وپیشرفت تحریک علاوه برآنکه افرادسابقه داردنگهداری میگردد افرادتازه دم جلب گردیده وسابقه داران ازجمودوغفلت بازداشته شوند، تحریک درهرمصطعی درحیات خود پروگرامهای جدیدرا روی دست گیرد وآهسته آهسته به پیش برود وافرادتازه وارد را باتدویرمجالس وتأسیس کورسهای کوتاه مدت ازنظراخلاقی وعملی دریک سطح معیاری که خاصه تحریک اسلامی است برسانند وازفردتازه وارد مطابق استعدادش استفاده بعمل آورد .

اگرچنان کاری عملی گردد وبصورت مسلسل ودوامدارتعقیب شودبه یقین گفته میشودکه تحریک نه تنهانظام فاسدفرسوده وحاکم براجتماع غالب میاید بلکه پس از نابودی نظام فرتوت پایه های نظام جدید را استوارنگهمیدارد ومخالفینش راسرکوب کرده ازپادرمیاورد وهمه نواقصیکه درداخل ایجادمیگردد وبرای بقای نظام جدیدمضرشناخته میشودنیز طرف توجه واهتمام قرارگرفته و نظام امکان بقاوپایداری رامییابد .

مبرهن است که هرداعی برای برآوردن مقصدی وبیان هدفی به پامیشود ودریک

> **قرارسنت الهي بدبختي وتيره روزي به سراغ آن قوم وگروهي سايه افگنده كه نيات آن قوم به طرف بدي رغبت داشته واعمال شان ازنيكوكاري فاصله گرفته است .**

اجتماع هم خواسته هاومانویات مختلف وجود دارد داعی راست که به خواص وعادات وسنن قایل ارزش مدعوین خود آشناباشد وبداند که مخاطبانش سنگها، چوب ها و اجسام بی روح لاشعور نیستند بلکه دعوت متوجه انسانهاست وخداوند برای اسنانها عقل وهوش داده است تابفهمند دل داده است تاازقضایاوحوادث اطراف خودمتأ ثر گردند، دست وپاداده است تابحرکت درآیندواراده داده است تاطبق میل وخواهش خودمشی حیاتی خودرا تعیین نماید ومطابق آن عمل کند، پس ضروریست که یک داعی روحیه مدعوین راخوب شناخته واحساس شان رادرک نمایدوکاری انجام ندهدکه باعث انگیزش احساسات منفی مدعوین گردد .

زمانیکه یک تحریک انقلابی آغاز بکارمینماید حتماً درمقابل خودبه موافقین ومخالفینی برمیخورد که آنهابعداز شروع کارتحریک خودراآشکارمینمایند همینطورکه برای هرزنده جانی صحت وسقم وبرای هرموجودموافق ومخالف است به همین ترتیب برای یک تحریک دوستان وهمکارران، دشمنان ومخالفینی هم وجوددارد که بعدازظهورتحریک ظاهرمیشوند ویابه این سخن که تعاون ورفاقت درپهلوی خودمخالفت ومزاحمت نیز دارد ، وقتی داعی الی آغاز بدعوت مینماید کسانیکه دعوت رامیشنوند ساکت وبیطرف مانده نمیتوانند یامعاون وهمکارداعی میشوند ویادشمن ومخالف وی ، دوستان درراه پیشرفت کوشاپوده ودشمنان برای تعقیم تلاش میورزندمگر موفقیت ازآن کسی است که درراهش بااستقامت وپایداری واراده قوی وتزلزل

ناپذیرباقی بماند وبه پیش رود.
جنبشی به موفقیت نایل نمی آیدمگراینکه ازدیگران هم دعوت بعمل آوردتا صف مشترك وواحدی باآن تشکیل دهند.
وقتی مردم بیك جانب دعوت شونددرمرحله اول هیچ کس به آن توجه نمی نمایدوهمه گوشهاراپنبه میگذارداما بعداز چندی بنابرعواملی مردم جلب شده وازتوجه به آن ناگزیرمیگردندبعضی هابخاطرتازگی ونوبودنش (جدید لذیذ) بدان توجه می نمایند، برخی بخاطراخلاق حمید وسجایای نیکوی داعی به آن علاقه می گیرندپاره یی ازکسان بنابرنفع وضرری که ازآنطرف متوجه حال شان است توجه میدارند بعض ها به سبب تلقین ویاتضاداعتقادات وانکارخودبه آن توجه مینمایدوبعض ها به لحاظ وجوداشخاص وافراد متنفذیکه از قبایل شان است به آن توجه کرده حمایت ویامخالفت خودرااعلام میدارند، بهرحال افرادبه تدریج به تحریك نوپاوتازه دم عطف توجه نموده وبرای دعوت وداعی زمینه کارمیسروفراهم میگرددداگرایشان برای مخالفت ومعاضدت توجه نمایند بزودی تشت شان ازبام خواهد افتاد وافشا وآشکارخواهندشد واگرتوجه اشخاص به اساس توافق وتساند باشد درپی شناخت داعی وهدفش برمیایندتامیان جانبین معرفت حاصل گردیده وبه پشت گرمی همدیگر به پیش روند.
کسانی بدعوت گوش فرامیدهندکه دعوت رااساساً فهمیده باشند وبه فهم شان رسیده باشد امافهم فقط جنبه دانشی امراست وبه دانستنیهای فردتعلق میبابدنه برایمان ویقین فرد. تاازآن امید ثمری باشد.
درمکه معظمه دردوره حیات پربارحضرت رسول اکرم (ص) اکثرمردم مکه ازدعوت جناب حضرت محمد(ص) واقف وآگاه گردیدندامابرای قبول دعوت به خودتکانی ندادند وهم چنان درمدینه منوره هم تعداد زیادی ازمنافقین بصورت ذهنی برین موافقت داشتندکه اسلام یك دین نجات بخش بوده وازجانب خدا(ج)
می باشد وحضرت محمد(ص) ماموربردعوت به آن است بآنهم به کارهای منافقانه شان سرگرم بودند وازپیروی جدی حضرت محمد(ص) اباميورزیدند ودرغیاب به تخریب می پرداختند.

> کساني به دعوت گوش فرامیدهندکه دعوت رااساساً فهمیده باشندوبه فهم شان رسیده باشد.

درمورديهوديهای دوره حضرت محمد(ص) نیز قرآن کریم این فیصله رانموده است که آنهاحضرت محمد(ص) راچنان میشناسند که درمورد اولاد های خودمعرفت دارند ودرحصه دعوت ورسالت حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم کدام شك وشبهه نداشتند باآنهم ازمخالفت بازنمی ایستادندوبمزاحمت خویش ادامه میدادندبرای اینکه تنها دانستن برای عمل کردن کافی نیست بلکه برای عمل بعدازفهم ایمان بکاراست وبه قوت ایمان است که عمل بروزمی نماید.
پس برای پذیرش ، رشدونموی دعوت ضروری می نمایدکه دعوت برقلب های مردم نفوذیابدتامردم به حقیقتی که دعوت میشوند ایمان بیاورند ویقین برحقانیت دعوت گردندبه پایه ایمان است که انسان به حدفداکردن خودروی صحنه میاید ودست تعاون ورفاقت باداعی میدهند، به هراندازه که ایمان راسخترباشد به همان اندازه عمل پاکتر وموفقیت اندیشه الهی وحقیقت جویانه داعی بیشتر میگردد وقتی انسان ازدوبال دانش وایمان برخوردار گردد به پروازمیاید وبجانب هدف ومردم عالی وملکوتی که عبارت ازقرب الله باشد حرکت می نماید.
نتیجه دعوت باید درمدعو ایمان مجسم باشد ودررفتارشخص بملاحظه رسد زیرا دانش وفهم تنها اطمینان ذهنی ایجاد مینماید وایمان اطمینان قلبی چون قلب منبع اراده وحرکت است رفاقت وتعاون بعداز اطمینان قلب آغاز میگرددپس

اهمیت هردعوت درایمان وجذبه است که درخلق ایجاد مینماید اگر دعوتی به گونه فلسفی ویاشاعرانه ازشورایمانی خالی باشد ودرمدعوجوشش وخروش ایجادنکند وتنها درحصارالفاظ باقی ماند این دعوت نمی تواند معاوینتی برای خویش فراهم آوردوکسی .
ازآن به گرمی استقبال نمی کند ودردائره حیات فردیااجتماع نفوذ ورسوخی یافته نمی تواند .
نمونه دعوت شورانگیز را درقرآن میتوانیم مشاهده کنیم، اثربخشی قرآن کریم درمتمع طوری است وتاثیر لطیفی بروجود آدمی می نماید که انسان رامنقلب می گرداند وموجب ظهورعشق جذبه میگردد این تاثیر ازفجر دعوت بدینسو وجودداشته وزمانیکه حضرت رسو لاکرم (ص) دعوت خویش را اتخاذکردند سران قریش ازصحبت باحضرت شان احتراز میداشتند تا بداکلام معجز وشیوای قرآن به آنهاتأثیر نمایدوازآئین شرك به سختی بدفاع می پرداختند نه تنهاخودشان ازنزدیکی باحضرت محمد(ص) خودداری مینمودند بلکه دیگران رانیز مانع میشدند اما قوت ونیروی خارقه قرآن درحدی بودکه کوشش های سران قریش رانقش برآب گردانیدودل هارابطرف خودمایل گردانید ودرفرجام دسته های مختلف گروه گروه به دین جاویداسلام شرفیاب گردیدند ودرپرتو درخشان ونورانی اش حکومت اسلامی بزرگی دردنیاساخته شد وعده کثیری از مستضعفین جهان از زیربارظلم وباطل رهیدند وبجانب آزادی ورستگاری گام نهادند .
امروزهم اگر به فرمایشات قرآن وسنت رسول اکرم (ص) عنایت وتمسك صورت گیرد هیچ فاسق وفاسد ومنافق وکافری نمیتواند جلوحرکت تحریك وجنبش اسلامی راسدنماید زیرااسلام دین جاویدان وزوال ناپذیراست .
دعوت میتواند تحریری ویاتقریری باشدهرگاه دعوت بصورت تحریری باشد محررش ازاعمال ، رفتار، کردارنیکو برخورداربباشد برای اینکه حرکات محررقابل حساب وشماراست واگر دعوت بصورت زبانی وتقریری باشد به بحث وفحص زیادی احتیاج دارد ودراینصورت هم شخصیت مقررقابل ارزیابی میباشد .
دعوت تحریری باشد ویاتقریری درهردوصورت ایجاب مینماید که داعی فهم وایمان رابیك زمان درمدعوایجادنماید وحس حمایت مخاطب خودرابرانگیزد .
زمانی دعوت به فهم برسد وبردل نشیند حتماً ازآن ایمان برمیخزد ومدعوحقیقت رادرك نموده دیگرددرروشنائی احکام ودساتیردین بحرکت می افتد سکون وقرارنمی پذیرد وهرگاه درمدعو که خودداعی شده است سکونی ایجادشودمفسد میشود وفسادوی باعث فساد جنبش گردیده جنبش وتحریك به نابودی تهدیدمی شودشاید به اثرفزونی عمرویامصروفیت های زندگی کندی درحرکت داعی پیش آیدکه موازی به آن مشکلاتی درمراحل مختلف دعوت نیز بروزمی نمایدزیراانسان برای دایم دارای یك نوع کیفیت روحی ویازندگی نمی باشد وبه همین قسم عشق وعلاقه ، جوش وخروش داعی صدمه می پذیرد اما برای جلوگیری ازاینگونه حالت دعوت اسلامی ازهمان مرحله اول دعوت اسلام مورد توجه قرارداشته واسلام خواستارتکرارشعایردرهردوره حیات برای مسلمان بوده است وممارست رابرانجام مراسم دینی ومطالعه قرآن وپیروی سنت رافرض عین میداندوهرگزغفلت وتساهل رااجازه نمیدهد این دستوراسلام برای مسلمان دونفع راداشته ازیکطرف قربت بخداپیدامیشود وازطرف دیگر نظام اسلامی جاویدانه پاینده می ماند .
قابل تذکراست که اهمترین رکن دعوت برای آوردن انقلاب دربنیان اعتقادات تصورات برداشتهاواعمال فردی واجتماعی یك توده انسانی فهم، ایمان واخلاص میباشدهرگاه این هرسه صورت دریك تحریك وجودداشته باشد وبدنبالش

بقیه در صفحه (٦٨)

په اسلام کې

دتفاهم او مشورې اصل

استادشیرعلم "حقمل"

دزمانی په اوږدوکې ډیرځله لیدل شوي اولیدل کیږي چې ځینی انسانان په ځینی نوروباندی ظلم کوي ، له هغه چاپرته چې خدای پاك دهدایت توفیق ورکړی وي په عامه توگه دانسان پرطبیعت کی دظلم کولوخاصیت پروت اوتیری یې عادت دی .

ظالمانو او مستکبرینو تل هڅه کړی چې غریب اوبې وسه خلك له خپل تسلط لاندی راولی او خپلی ټولی ناروا غوښتنی پرهغوپه زورومنی، فرعون ، نمرود، ابوجهل ، قیصر او کسری یې لویې نمونی دي ددی په مقابل کی دحق پالونکوله خوا دلوی خدای په لارښونه او دپیغمبر انو په قیادت مقاومت شوی ، دوی زیارایستلی دخلکو ترمنځ عدالت ، الفت او اجتماعی تکافل رامنځ ته کړی ، انسان دانسان له عبودیت څخه خلاص اودیوخدای بندگی ته یې وهڅوی .

دانسان په لاس کی دظلم کولو لویی وسیلی دوه شیان کیدلای شی .

۱ـ دزیات مال او ثروت غونډیدل

۲ـ بی اندازی واك او اختیارترلاسه کول

داسلام مقدس دین دظلم اوزور زیاتی دمخنیوی او عدالت اوانصاف درامنځ ته کیدوپه منظورلارښونه کړی چې دظلم او زورگویی داوسیلی دخلکو ترمنځ وویشل شي دیوی ډلی او یاینفر په لاس کی پاته نشي .

په اسلام کی دزکات او میراث داصولووضع کیدل ، غنیمتونه دټولو

گډونکوونکو مجاهدینو ترمنځ ویشل ، دسود، احتکاراو په معامله کی دخیانت حرامول، دمال دتوزیع او په یولاس کی دنه جمع کیدوپه منظوررامنځته شوی اوپه حکومت کی دشورای سیستم (په امر بالمعروف اونهی عن المنکر) دخلیفه دمحاسبی ، بیعت او عزل اصول په دی خاطر اسلام وضع کړی چې هراړخیز اوبې سره واك او قدرت دیوی ډلی او یایووگړی لاس ته ورنشي څو دظلم مخه ونیول شي .

موږدلته دعنوان په ارتباط دمشورې اصل چې دظلم او تیری دمخنیوی مهمه وسیله ده ترمختصری څیړنی لاندې نیسو :

داسلامی شوری څیړنه په حقیقت کی دلاندی پوښتنو ځوابونه دي .

۱ـ شوری څه ته وایی ؟ څه تعریف لری او په کومو نصوصواواثارو ثابته ده ؟

۲ـ له چاسره شوری کیږی ؟ټول مسلمانان دی او که دمسلمانانو څخه یوه مخصوصه ډله ؟ که مخصوصه ډله وي څرنگه یې پیژنو او له نورو څخه امتیازات لري ، آیا خلیفه یې تعینوی او که خلك یې انتخابوی (انتصابی وي او که انتخابی) ؟

۳ـ دشوری ساحه کومه ده ؟ فقط دنصوصودفهم او تطبیق په موردکی شوری کیږی ، یامعاملاتوته دخپلو خواهشاتو سره سم قانون جوړیږی ؟ په جنگونو اوسیاست کی شوری کیږی اوکه دژوندپه ټولو ساحو کی ؟

٤ـ فیصله په شوری کی په اکثریت سره کیږی یا په اتفاق سره او یادمشر له خوا؟ فیصله په ټولو الزامی ده او که نه (

شوری ملزمه ده اوکه معلمه ؟) مشربه حتماً شوری کوی او که دمشوری اخیستل او نه اخیستل دده ترخوښی پوری اړه لري ؟

داولنی پوښتنې ځواب :

شوری په لغت کی په لاندی معنی گانواستعمال شوي :

١ـ شارالعسل : شات یی دشاتو له ځایه راوویستل

٢ـ شرت الدابته : په دقت سره می چارپای وکوت

٣ـ شاوره واستشاره: رایه یی تری وغوښتله .

٤ـ فلان جیدالمشوره : فلانی دښه فکراونظرورکولو خاونددی

> یوه مهمه نقطه چي دهرمسلمان لپاره پرهغي پوهیدل ضروري دي ، هغه داده چي په اسلام کي دغربي دیموکراسي پرخلاف سیادت اوحاکمیت دشرعي حق دي دولس حق نه دي ، خود اسلام تطبیق اودهغه په چوکات کي دڅوندا صول اومقررات تاکل دولس حق دي هیڅوک یي دغصبولو حق نلري اونه ولس تري محرومولاي شي ـ

٥ـ اشاره بالید اوالر اس : په سر یالاس یی اشاره ورته وکړه .

شوری په اصطلاح کی :

دشوری له ټولولغوی معناگانوڅخه معلومیږی چی دشوری په معنی کې غوښتنه اوطلب پروت دی نوځکه ځینی پوهان وایی چی شوری عبارت ده له راغونډیدلونه په یو کاربانډی ترڅوله یوبل څخه نظروغواړی اوهغه څه چی دبل په ذهن کی وي ځان ته معلوم کړي .

ځینی وایي : مشوره دمشترك نظراو رایی لاس ته راوړلوته وایی پداسی توگه چی ځینی کسان ځینی نوروته په همدی منظور مراجعه کوی اودبحث او مناقشی په نتیجه کی گډه رایه اونظرقایموي .

حینونوروشوری داسی تعریف کړی : په موضوع کی له واردواوباتجربه کسانو څخه نظرغوښتل ترڅو هغی رایی ته ورسیږی چی حق ته زیاته نیږدې وي .

ځینی وایی چی شوری عبارت ده له : دحق دلاس ته راوړلواو تصمیم نیولو په خاطر دخلکوټولیدل داسی چی په موضوع کی مختلف نظریات واخیستل شي او بیا داصولوسره سم پریکړه پکی وشی .

دپورته ورته تعریفوپه نظرکی نیولو سره ویلای شو چی :

١ـ په شوری کی لابدی ده چی دنظر اورایی له خاوندانو څخه په موضوع کی نظرواخیستل شی .

٢ـ منصوص او قطعی شیان دشوری کولوځای ندی چی کول یانکول یی له مناقشی لاندی ونیول شی مثلاً اسلام حق دی ، لمونځ فرض دی ، شراب څښل حرام دیے زناحرامه ده اوداسی نورپه دی موضوعاتوکی شوری کول چی آیاداسی دی او که نه ؟ داسلام له دایری څخه وتل بلل کیږی .

که څوك خلك راغواړی او ورته وایی چی ماته مشوره راکړی چی آیاقصاص اخیستل عدل دی او که ظلم آیا دغله لاس پریکول حق دی او که نه،آیا شراب (خمر) څښل حرام دی او که نه ؟ داسلام داصولوپه اساس داسې له اسلامه وتلې او خلك هم کفرته رابولې . خو که څوك داسلام احکام دهغو دحقانیت داثبات په خاطر تجزیه او تحلیلوی دا کارنه تنها داچی ناروانده بلکه مطلوب هم دی اوددعوت جزء بلل کیږی .

٣ـ په هغوموارد وکی شوری کیږی چی هلته دحق اومفاد لوری ظنی وی حوك په جرم سره دحق اوگټی لوری نه پیژنی لکه جنگ سوله ، معاهده . ډیردولتونه جنگ ته په دی منظورداخلیږی چی کامیاب به وي خونتیجه یی ناکامی شی، معاهدی کوی پردی گومان چی ددوی په گټه دی په حقیقت کی دوی ته ضرروي .

داحدپه غزاکی ځینی اصحابو عزت او خیرپه دی کی لیده چی جنگ ته له مدینی څخه دباندی ورووزی او ځینو دابنه بلله چی دمدینی له منځ څخه له مدینی او ځانو څخه دفاع وکړی خو په یقینی توگه یوه ډله هم نه پوهیده چی مصلحت او حق په کوم لوری کی دی .

که په کندوکی موظفوکسانو دپیغمبردامرڅخه مخالف نه وای کړی غالباً فتحه دمسلمانانو په نصیب وه

مگردمخالفت په نتیجه کی دزیات مرگ او
ژوبلی سره مخامخ شول . ددی پوښتنی
دوروستی برخی په ځواب کی وایو چی :
دشوری داصل دثبوت په باره کی زیات
نصوص او آثار موجوددي چی دنمونی
په ډول یی څومثالونه وړاندی کوو.
۱ـ الله جل جلاله فرمایي « فبمارحمة من
الله لنت لهم ولوکنت فظاغلیظ القلب
لانفضوامن حولك فاعف عنهم واستغفرلهم
وشاورهم فی الامر » (ال عمران سوره،
آیت ۱۵۹)
نودالله جل جلاله درحمت له کبله دوی ته
نرم شوی که ترش تندی (سخت گیر)
اوسخت زړه وای دوی به ستاله شااوخوا
څخه خامخا تیت شوی وو نوعفو ورته
وکړه ببښنه ورته وغواړه او دمسلمانانو په
کارکی مشوره تري اخله .
۲ـ خدای ج پاك دشوری دسورت په ۳۸
آیت کی فرمایي :« وامرهم شوری بینهم
وممارزقناهم ینفقون » اوکارونه یی په خپل
منځ کی په شوری فیصله کیږی اوکوم
اموال چه موږ ورکړی له هغو څخه
دخدای په لارکی انفاق اومصرف کوي .
۳ـ امام احمد له عبدالرحمن بن غنم څخه
روایت کوي چه ابوبکراوعمر رضی الله
عنهما رسول الله ته وویل:
« ان الناس سیزیدهم حرصاً علی الاسلام
ان یرواعلیك زیاً حسناً من الدنیا فقال و
ایم الله لوانکما تتفقان علی امر واحد
ماعصیتکما فی مشورة ابداً » که ته ښه
کالی واغوندی او خلك دی وگوري نو
داسلام راوړلوتلوسه یی خامخا زیاتیږی
نوده صلی الله علیه وسلم ، ورته وویل
قسم په خدای که تاسی دواړه په یوو
کاراتفاق وکړی زه به ستاسو له مشوری
څخه بالکل سرغړونه ونه کرم .
٤ـ له حضرت عمررضی الله عنه څخه
روایت شوی :
« من بایع رجلاً من غیرمشورة من
المسلمین فلایبایع هوولاالذی بایعه تغیرة ان
یقتلا»
که دمسلمانانو له پوښتلوپرته څوك له کوم
سړی سره بیعت وکړی نو نه له ده سره
بیعت کیږی او نه له هغه چاسره چی بیعت
یی ورسره کړی دی ځکه دوی دواړو
ځان دمرگ مستحق گرځولی دی .
۵ـ ابن عطیه په خپل تفسیر کی وایی :
« الشوری من قواعدالشریعه وعزایم
الاحکام ومن لایستشیراهل العلم والدین
فعزله واجب هذا مالاخلاف فیه » شوری
دشریعت له مهموقاعدو او لازمی احکامو
څخه ده څوك چی له پوهانو او دین
دوستو خلکو نه مشوره نه اخلی عزل یی
واجب دی داهغه مسأ له ده چی دحق
پالونکو ترمنځ هیڅ اختلاف پکی نشته .
دپورتنیو نصوصوپه نظرکی نیولو سره په
یقیني توگه ویلای شو چی شوری په اسلام
کی ثابت اصل دی بی مشوری حکومت
کامل اسلامی حکومت نشی بلل کیدلای
بلکه داسلامی حکومت ددی بنسټیز او
مهم رکن پوره کول دهرمسلمان دینی
وجیبه ده. ددی سنت دنه احیاء په
صورت کی ټول مسلمانان گناه گاران او
خدای جل جلاله ته مسئول دي .
ددوهمی پوښتنی ځواب :
دتیرو نصوصوڅخه چی دنمونی په شکل
ذکرشول معلومیږی چی شوری دشریعت
یوه مهمه قاعده اوداسلام له اصولو څخه
یواصل دی خو په دی پوهیدل ضروری
دی چی داقاعده یوه مرنه قاعده ده
دظروفو او شرایطوسره سمه تطبیق کیږی
مسلمانان دیومشخص صورت په منلو ندی
مکلف په نصوصوکی دشوری داعضاوو
عدد او داستشاری څرنگوالی نده
ښوول شوی دومره په گوته شوي چی په
مشر لازمه ده چی له خلکو سره ددوی په
اموروکی مشوره وکړی او کله چه تصمیم
ته ورسیږی نوبیا به مشر دخدای په
توکل بی له شکه او ډاره دمشوری مطابق
عمل کوی .
مسلمانان په هروخت کی کولای شی چی
دخپلو ظروفواو احوالو په نظرکی نیولو
دشوری مفید شکل ځان ته غوره کړی .
هرڅوك چی داسلامی دولت له سیوری
لاندی اوسیږی او داسلامی تابعیت څښتن
وی حق لري چی دشوری دمجلس
غړیتوب ترلاسه کړی په دی شرط چی
عاقل ، بالغ او شرعاً په حقوقو کی
دوکالت مستحق وي داځکه چی دشوری
مجلس درایی په ورکولو کی دټولو خلکو
وکیل او نماینده دی .
دملت په نمایندگی هغه وکیلان رایه
ورکولای شی اودملت نمایندگان بلل کیږی
چی دولس انتخاب کړی وي . که امام یی
تعین کړی ناروا نده خو دملت نماینده به
نه بلل کیږی

رسول الله دمشوری لپاره پخپله هم نفرتعین کړی اوله خلکو نه یی هم غوښتی چی ماته نقیبان (نمایندګان) رامعرفی کړی څو ستاسو په نمایندګی مشوره راکړی . خو دحاکم او ولس ترمنځ د زیاتی مینی، محبت ، اخلاص او صداقت دپیداکیدو او دمسئولیت دتوزیع په منظوربښه طریقه داده چه وکیلان (دمشوری اعضاء) دولس له خوا انتخاب شی او دملت په نمایندګی رایه ورکړی په دی صورت کی به هروکیل دخپلوموکلینو خوشالي غواړی داستبداداو شخصیت پرستی څخه به لري وي .

اوټول ملت به دملك داداری په مسئولیت کی ځان شریك بولي .

دنمایندګانو دانتخاب په باره کی درسول الله امرچی دعقبی ددوهم بیعت څخه وروسته یی پنځه اویا (۷۵) انصاروته وفرمایه چې:

دولس نمایندګان له خپله منځه راته راوباسئ څودمربوطو موضوعاتو په باره کی مشوره راکړی ثابت شرعی او تاریخی اصل بلل کیږی چی داسلامی دولت داداری او لنی تیره او تهداب یی په منتخبه شوری ایښی او پیغمبر(ص) چی پیغمبرو هغه هم دحکومتی چارو داداری لپاره منتخبه شوری غوره کړه نوداوسنیو شرایطو په نظرکی نیولو سره په نورو مشرانو بالکل لازم ګرځی چی شوری ولری او دهغی په کومك اداري کارونه پرمخ بوځي اصول او مقررات وضع او حکومتی کارونه سمبال کړی .

وکیل باید تحمیلی نه وي بلکه موکلین یی پخپله خوښه انتخابوي دوی حق لری چی هرڅوك یی زړه وي هغه وکیل کړی .

« وما ارسلنا من قبلك الارجالانوحی الیهم فاسأ لو اهل الذکران کنتم لاتعلمون »

دمبارك آیت په مقتضی حتی مسلمان امیرکولای شی چی له ذمیانو څخه په فن او تخصصی اموروکی مشوره واخلی .

داسلامی حکومت په سیوری کی ټول وګړي دمشورې او اظهارالرای حق لري خو که چیری یوه ډله دولس په نمایندګی دوکیلانو په توګه انتخاب شوه نوامیربه له هغو څخه خامخا دولس په نمایندګی رایه اخلي .

« ان الله یأمرکم أن تؤدوالامانات إلی أهلها» دمبارك آیت دحکم سره سم مسلمانان پخپل انتخاب کی باید په نظرکی ولري چی داسی کسانو ته رایه ورکړی چی باتقوی ، عادل ، پوه او دپوره اهلیت خاوندان وي .

ددریمی پوښتنی ځواب :

پخوا موویل چی منصوصی قطعی شیان دشوری کولو ځای ندی چی کول او یانکول یی له مناقشی لاندې ونیول شی خو که څوك داسلام احکام دهغو دحقانیت داثبات په خاطرتجربه اوتحلیلوي داکار مطلوب کاردی ددعوت جزبلل کیږي ،

داموهم وویل چه مشوری په هغو مواردو کی کیږی چی هلته دحق او مفاد لوری ظني وي څوك په یقین سره دحق او ګټی لوری ونه پیژنی او شوری مو په اصطلاح کی داسی تعریف کړه :

په موضوع کی له واردو او باتجربه کسانو څخه غوښتل ترڅو هغی رایی ته ورسیږی چی حق ته زیاته نیږدی وي .

دپورته مطالبو په نظرکی نیولو سره ددی پوښتنی په حواب کی وایوچی :

۱ـ په منصوص قطعی ثابتوشیانو کی شوری نه شی کیدلای په دی صورت کی هرڅوك مکلف دي چی دشارع حکم په ځای کړی حکه په اسلام کی سیادت او حاکمیت شرعی لره دی ولس یی دتغییراومخالفت حق نه لری .

۲ـ داولې شماری له مطلب نه پرته نورټول اموردشوری لپاره موضوعات ګرځیدلای شی مثلاً :

الف : دشرعی مقرراتو په چوکات کی دننه دجنګ ، سولې اومعاهدو په باره کی شوری کول .

پاتی په (٦٨) مخ کی

په اسلام کې حکومتي نظام

قاضي محمدحکيم

په تیرپسی

لومړی مطلب خلیفه :

و: امت به خلیفه څرنګه ټاکی ؟ کله چی داخبره مسلمه شوه چی دخلیفه ټاکلو حق دامت سره دی ، پاتی شوه داخبره ؛چی هغه به داحق څرنګه استعمالوی آیاږهغه په ټاکلوکی به دامت ټول افراد مباشرتاً برخه اخلی؟ اوکه دامت په نمایندګی به یوه خاصه ډله داکارسرته رسوي .

حقیقت دادی چه په اسلام کی دخلیفه ټاکلولپاره کوم چوکاټ بند شوی نظام نه لرو اوددی معنی داده چی داکارامت ته سپارل شویدی هغه چی کومه طریقه دخلیفه ټاکلو لپاره خوښه کړی کولای ئی شي، که وغواړی چی په مباشره توګه دخلیفه انتخاب وکړی پدی معنی چی دامت ټول افرادپرته له هغو کسانوچی شرعی دلیل مستثنی کړیوی لکه کوچنیان ، لیونیان اونامسلمانان دهغه په انتخاب کی ګډون وکړی کومه مانع نلری . اوددی طریقی لپاره دقران کریم داآیت دسندپه توګه په لاس کی لروچی فرمائی :« وامرهم شوری بینهم «الایه» ترجمه : « دمسلمانانو کارونه ددوی په منځ کی دمشوری په اساس سرته رسیږی » دنوموړی نص ، ظاهرپه دی خبره ښکاره دلالت کوی چی مسلمانان په خپلومهموکارونو کی دشوری اصل ته په عمیق احترام قائل دی اوپدی کی هیڅ شك نشته چی دخلیفه ټاکل دمسلمانانو دسترو اومهمو کارونو څخه دی . اوموږددی خپلی ویناپه تأئیددنوموړی آیت په تفسیرکی دامام رازی قول رانقلووچی په خپل تفسیر کی داسی وائی:« کله چی به کومه مهمه پیښه وشوه نوصحابه،

کرام (رض) به سره راټول شول اوپه
خپلومنځونوکی به سره په مشوره بوخت
شول نوځدای تعالی دوی وستایل . چی
دوی په رای کی ځانګړیتوب نکوی
اوترهغی پوری دیوکارعزم اوتصمیم نه نیسی
ترڅو چی ئی په خپلو منځوکی سره
مشوره نه وی کړی .

په همدی ډول امت ته داهم جائز اورواده
چی په غیرمباشره توګه دخلیفه په انتخاب
کی دخپل حق څخه استفاده وکړی یعنی
دنیابت اونمایندګی له لاری داکارسرته
ورسوی اوددی طریقی لپاره په تیرو
تاریخی سوابقوکی دراشده خلفاو
دعمر تعامل دسندپه توګه زموږپه مخ کی
پروت وے کوم چی هغه عصرپه اسلام
باندی دپوره پوهی اوهم تطبیق له لحاظه
خوراغوره عصرګڼل شی . ددغو
قدرمنوخلیفه ګانوانتخاب دمسلمانانو دیوی
داسی ډلی له خوا سرته ورسید چه
فقهاوئی دحل اوعقد دخاوندانو په نوم
نوموی اوپه مدینه منوره کی
نورموجود مسلمانانودهغوی له دغه انتخاب
نه پیروی وکړه اوڅوک چی هغوی خلیفه
ټاکلی و دهغه سره ئی بیعت وکړ. سره
له دینه چی دهغوی په انتخاب کی
ټولومسلمانانو برخه نه وه اخیستی .
بیاوروسته په پرله پسی ډول داسلامی ملك
په ټولو ښارونوکی اوسیدونکو مسلمانانو
دهغوی سره بیعت کړیدی . اوپر دغی
طریقی باندی نه دراشده خلیفه ګانو او نه
دکوم بل چاله خواکوم اعتراض مونږته
رانقل شویدی چی داکاردخلیفه دانتخاب
په هکله ددغی طریقی پرصحت باندی
ددوی داجماع اواتفاق قائم کیدو
څرګند دلیل دی .

داطریقه پدی بنا هم دتأیید وړبلل
کیږی چی مونږ ترمخه وویل چی امت
دخلیفه دانتخاب په هکله دحق خاونددی
اودحق خاوند داختیارلری چی دخپل
حق څخه په خپله په مباشره توګه استفاده
کوی اویاکه دخپل وکیل اونماینده په
ذریعه پدی معنی چی دخلیفه په انتخاب
کی کوم څوک خپل نائب اووکیل وټاکی
فقهاء کرامو هم پدغی طریقی دانتخاب
باندی صراحت کړیدی اوتأییدکړی ئی ده
لکه چی ابن خلدون په خپل مقدمه نومی
کتاب کی داسی لیکی :« کله چی داخبره
څرګنده شوه چی دخلیفه منصب دامت په
اجماع سره واجب دی نوهغه دکفائی
فرضونو څخه ګڼل کیږی او دعقد اوحل
خاوندانو تعیین او اختیارته راجع کیږی
پس پرهغوی باندی دخلیفه ودرول لازم
دی اوپرخلکوباندی دهغه نه اطاعت واجب
دی .»

ز: دعقداوحل (ټولواوپرانستلو) خاوندان
:

۱ـ کله چی دخلیفه ټاکل دامت حق
وګڼل شو اوهغه کولای شی چی لدغه حق
څخه داهل حل اوعقد له لاری استفاده
وکړی . اوس داخبره ضروری ده چی پوه
شوچی دعقد اوحل خاوندان څوك دی ؟
او دامت سره دهغوی علاقه څه ده ؟ او
هغوی څرنګه دغی مرتبی ته رسیدلی شی ؟
هرچی اوله پوښتنه ده هغه داچی دحل
اوعقد خاوندان څوك دی ؟ نوفقهاوء
دهغوی لپاره څه عام او صاف ذکرکړیدی
هغه لومړی عدالت دی چی دخپلو ټولو
شرائطو لرونکی وی . دوهم هغه پوهه ده
چی دهغی په ذریعه دامامت وړاومستحق
شخص پیژندلی شی . دریم رای
اوحکمت دی چی دهغی په وسله داسی
کس چه دامت لپاره اصلح اودامت
دمصالحوساتونکی اودپوره تدبیرخاوندوی
وټاکلی شی .

ځینو معاصروفقهاو دحل اوعقد
خاوندانوداوصافو په تحدید کی څه زیات
وضاحت کړیدی ، دتفسیرمنار
مفسررشیدرضا رحمه الله علیه پدی هکله
داسی فرمائی چی:« دامرخاوندان داهل
حل وعقدډله ده او دوی امراء ، حکماء ،
دلښکررئیسان او هغه رئیسان اوزعیمان
دی چی خلك په خپلو حاجتونو او عامه
مصلحتونوکی ورته مراجعه کوی » دامام

یوه مهمه نقطه چي دهرمسلمان لپاره
پوهغي پوهيدل ضروري دي ، هغه داده
چي په اسلام کي دغربي ډيموکراسي
پرخلاف سيادت اوحاکميت دشرعي حق
دي دولس حق نه دي ، خوداسلام
تطبيق اودهغه په چوکات کي
دڅوندااصول اومقررات ټاکل دولس حق
دي هيڅوك يي دغصبولو حق نلري
اونه ولس تري محروموﻻي شي –

رشید رضا. (رح) له نوموړي قول اوهمدارنګه دنوروفقهاو کرامولـه یادو نوڅخه داخبره څرګندیدلی شي چي دحل اوعقد خاوندان هغه کسان دي چي په امت کی دخپلی تقوی او عدالت دشهرت په بنا. له دوی څخه متابعت کیدلی شي او دامت اعتماد ئی ترلاسه کړی وی اودهغـی په منځ کی داعتبارخاوندان وی .

اوهرچی دوهمه پوښتنه ده هغه داچی امت سره دحل اوعقددخاوندانو علاقه څه ده ؟ پدی هکله وایوچی دهغوی علاقه دامت سره دنائب اووکیل علاقه ده ، دوی دامت په نیابت اونمایندګی سره ددولت درئیس یعنی خلیفه په ټاکلوکی ونډه اخلی چی له همدی کبله ددوی انتخاب او ټاکنه پرامت الزام راوستونکی ده .

اوهرچی دریمه پوښتنه ده هغه داچی دوی څرنګه داهل حل وعقد مرتبه ترلاسه کولای شي پدی هکله کومه خبره چی ذهن ته ژر رسیږی داده چی همدااامت دی چی دوی دغی مرتبی ته اوچتوی اودامقام ددوی لپاره غوره کوی ، مګر مونږ په تیروتاریخی سوابقو کی داسی څه نه مومو چی لږترلږه دی خبری ته اشاره

> حقیقت دادي چي په اسلام کي دخلیفه دټاکلولپاره کوم چوکات بندشوي نظام نلرواوددي معني داده چي داکارامت ته سپارل شوي دي ، هغه چي کومه طریقه دخلیفه دټاکلولپاره غوره کړي کولای شي .

وکړی چی امت دی کله سره راټول شوی وی او دخپل منځ نه دی یوه ډله ټاکلی وی او هغی ته دی داهل حل اوعقد صفت ورکړی وی .

سره له دینه چی په یادشوی مسئله کی دتاریخی سوابقو خلاء موجوده ده ولی داخلاء پردی دلالت نه کوی چی کوم کسان هغوی داهل حل اوعقد په نامه بلل هغوی دامت تمثیل نه کاوه اویا ئی امت وکیلان نه ګڼل کیدل . داځکه چی (لکه څنګه چی معلومه ده) وکالت هم په صریحه توګه منعقدکیږی اوهم په ضمنی

> حقیقت دادي چي په اسلام کي دخلیفه دټاکلولپاره کوم چوکات بندشوي نظام نلرواوددي معني داده چي داکارامت ته سپارل شوي دي ، هغه چي کومه طریقه دخلیفه دټاکلولپاره غوره کړي کولای شي .

توګه ، او داسلام په لومړی عصریعنی دراشده خلیفه ګانو په عصرکی داهل حل وعقدوکالت له امت نه ضمنی وکالت و. ځکه هغوی په اسلام کی په تقوی اوسابقی سره مشهوروو او په کارونوکی دتدبیراو پوهی له امله او په عمل کی داخلاص له لحاظه ئی کافی او بشپړباوراوشهرت ترلاسه کړی و . ددی یادشووصفتونو سره سره هغوی ته درسول (ص) دصحبت شرف او فضل حاصل شوی و او الله تعالی په خپل قرآن کی دهغوی ستاینه کړی او په عام اوخاصه توګه دخدای رسول (ص) دهغوی څخه قدردانی کړی ده .

چی له همدی کبله هغوی دامت ثقه والی او اعتماد ترلاسه کړی و او دامت دخوښی او رضایت مراجع وه چی پدی اساس هغه وخت داضرورت نه محسوس کیده چی امت دی دهغوی په ټاکلواووکیل نیولو کی په صریحه توګه تصمیم ونیسی . تردی که چیرته ددوی په انتخاب کی امت په څرګنده توګه اقدام کړی وای نو بیا به هم پرته له دغو نخبه او غوره کسانو څخه کوم چی په اهل حل وعقد سره مشهوروو بل هیڅوک نه وای بریالی شوی بلکی یواځی اویواځی همدغو کسانو به پرته له کوم منازع او معارض څخه دغه مرتبه ترلاسه کړی وای . چی له همدی امله ددوی له خوانه دخلیفه انتخاب په حقیقت کی دامت له خوانه انتخاب ګڼل کیده ځکه چی داانتخاب دامت له طرفه دضمنی وکالت په اساس پای ته رسیده کوم چی دامت له خوادوی ته سپارل شوی و .

ح : په اوس وخت کی دحل اوعقد دخاوندانو پیژندنه :

په اوس وخت کی که امت ونه غواړی چی ددولت رئیس په مستقیمه اومباشره توګه انتخاب کړی بلکی دهغه دټاکنی لپاره په غیرمستقیمه اونامباشره توګه یعنی دخپلو

نمایندگانو په وساطت تصمیم نیسی. نوپدی صورت کی، دامت لپاره داخبره ضروری ده چی دشرعی احکامو سره برابرداسی کسان د دی کارداجرا. لپاره انتخاب کړی چی په حقیقی معنی ددوی نه تمثیل او نمایندگی وکړی اوکوم کسان چی ددی مهم لپاره انتخابیږی بالضروربايد داهل حل وعقدومواصفاتو لرونکی وی. اودولت مکلف دی چی ددی ډول انتخاباتوداجرا اوهم دجعل اوتقلب نه دتحفظ اوساتنی دضمانت په منظور لازم اودرست نظام وضعه کړی او پدی نظام کی دهغو واجبه شردلونوپرتعین تاکیدهم ضروری دی کوم چی داهل حل وعقد شوری دتکوین او جوړښت لپاره دنامزد شوو کسانولپاره لازمی دی. البته دهغو احکامو او مسائلو په رڼاکی، کوم چی فقهای کرامو پدی هکله پیش بیني کړی دی. دغه ډول انتخاب په کوم ترتیب سره چی مونږدهغه یادونه وکړه داهل حل وعقد دمعرفت او پیژندنی لپاره زمونږپه نظرضروری اولازمی خبره ده اوداهل حل وعقد دمجلس تکوین اوجوړښت له هغی پرته نشی میسرکیدلی اوددی خبری نه لابدی ده چی اوس بایدداهل حل وعقد نیابت له امت نه په صریح وکالت سره وی. ځکه چی په حاضروخت کی دامت دافرادو دزیاتوالی له کبله دضمنی وکالت حصول یو متعذراوسخت کاردی. بل داچی که دغه ډول ضمنی توکیل ته اجازه ورکړل شی نو دامت پرمخ به یوه خطرناکه دروازه راپرانستل شی هرج اومرج او خورورو شربه خپلی ریښی وغزوی.

ځکه داهل حل وعقد له شرطونو اومواصفاتو ثخه هرعاطل اوبی برخی کس به هم وتوانیږی چی دځان لپاره ددی مرتبی دعوه وکړی او خپل ځان دامت نه نائب اوممثل وتراشی پدی دلیل چی گویا امت دده پرنیابت ضمناً راضی شوی دی.

سخني به امرا

بقیه

وبه حلقه دام استعماردیگری اسیرنه شوند. درغیرآن به پیشگاه خداوند دادگر وخلق او روی سیاه وشرمنده خواهیم بود.

بیاییدازکرسی ها بگذریم که اصالت انقلاب اسلامی درخطراست. هرکدام مابه اندازه که وزن وتوان داریم خودرا درآینه اسلام ومحك ملت مومن ومجاهد خود که سالها درخون وآتش غنوده اند قراردهیم. ازد من ها» بگذریم که این راه برترکستان است.

تجدیدحیات

بقیه

پیگیری وتقلاتهاراهمراهی کند منزل مقصود نزدیك گردیده وآرمان داعی حق تحقق پذیرمیگردد واگر یکی ازاین سه ستون مهم درتحریك وجود نداشته باشد برای رسیدن به سرمنزل مقصود مستحیل ودورازامکان میاشد.

د اسلام کې د نظام او شورى اصل

پاتې

ب: دخارجی او داخلی سیاست دتعیین په باره کی شوری کول.

ج: داسلامی احکامو دتطبیق په باره کی شوری کول.

د: دمالی نظام دتوجیه او بیت المال دمصرفولو په باره کی شوری کول چی څومره، په چا او چیرته مصرف شی دمامورینو لپاره دی څومره معاشونه تعیین شی، چیرته بندونه، سرکونه اوفابریکی جوړې شی او څرنگه دناروا تصرفاتو اودمال د ضایع کیدو مخه ونیول شی؟

ه: دخلیفه او مشرپه انتخاب، عزل ا سمولوکی رایه ورکړل.

و: په حکومت اودولتی دستگاه اشراف او په کارونواو کړووړویی، اظهارنظرکول.

ز: دنووپیښو او نوومعاملاتو تربحث لاندی نیول او دهغو لپاره دشرعی په چوکات کی اصول او مقررات وضع کول.

ح: داداری نظام او اداری مقرراتو په باره کی شوری کول لکه دولتی تشکیلات، دمامورینو دپستونو او داجیرانو ددرجو تثبیت، څوولایته، څو ولسوالی او..... باید ولرو؟

نوربیا

دانتخاباتو پرځای انتصابات که

دڅوکورینو گډحکومت جوړول

ابوعبدالشافي

په تیروورځوکی چی دافغانستان دموقتی حکومت صدراعظم استادسیاف په افغانستان کی دانتخاباتو کولو دکومې پروگرام اعلان کړیدی ، پرهغی نه یواځی داچی دافغانستان نوی په سلوکی مهاجرینو اومجاهدینو اریانتیاښکاره کړیده بلکه دغه پروگرام ئی له ډیری غوسی سره مستردکړی هم دی داځکه چی پدی کی یی دافغانستان مسلمان ولس دخپل حق داستعمالولو اودشوری لپاره دغړو دټاکلو په خاطر درای ورکولو څخه له یوه سره محروم کړیدی ، دهری ولسوالۍ په سرلسوکسانو داسی وټاکل چی دعبوری حکومت له خوالیزل شوی لس کسیزه هیئت هغوی وټاکی اوبیا هغولسوکسانو ته دااختیارورکول چی له خپلې خوښی سره سم دشوری لپاره غړي وټاکی هغه هم داسی چی دټولوگوندونو کسان دی په مساوی دول شورا ته معرفی کړای شی . داددی حقیقت ښکاروندوی ده چی په موقتی حکومت کی شاملو شپږوتنظیمونو دافغانستان پرمسلمان اومجاهد ولس دشپږوکورنیو دیوه گډحکومت پریکړه کړیده چی په گډه به دافغانستان پرزوریدلی ولس دظاهرشاه په شان دخپلې خوښی داسی حکومت کوی چی ولس ته پرحکومت دتنقیدکولو اجازه هم نه وی او نه به ئی د ولس آه وفریادونوته اهمیت ورکړلای شی داځکه چی کوم کسان چی دشوری لپاره ټاکل کیږی هغه ولس نه بلکی گوند منتخب کړی وی ښکاره خبره ده چی کوم سړی دولس درایو په وسیله نه وی ټاکل شوی نو هغه هیڅکله هم دولس پرکړمونه پوهیری اونه ورته پاملرنه کوی .

دداسی حکومت جوړول چی اعلان ئی په موقتی حکومت کی شاملوشپږوتنظیمونوکړیدی ددی معنی ورکوی چی دیوولسوکلوراهیسی دکفراوالحادسره جنگیدونکی ولس چی په پوره صبراوزغم هرډول قربانی ته غاړه ایښې وه اوروس غوندی سترقوت ئی په شا تمبولی دحکومت دجوړولو څه حتی درای ورکولو اهلیت هم نه لری همداوجه ده چی دوی پخپله خوښه دشوری لپاره غړی انتخابوی اوولس ته درائی ورکولو موقع نه ورکوی چی دخپلې خوښی کسان وټاکی دشپږو تنظیمونومشرانو له فیصلې څخه داسی معلومیږی چی دوی یوځلی بیادافغانستان مجاهداوبیداراولس چی دآزادی په خاطرپنځه لس لکه شهیدان ورکړی دی دغلامی په زنځیروتړی او ورباندی دشپږوکورنیوجوړشوی مرکب حکومت دی دخپلې خوښی فیصلې وکړی اودحکومت په څوکیو دی هره کورنی خپل کسان وټاکی الله دنکړی که چیری

دافغانستان ولس په وخت بیدارنه شي
اوداپروگرام دړي وړي نکړي شک نشته
چي نه خودپنځلسو لکو شهیدانوارمان
پوره کیږي اونه دگونډورنډويتيمانو او
شلو وشوتهو ورځې بنې کیږي بلکې په
دوي باندي به دځوخاندانونو يوه ناروا
حکومت قائم وي چي دافغانستان ټول سه
اوبه په پخپله خوښه دخپل گټي لپاره
استعمالوي دافغانستان توریالي اوويښ
ملت ته پکاردي چي سر له نننه ددي ډول
حکومت مخالفت وکړي اوپرځاي يې دملت
دراي پربنسټ دحکومت
پرجوړولوټينگاروکړي شک نشته چي
دافغانستان مجاهدولس ډيرسترستر
پړاوونه طي کړيدي اواوس يي دکاميابي
په آخري درشل کي گام ايښي دي تاريخ
گواه دي چي خپلچاريو اوجاه طلبوکسانو
هميشه دکاميابي په آخري پړاوکي ولس ته
دوکي ورکړيدي اودهغوي په لاس رسيدلي
ميوه اوثمره ئي پخپله لمن کي اچولي نن که
دافغانستان ولس له فهم اوفراست نه
کاروانخست نوددي امکان شته چي
ددوي قرباني بي ځايه ولاړه شي
اوورباندي داسي يو حکومت راشي چي
دظاهر شاه دخانداني حکومت په ځيروي
البته فرق به دومره وي چي په هغه وخت
کي صرف ديوي کورنی حکومت و اواوس
به پري څوکورني حکومت کوي چي پاي
به يي خورا خطرناکه وي .
دافغانستان دمسلمان ولس لپاره داسي
يوه حکومت ته اړتياده چي هغه دولس په
خوښه جوړشوي وي او په هغه کي دولس
له خوا درايو په وسيله ټاکل شوي غړي
شامل شوي وي مطلب داچي ولس ته
داختيارات ورکړل شي چي کله ئي خوښه
شي حکومت جوړکړي اوچي کله يي خوښه
شي عزل ئي کړي ، ولس دي په حکومت
کي داسي سهيم وي چي درايوپه وسيله
خپل خپل نمايندگان وټاکي ترڅو
دانمايندگان په آينده کي دولس په
وړاندي مسئول وي اوچي کله هم وغواړي
ورسره محاسبه وکړاي شي : حزب
اسلامي چي تل ئي دحق پلوی کړي
داسلام سرلوړي اودافغانستان
دمجاهدولس پوره آزادي اواستقلال ئی
مهم هدف دی په افغانستان کی دراتلونکی
موقت حکومت دجوړولو په باب خپله
انتخاباتی طرح اوپلان دافغانستان
دمجاهدولس پروړاندی ایښی ده چی
یوه طرحه یی دمتناسبی نمایندگی ده
متناسبه نمایندگی دی ته ویل کیږی چی
ملت دافرادو پرځای تنظیمونوته رایه
ورکوی هرگوند چی څومره رایی یوسی په
همغه تناسب خپل نمایندگان شوری ته
معرفی کړی یعنی څوك زیاتی رایی یوسی
زیات نمایندگان او چی لږی رایی یوسی
لږنمایندگان شوری ته لیږلی شی .
دمتناسبی نمایندگی پربنیادانتخاباتوکی
یوه فایده داده چی دجنگ جگړی مخه
نیول کیږی بله فایده داده چی هرمسلمان
افغان ته درایی ورکولوحق حاصلیږی دریمه
فایده داده چی هرگوند ته دامعلومیږی
چی څومره خلك یی ترشاولاردی پدی
ترتیب هریوتنظیم غاړه ایښودوته
مجبوریږی چی خپل قوت اومقبولیت ومنی
اوداونه وائی چی زماتنظیم له ټولو
تنظیمونه زیات ملاتړکوونکی لری
اولاگڼوراړ خ پکی دادی چی ولس
دمتناسبی نمایندگی پربنسټ جوړشوی
حکومت په وړاندی خپل مشکلات پرته
دځه ویری نه مطرح کولی شی اوحکومت
هم دولس پرحقوقو خیټه نشی اچولای
داځکه چی حکومت دولس په وړاندی
محتاج دی که دولس خدمت ونه کړی
اودهغوی مسائل حل نه کړی نو په آینده
انتخاباتو کی هغه گوند ته رایه نه ورکوی
بلکه یوه بل گوندته یی ورکوی ، همدارنگه
دمتناسبی نمایندگی په انتخاباتوکی
دگوندونو ترمنځ موجوده کشمکشونه
ختمیږی چی په نتیجه کی دامن اوامان
فضارامنځ ته کیږی اوولس به یو بل سره
دجنگ اوجگړی نه نجات و ، مومی ،
بیادولس قوت یودبل پرخلاف نه بلکه
دخپل دین او هیواددترقی لپاره وقف
کیږی ، په زوره دکوټاپه ذریعه دحکومت
کولو اونیولو چانسونه اواحتمالات بالکل

باقی په (۸۰) مخ کی

د اسلام د صدر ستر فتوحات

د بدر غزا

ژبارن : عبدالمالك "رحماني"

کله چې د اسلام سترپیغمبر(ص) د قریشو دسردارانو دظلم اوزیاتي په وجه له مکې څخه مدینې ته هجرت وکړ او په مکه کې دقریشو دسردارانو لاس ورلنډ شو، ټول هلې ځلې یې هسې بیځایه لاړې ، نو په نووحربویې پیل وکړ.

دقریشوسردارانو چې کله ولیدل دمدینې خلکو داسلام ستر پیغمبر(ص) ته نه یوازې داچې ځای او پناه ورکړی، بلکې هلته په ډیره تیزې سره اسلام خپریږي ، نوله دې وضعې نه ډیروارخطااو په غصه شول ، دمدینې رئیس عبدالله بن ابی ته یې داسې لیك ولیږه :

« موږته معلومه ده چې تاسې زموږ خلکو ته پناه ورکړیده ، موږسوگندیادووچې یا تاسې هغوی ووژنئ او یایې له ښاره وباسئ اوکه نه نوموږبه په گډه پرتاسې حمله وکړو، تس نس به موکړو او پرښځو به مو قبضه وکړو»

حضرت محمد(ص) چې کله دقریشو ددې لیك نه خبرشونودمدینې دخلکودهغوکسانو ډلې ته یې تشریف یوړ چې دهغه (ص) مخالف واودقریشو دلیك پراساس یې دمسلمانانو پرخلاف فعالیت کاوه ان چې دمسلمانانو پرخلاف جگړې ته هم تیاروو، هغوی ته یې په خطاب کې داسې وفرمایل :

«ستاسې لپاره اوس فقط دوې لارې دي، یاداچې دقریشو داخطارمطابق به له مسلمانانو سره جگړه کوئ او یاداچې دجگړې نه کولوپه صورت کې به دقریشوپه مقابله کې تیاری نیسئ ، خوکه چیری تاسې له مسلمانانو سره جگړه ضروري بولئ. نو یادساتئ چې پدې صورت کې به خپل هغه ورونه اوزامن په خپل لاس ووژنئ چې مسلمانان شویدي اوپرپیوه خدای(ج) ایمان لري ، او که چیرې دقریشو اخطارته اهمیت ورنه کړئ ، نو بیا به مو له پردیو سره مقابله وي»

داسلام دستر پیغمبرددغه ایمان رڼوونکو اودزړه تل ته لویدونکو لارښوونو دخلکو فکرونه بدل کړل اوسره تیت شول.

دقریشو اخطارآمیز خط چې دمدینې ښاریانو ته یې لیکلې وو هغه (ص) ته یې داحساس ورکړچې قریش؛ مسلمانان دلته په مدینه کې هم په ارام نه پریږدي ، په یونه یوشکل خپلو اوربلوونو ته ادامه ورکوي دهمدې خطري په نظرکې نیولو اودمدینې دخلکو د سرومال دساتنې په خاطر هغه (ص) دمهاجرودمدینې دانصارو اوهلته دپرتو یهودیانو ترمنځ یو تړون چې د«میثاق مدینه» په نامه یادیږي. لاسلیك کړ.

دتړون مهم شرطونه په لاندې ډول دي :

-دخون بهااوفدیې پخوانۍ طریقه به

دپخواپه شان جاری وی .

- یهودیان به په مدینه کی هرډول مذهبی آزادی لری ، او په مذهبی چارو اورسمونوبه یی هیڅ ډول اعتراض نه کیږی .

- دیهودیانواومسلمانانوخپل منځی اړیکی به دسوچه دوستی پراساس وی ، که چیری له بهرنه څوک وربانډی حمله وکړی نوپدی صورت کی به دواړه یودبل مرسته کوی .
هیڅ یوطرف به هم دمکی قریشوته امان نه ورکوی .

- که په مدینه باندی څوک حمله وکړی نودواړه ډلی به مداخله (مدافعه) کوی اوپه سوله کی به هم دواړه خواوی شریکی وی .

- دجګړی او اختلاف په صورت کی به حضرت محمد(ص) دثالث په حیث منل کیږی .

دمدینی پرانصاروسربیره دیهودیانو له کومو ډلوسره چی هغه (ص) تړون لاسلیك کړ، دبنونضیر، بنو قریظه او بنوقینقاع ډلی وی . همدا ډلی وی چی دمستقل حیثیت په شکل اوسیدلی په اقتصادی لحاظ دومره قوی وی چی بازاراومنډی ټولی ددوی په قبضه کی وی ، په سوداګری یی ډیراثر درلود، په هرصورت ددی تړون په وجه که له یوی خوا مسلمانانو ته دسرومال تحفظ پیدا شونوله بل پلو داحقیقت هم څرګند شو چی په مدینه کی دمهاجرواوانصارو (مسلمانانو) ډله هم اکثریت ده .

په هغو وختوکی به هرکال دقریشو تجارتی قافلی دمدینی له لاری شام (سوریی) ته تللی . مسلمانان چی دقریشو دشراچونی نه ډیرپه تنګ شوی وو، غوښتل یی چی دغه قافلی له منځه یوسی ترڅو پدی

> دمدیني پرانصاروسربیره
> دیهودیانوله کوموډلوسره چي
> رسول "ص" تړون لاسلیك کړ،
> دبنونضیر، بنوقریظه اوبنو
> قینقاع ډلي وې ، همدا ډلي وې
> چي دمستقل حیثیت په شکل
> اوسیدلي اوپه اقتصادي لحاظ
> ډیري قوي وې

اساس قریش له خپلو شوموسازشونواو شرارتونو څخه لاس واخلی په همدی وجه کله به چی دقریشوقافله دمدینی په لورراتله نو صحابهٔ کرام (رض) به دحضور(ص) په اجازه دقافلو دبندلولپاره ورتلل ، کله کله به دسپورو ستغوحالت هم راتلو خو جګړه نه کیده، په همدی وخت کی دمکی یوسردار« کرزبن جابر» مدینی ته نږدی په یوڅړځای حمله وکړه اودمسلمانانو ډیراوښان اونورحیوانات یی بوتلل. مسلمانان چی له دی پیښی نه خبرشول نوپرهغه پسی ورووتل خو« کرزبن جابر» ډیرلیری تللی وو.

له بل پلوه په همدی ورځوکی حضرت محمد(ص) عبدالله بن جحش داتوتنومهاجرینو سره«نخل» ته چی دمکی او مدینی ترمنځ یوځای دی، ولیږه اویو مهرشوی مکتوب یی ورکړ، لارښوونه یی ورته وکړه چی دغه مکتوب به مولرددوو ورځو سفرورووسته پرانیزی .

عبدالله بن جحش چی دهغه (ص) له هدایت سره سم مکتوب له دووورځوسفرورووسته پرانیست نوداسی پکی لیکل شوی وو: « کله چی زما دغه مکتوب ووینی نو څه ترڅوچی دمکی او طائف ترمنځ (نخلی) ته ورسیږی، نوهلته اوسه اودقریشودحال احوال معلومات واخله اوماته یی اطلاع راکړه »

هلته په همدی وخت کی دقریشو یوتن « عمروبن حضرمی » دخپلو دریو ملګرو په شمول دمال التجاره بارکړی اوښان روان وو، مسلمانانو چی دغه دښمنان ولیدل چی ددوی له لاسه یی خپل وطن پری ایښی وو او اوس هم تری په آرام نه وو، نو دعبدالله بن جحش په مشرتابه یی په عمروبن حضرمی حمله وکړه ، هغه یی مړکړاو بل ملګری یی په تیښته بریالی شو دوه نوریی بیا عبدالله بن جحش له اوښانوسره یوځای مدینی ته راوستل او دحضرت محمد(ص) حضورته یی وړاندی کړل، خو حضرت محمد(ص) په دی پیښه باندی ډیرپه غصه شو اووی فرمایل : ماتاته کله دجنګیدلواجازه درکړی وه . په همدی وجه یی دغنیمت دمال له قبلولو نه هم ډډه وکړه او وییی فرمایل :« عبدالله ! دغه کارتادرجب په میاشت کی کړی ، پداسی حال کی چی پدی میاشت کی جنګیدل حرام دی » په همدی وجه نه

يوازي حضور(ص) دغنيمت له اخستلو نه ډډه وکړه بلکې دقريشو خون بهايي هم اداکړه. خوځرنگه چې قريشوله پخوا دخپلو شوموهيلوترسره کولو لپاره، داسې موقع پلټله اودجگړې لپاره اماده و، نوښه موقع په لاس ورغله . که ځه هم عبدالله

> دمتعددوروایاتوله مخې ۳۱۳ سرېه لاس اصحاب دغزالپاره راووتل ځينې روايتونه داشمير۳۱٤ او۳۱۹ ښيځوكيداي شي دوړکوالي اوناروغې له امله تر۳۱۳ زيات په غزاکې نه وي شامل شوي.

بن جحش دحضرت محمد(ص) له اجازې پرته پرعمروبن حضرمي حمله کړې وه؛ خو قريشو . دهغه په ځواب کې پ سختو تبليغاتو او پروپاگندپيل وکړ . ويل به يې : «محمد(ص) اودهغو ملگرودحرمت مياشتې حلالې کړيدې ، هغوويني تويې کړي ، دغنيمت مال يې لوټ کړي اوزموږکسان يې بنديان کړي». •
کله چې قريشودغه پروپاگند پيل کړنو دالله(ج) له جانبه داوحې نازله شوه :
« په حرامو مياشتوکې دجگړې په هکله له تانه پوښتنه کوي، ورته ووايه دالويه گناه ده .
دخدایځ له لارې نه،بندول ، له هغه نه انکارکول، دمسجدالاحرام نه بندول، دهغه ځای داوسيدونکو شړل له هغې نه ډيره لويه گناه ده او فتنه اچول له جگړې نه هم لويه گناه ده . اې مسلمانانو دغه خلك به تل له تاسې سره جنگيږي ترڅو تاسې له خپل دين نه واړوي» په دغه آيت شريف کې الله تعالی حضرت محمد(ص) ته هدايت وکړ چې هغه کافرانوته چې مسلمانانو ته طعنه ورکوي ووايه، که چيرې مسلمانانودحراموماشتو بې حرمتي کړې او جگړه يې کړې نو تاسې هم لږڅه خپل گريوانه ته سرټيټ کړې او خپل افعال وگورې چې له هغو نه ډيربداولوی دي، دخدای له لارې نه دخلکو بندول، مسجد حرام ته څوك نه پريښودل ، دهغواو سيدونکې فقط پدې جرم له خپل وطن نه ايستل چې اسلام يې قبول کړې اوهمدغسې نورې لويې لويې فتنې ډيرلوی جرم دی نسبت ديوتن وژلو او جنگيدلوته . نودغسې بد عمله او فاسد خلك څه حق لري چې مسلمانانوته طعنه ورکړي .
په هرصورت همدغسې وړې وړې خبرې دبدرد جگړې محرك شول . په دې کال کې قريشو دجنگي تياري له پاره ډيرې جنگي وسلې اوسامانونه هم واخستل، پدې ځل يې چې کومه تجارتي قافله شام ته ليږلې وه ، خپل ټول زوراوتوان يې پرې خرڅ کړی وان تردې چې ښځو هم خپل سره اوسپين دتجارت لپاره ورکړي وو، ددې هدف يوازې داوو چې ددې لويې تجارتي قافلې گټه او سرمايه ټوله په جنگي وسايلو باندې ولگوي او دمسلمانانو په خلاف ځانونه آماده کړي ؛ سربيره پردې دهغو مهاجرومالونه چې مدينې ته دتلو په وخت کې په مکه کې پاتې شوي وهم دجنگي وسايلو دتهيه کولو په لارکې مصرف شول په همدې شپووځوکې يوه لويه تجارتي قافله چې پنځوس زره ديناره مال پکې ودابوسفيان ترمشرتابه لاندې له شام نه بيرته راروانه وه اوابوجهل داسې آوازه اچولې وه چې مسلمانان غواړي دغه قافله لوټ کړي نوراځي دقافلې دساتنې لپاره ځانونه آماده کړي . دغه چال دومره موثروو چې قريشو ډيرپه بيړه يوزرتنه لښکرآماده کړ، چې درې سوه آسونه او اووه سوه اوښان پکې وو.
دغه لښکردابوجهل په قومانده له مکې نه راووت خو څلور پنځه منزله لانه وو تللي چې اطلاع ورته ورسيده چې دابوسفيان قافله په خيريت مکې ته ورسيده. داطلاع په رسيدوسره لښکريانو ابوجهل ته وويل چې اوس بايد بيرته وگرځو ، ابوجهل ورته وويل داخو سمه ده ولې دجشن نمانځنې لپاره پکاردي چې دمدينې ترڅنډوپورې ځانو نه ورسوو . پدې سره به مودشااوخوا په خلکو باندې دزوراو طاقت اغيز پريوزي بيا به له مسلمانانو سره دعهداوتړون لپاره زړه نه ښه کوي .دابوجهل له دغه خبروسره لښکريانوهم توافق وکړ، اودبحرساحل يې پريښود دمدينې په لورې حرکت پيل کړ. په دې لښکرکې دقريشو ډيرلوی اوسترستر سرداران لکه عتبه بن ربيعه ، عباس ، حرث بن عامر، نضربن حارث ، اميه اونورشامل وو، عتبه بن ربيعه چې دقريشو ترټولو لوی اواحترام وړ رئيس

دلښکردسپه سالارپه حیث ټاکل شوی وو.
دلته په مدینه کی چی کله حضرت محمد(ص) دابوجهل دارادو اوسازشونو نه خبرشونو ژرترژره یی اصحاب دجنګی تیاری لپاره تلقین کړل.
دمتعددوروایتونو له مخی ۳۱۳ سرپه لاس اصحاب د غزالپاره راوتلل، ځینی روایتونه دغه شمیر ۳۱٤ ښیئی اوځینی ۳۱۹ خوکیدای شی چی دوړوکتوب اوناروغی له امله له ۳۱۳ څخه زیات په غزاکی نه وی شامل شوی.
دمسلمانانو ډله چی کله آماده شوه نو حضرت محمد(ص) دمهاجرواوانصارو دسردارانو په شوری کی دقریشو دلښکردراتلو خبره وړاندی کړه.
ترهرچاړومبی حضرت ابوبکر(رض) او بیا حضرت عمر(رض) دغه خبره تائیداوملاتړیی اعلان کړ، بیا مقدادبن عمرو انصاری وویل: یارسول الله! کوم حکم چی تاسی ته دالله تعالی له پلوه شوی دهغی لپاره تیارشی، موږدبنی اسرائیلو په شان دانه وایوچی ته او ستاخدای لاړشی اووجنګیږی، موږخونه ځو» په هغه ذات سوګند یادوم چی ته یی په حق او صداقت رالیږلی یی چی موږپخپله خبره کی صادق یو. په دغه تقریر سره دحضور(ص) څیره روښانه شوه، او دانصارولپاره په جګړه کی داړومبی ځل و، حضرت محمد(ص) په وارواردانصارو خو اته مخ اړوه او پوښتنه یی کوله، نو سعدبن معاذعرض وکړ: «ای دخدای رسوله! آیا تاته زموږ درایی ضرورت شته؟په خدای چی موږ ستاتصدیق کوو، اوشهادت ورکووچی څه ته فرمایی هغه په حقه دی. پدی اساس چی تاسی څه اراده لری پرهماغه عمل وکړی»
په هرصورت ددوهم هجری کال دروژی په ۱۲ مه د ۳۱۳ مجاهدینو لښکر له مدینی څخه ووت، پدی لښکرکی فقط اویا او ښان او دری آسان وو، ددریو دریو سپرولپاره یواوښ مقررشوی و، پدی دریوکی به هم یو پلی روان واودوه به سپاره وو.
دحضرت محمد(ص) په سپرلی، حضرت علی کرم الله وجهه او ابو لبابه (رض) شریک وو. خو ابولبابه په لاره کی دمدینی حاکم وټاکل شو.بیرته راغی، په ځای یی

رسول الله "ص" داسې دوعا وکړه:

اي خدایه! داغه دایمان ښتنان دي چې که ته هغوي هلاك کړي نوبیابه دځمکې پرمخ ستاعبادت کوونکي هیڅ پاتي نشي.

حضرت زیدبن حارث شریک شو. نورټول مجاهدین پلی روان وو. لښکر یومیل لاسفرنه ووکړی چی حضرت محمد(ص) یی یو ځل بیا جاج واخیست او ترټولونه دکم عمرځښتنانو ته یی دبیرته تلو وویل. په دی ډله کی یو ماشوم عمیربن ابی وقاص هم شامل و، کله یی چی دبیرته تلو ورته وویل نوبی اختیاره په ژړاشو په همدی خاطرحضرت محمد(ص) نوموړی ته په پوځ کی دشاملیدو اجازه ورکړه.
بدردیوکلی نوم دی چی هرکال پکی میله کیږی، دغه کلی دشام دتجارتی لاری هغه برخی ته لنډپروت چی لاره یی ډیره سخته او لوړی ژوری لری، دغه ځای دمدینی څخه تقریباً۱۲۵ کیلومتره لیری واقع دی.
په هرصورت مسلمانانو ته چی دکوم لوری نه دقریشو دراتلو احوال راورسید نوهماغه پلوته دمسلمانانودوه تنه «بسبسه» او «عدی» ولیږل شول ترڅو دقریشو دپروګرام اونقل وحرکت احوال راوړی.
پدی وخت کی دروژی په ۱۷ مه نیټه قافله بدرته رانږدی شویوه. خبرراوړونکو هم دااطلاع راوړه چی قریش دوادی هاغه بل پلوته رارسیدلی، په همدی وجه حضرت محمد(ص) همدلته دودریدو او دپوځ دځای په ځای کیدو حکم ورکړ.
قریش چی دډیرووسایلو او سامانوسره له مکی نه راوتلی ونوډیرسترستر رئیسان یی هم ورسره وو، دابولهب غوندی خلکو که څه هم ډیره علاقه درلوده چی په داډول جګړه کی خپله کارنامه خلکوته وښیئی، خو دکومی مجبوری په اساس یی په جګړه کی شرکت ونه شو کړای، خو دخپل ځان په نمایندګی یی بل څوك رالیږلی و، دقریشو په نورو مشرانو کی عباس (بن مطلب) عتبه بن ربیعه، حارث بن عامر اوامیه شامل و، دقریشو دی

لښکربه هره ورځ لس لس اوښان حلالول
او په خلکو به یې خوړل .
دجګړې په اړوند چې حضرت محمد(ص)
کوم ځای انتخاب کړی و، دهغې په هکله
حضرت حُباب بن منذرله حضرت
محمد(ص) نه پوښتنه وکړه « یارسول الله
دغه ځای چې تاسې انتخاب کړی
دادوحې په اساس دی او که دپوځي
تکتیك له امله ؛ کله چې حضور(ص)
وفرمایل چې دوحې په اساس نه دی
نوحضرت حباب (رض) ورته وویل :
آیاداغوره نه ده چې وړاندې ولاړ شو او
په هغه چینه قبضه وکړو او شاوخوا خاګان
یې هم له منځه یوسو»
رسول(ص) دغه مشوره ډیره خوښه کړه
او عمل یې پرې وکړ. مسلمانان چې
دکفارو په مقابله کې کوم ځای انتخاب
کړی و، هلته ډیرریګ و او پښې په ځمکه
کې غرقیدې ، او به هم نه وې ، خو الله
تعالی په دې ورځ داسې سخت باران
واوراوه چې ریګ سخت شو، اومسلمانانو
ریګ راوکیندلو ډیرې اوبه یې راوایستې ،
له بل پلوه دتیز باران او تالندې له امله
دقریشو دلښکرټول شان اودبدبه په
خاورولړل شوه خیمې او سامان یې
خراب شول ، ځکه هغوی په داسې ځمکه
اړول وو چې دباران په وجه سختې خټې
او چیکړې شوې .
دلښکر په شاکې دحضور(ص) لپاره په
یوه لوړه غونډۍ څپره جوړه شوه،
ترڅوددې لوړځای نه ددواړو لښکرو
دجګړې حالت وکتلای شي ، یوازې
حضرت ابوبکرصدیق (رض) د
حضور(ص) سره په څپره کې موجود و، او
وظیفه یې هم دحضرت محمد(ص)خدمت
کول و دخپل لښکرپه هکله هغه (ص) ته
احوال ورکول اولښکرته دحضرت محمد(ص)
نوې اوتازه احکام رارسول و. ګواګې ،
حضرت محمد(ص) ددې پوځ سترسپه
سالاراوصدیق اکبر(رض) یې کنترولر وو
پدې وخت کې دانصاروسردارسعدبن معاذ
حضرت محمد(ص) ته عرض وکړ:« ای
دخدای رسوله (ص) آیا دابه غوره نه
وي چې دپوځ ترشا ستاسپرلي هروخت
موجوده وي ، ځکه خدای نخواسته که
چیرې اسلامي لښکرماتې وخوړې ،
اوښموږټول په خاورواوویښوولړل شو
نوتاسې به په موقع سره مدینې ته ځان
ورسوی ، هلته چې تراوسه ستاسې
فداکاران موجوددی او دوسلو دنشتوالي
په وجه په غزاکې نه دی شریك شوی»
ددې خبروپه اوریدو سره پیغمبر(ع)
مسکی شو دآسمان لورته یې وکتل او
دسعدبن معاذ په حق کې یې
دخیردعاوکړه .
دجګړې نه یوه ورځ وړاندې پیغمبر(ع)
دجګړې دمیدان نقشه وکتله ، صحابه کرام
هم ورسره ملګرې و، هغه (ص) به دمیدان
په ځای ځای کې دریده اوفرمایل به یې،
سبابه دلته دفلانی کافر لاش پروت وي او
دلته به فلانی کافرجهنم ته ولیږل شي ،
رسول (ص) دقریشودټولو سرردارانو
نومونه یادکړل .
ددوهم هجری کال دروژې په اولسمه
دجمعې په ورځ صفونه منظم شول ،
پیغمبر(ع) دصفونو دنظم لپاره راغی په
لاس کې یې یوه نازکه چاړه وه ،
یوانصاری یې په خیټه کې په چاړه ټوخ
کړاوویې وفرمایل « سم شه » هغه وویل

دخداي له لارې نه بندول ،
مسجدالحرام ته څوك نه پرېښودل
دهغه اوسيدونكي فقط پدې جرم
له خپل وطن نه ايستل چې اسلام
يې قبول كړي اوفتنه اچول
ډيرلوى جرم دى نسبت ديوه
سړي وژلوته

یارسول الله له دی نه ماته ډیرتکلیف
ورسید، تاسې دعدل اوانصاف پیغام
رسوونکی یی، زه خوبدله اخلم ، حضرت
محمد(ص) وفرمایل دیر ښه ، دایی وویل
او له خیټې نه یې کمیس پورته کړ، نوهغه
انصاري فوراًراوړاندې شو دهغه (ص)
خیټه یې ښکل کړه .
محمد(ص) پوښتنه وکړه« داولې ؟» هغه
وویل : ای دخدای(ج) رسوله داآخری
لحظې دی ، زه هیله لرم چې په جګړه
کې شهیدشم ، زړه مې غوښتل چې پدې

شرف هم مشرف شم ، په همدی خاطرمی ستاسی مبارك خیتهښکل کړه ، پیغمبر (ص) دهغه په حق کی هم دخیردعاوکړه ، له دی وروسته رسول (ص) دغه دعاوکړه:

« ای خدایه ! داهغه دایمان ښمنان دی چی که ته هغوی هلاك کړی ، نو بیا به دځمکی پرمخ ستاعبادت کوونکی هیڅ پاتی نشی » وروسته بیا هغه (ص) ددښمن دپوځ لورته وکتل او په پاکه ژبه یی وفرمایل» الهی داهغه قریش دی چی دفخراوکبرنه ډك دی ، ستا نافرمانه او ستا له رسول(ص) سره جنګیدونکی .ای خدایه اوس ستا نصرت اومرستی ته ضرورت دی ، کوم چی تایی وعده فرمایلی »

له دی دعاګانو وروسته حضرت محمد(ص) عریش ته داخل شو او ددوه رکعتولمونځ نیت یی وکړ ، حضرت ابوبکرصدیق (رض) په بربنډه توره پیره کوله ، دلمانځه په وخت کی حضرت محمد(ص) دغه دعاولوسته .

« الهی ماله پښیمانتیانه وساته ، یاالله تاته دآخرحل لپاره ستاوعده دریادوم » بیاهغه (ص) یوه ډیره اوږده سجده وکړه په سجده کی یی « یاحی یاقیوم برحمتك استغیث » لوستل ، له سجدی نه وروسته یی هم اوږده دعاوکړه، پدی وخت کی دهغه (ص) له اوږونه څادرهم پریوت دحضور(ص) دابتهال حالت زیاتیده ترڅو رموسنی غوندی حالت پری راغی ، بل پلوته دټول اسلامی لښکرسترګی هم درسول (ص) لورته وی ، وروسته هغه (ص) سترګی وغړولی او وی فرمایل :

« ابوبکره! تاته زیری درکوم ، دخدای (ج) نصرت دارسیدلی ، جبریل هم راغلی دی . په همدی شان کله چی اسلامی لښکرسترګی وغړولی او ددښمن لورته یی وکتل نو دهغه شمیر ډیرلږ معلومیده اومسلمانان ډیرزیات ښکاریدل ، دغه معجزی دمسلمانانو حوصله ډیره لوړه کړه ، حضرت محمد(ص) راپاڅید. او دپوځ خواته یی تشریف راوړ، پوځ ته یی هدایت ورکړچی پرخپل ځای ثابت قدم اوسی .

بل پلوته چی کله عتبه بن ربیعه بن مناف دخپل پوځ په وړاندی وینا کوله ، دهغه په لیدلوسره حضرت محمد(ص) وفرمایل په قوم کی دغه سړی عقلمنددی ، که چیری خلکو دده خبره ومنله نو پخپله لاره به روان شی .

عتبه خپل پوځ ته وویل :

« ای قریشو! دمحمد(ص) سره جګړه کول هیڅ ګټه نلری ، که تاسی بری هم ترلاسه کړی نوځه به وشی ، له خپلوورونو ځخه به مو دتل لپاره سترګی پټی شی ، کوم دتره زوی ، دماماروی به ووژنی ، یابه دخپلی قبیلی سړی په قتل ورسوی، نوبیرته وګرځی ، عرب به پخپله له محمد(ص) سره فیصله کوی ، که کومه قبیله پرهغه باندی غالبه شی نوستاسی مقصد به هم پوره شی او که بریالی هم نه شی نو تاسی خو به له ندامت نه خلاص وی .»

عتبه چی خپل پیغام کله ابوجهل ته ولیږه نوابوجهل عامربن حضرمی راوغوښت ورته وویل « وګوره داعتبه ستادښمن دی ، او غواړی تادخپل وروړله انتقام نه محروم کړی ، وجه یی هم داده چی دهغه زوی دمسلمانانو په طرف دی ، نواوس تاته پکاردی چی زیاروباسی او پوځ دجګړی لپاره آماده کړی . په همدی خاطر کله چی عامربن حضرمی دلښکر په منځ کی دخپل ورورددانتقام خبره وکړه نو پوځ هم په احساساتو راغی .

اوس دجګړی ډګرجوړشوی او دواړه پوځونه یودبل په وړاندی ولاړو و، داهغه حالت اووخت ووچی هروخت دښمن دمقابل لوری میدان ترغورلاندی نیسی خصوصاً چی کله دښمن پروسایلوسربیره دری چنده زیات هم وی .

په همدی وخت کی چی جګړه پیل کیده دوه صحابیان حضرت حذیفه (رض) بن الیمان اوحضرت حیسل (رض) له مکی نه راروان و، او کفاروپه لارکی درولی وو چی تاسی دمحمددمرستی لپاره ځی خودوی ورته په جګړه کی دنه ګډون وعده ورکړیوه . کله چی همداصحابیان راورسیدل ټوله قصه یی بیان کړه او په جګړه کی یی دګډون کولو هیله وکړه، خوحضرت محمد(ص) ورته وفرمایل :« دوعدی پوره کول په هرصورت کی مقدم دی ، مون صرف دخدای مرسته غواړو»

په هرحال سبا شو، رسول (ص) دغزالپاره تیاری پیل کړ ، مؤرخین وایی چی دمحمد(ص) سره یو غشی و او دهغه په اشاره به یی صفونه برابرول ، هغه (ص)

پداسې شکل صفونه برابرول اولارښوونه یې کوله چې په ټول صف کې هم څوک وړاندې یا وروسته نشي. عموماً چې یوځای دجګړې لپاره لښکرراوتلې وې شوراو غالمغال زیات وي، خو حضرت محمد(ص) اسلامي لښکرله شوراوغالمغال نه منع کړې وه ویلیې چې دهیچاله خولې باید غږونه وزي .

قرآن عظیم الشان ددغو دواړو ډلو مختلف کیفیت دحق او باطل نښانه بولي او په لنډوټکو کې فرمایي:« بې شکه چې ستاسې لپاره په دې دووډلو کې یوه نښانه ده، یوه ډله دخدای په لارکې جنګیږي او بله ډله کافران دي » (ال عمران - ۱۰)

اوس دحق اوباطل جګړه پیلیدونکې وه اودایمان رڼا دکفرپرتیارو غالبیدونکې، اسلام دکفرپرخلاف جهاداعلان کړی و، په دومره لویه نړۍ کې دتوحید په برخه فقط څوکسان و، دقریشو اومسلمانانو پوځونه بیخي یودبل مخامخ ولاړو، خو اوس هم داسلام ستر پیغمبر(ص) هڅه کوله چې لزترلزه باید شروع زموږ له خوا ځخه نه وي، نو په همدې خاطریې صحابه (رض) له وړاندې تګ نه منع کړل ویې فرمایل کله چې دښمن راوړاندې شونو په غشویې منع کړي .

دغه جګړه په دې خاطرهم دتعجب وړ اوځانګړې وه چې چیرته پلاردکفردلښکرپه ګټ په اسلامي لښکرکې دشامل زوی پرخلاف توره راالخستې وه او چیرته هم مسلمان زوی دکفردلښکرې پلارپه مقابله کې په جهادبوخت وو، دخلکو دزړه ټوټې دتورو رحم وکرم ته پریښودل شوې . دوینې رنګ یو وخوجذبه او احساس جلا اومختلف څوک دبتانو دماتولو لپاره میدان ته راوتلي و او چادبت پرستي په ملاتړ توره راالخیستې وه . دحضرت ابوبکر(رض) زوی چې کله دجګړې ډګر ته راداخل شو نو هغه توریې هم کمه شوه، دقریشو دپوځ عتبه چې کله میدان ته راووت نو حضرت حذیفه (رض) یې مقابل ته وروړاندې شو، همداراز دحضرت عمر(رض) توری دماماپه وینو تنده ماته کړه .

دهغه وخت دعربو دورو چې کله به جنګونه پیل کیدل نو نومیالي سپه سالاران یاسرداران به دکوم ځانګړی نښان سره میدان ته راوتل ترڅو هغه وپیژندل شي، لهذا کله چې عتبه میدان ته راووت نو په سینه یې دشترمرغ بڼکه (پر) ټومبلې وه، په مقابل کې دمسلمانانو له پوځ نه حضرت عوف (رض) حضرت معاذ(رض) اوحضرت عبدالله بن رواحه میدان ته راوړاندې شول، عتبه له مقابلې ځخه مخکې دهغوی دنومونو پوښتنه وکړه، کله چې هغه ته وروښودل شول چې هغوی انصاردي نو هغه حضرت محمد(ص) ته په خطاب کې په چیغه وویل:

« ای محمده (ص)! داخلك زما سیالان نه دي ، کوم بل زما مقابلې ته راولیږه » .

رسول (ص) هغوی ته دبیرته ګرځیدوهدایت وکړ، وروسته حضرت حمزه (رض) حضرت علي (رض) اوحضرت عبیده میدان ته راوتلل ، هغو درې واړو (رض) خپلې ځیرې پټې کړې وې، او پیژندل یې ډیرګران و، نو عتبه ددې درې واړو دنامه پوښتنه هم وکړه او بیاکله چې هغه ته وروښودل شول ، نوعتبه وویل ، هو! سمه ده ، داخلك زما سیالان دي، له دوی سره مقابله ماته منظوره ده ، له همدې سره سم عتبه په ډیره بیړه اوچالاکۍ پرحضرت حمزه(رض) حمله وکړه ، خو په بله لحظه کې د حضرت حمزه توره دهغه ترزړه ووتله او عتبه راپریوت .

حضرت علي (رض) هم له یووارسره دولید کارتمام کړ، خو دعتبه وروړشیبه حضرت عبیده (رض) زخمي کړاو که یې نورزیات وارونه پرې کړې وای نو هغه به یې شهید کړې و، خو حضرت علي (رض) په یووارسره شیبه هم جهنم ته ولیږه او حضرت عبیده یې په ټپي حالت په اوږودپیغمبر(ع) حضورته راوړ. حضرت عبیده په زخمي حالت کې په ډیرغم او افسوس سره وویل :« ای دالله رسوله آیازه دشهادت له رتبې نه محروم شوم، حضرت محمد(ص) یې په ځواب کې وویل : بیشکه چې تاشهادت وګاټه » .

نوربیا

اسلام واوضاع سياسي ما

نوشته : شهید عبدالقادرعوده

پیوسته به گذشته

مترجم : احمدسیر "مهجور"

خلافت درزمین :

بشرخلافت زمین رابعهده دارد :

خداوندمتعال بشررااززمین بیافرید، وآنان راعمران گران زمین قرارداد. چنانچه می فرماید :

« هوالذی انشاء کم من الارض واستعمرکم فیها» (هود ـ ٦١)

یعنی اوتعالی ذاتیست که بیافریدشمارا اززمین (ازخاك ویا ازاجزاء وترکیبات زمین) وشمارا(بعنوان) اعمارکنندگان درآن قرارداد.

اگر مابگوییم که بشر درزمین به صفت یك اعمارکننده موقعیت دارد سخن مادرست است ، زیرا زمین باآنچه که درنهاد خود دارد به اراده ومشیت خداوند(ج) دراختیاروتسخیرانسان است ، وحقوق ومسئولیت های انسان راخدای تحدیدمیداردکه اورادرزمین به صفت عمرا نگرقرارداده وبه اوحق تسلط وسیطره راعنایت نموده است ، مگرترجیح می دهیم که انسان رابه عنوان خلیفه وصف کنیم ، صفتی که خداوند(ج) خودش انسان را چندین باربه آن وصف نموده است .

قرآن عظیم الشان به صراحت بیان میدارد. که خداوند(ج) ابوالبشر آدم علیه السلام رابیافرید، تادرزمین خلافت کند. چنانچه می فرماید :

« واذقال ربك للملائکه انی جاعل فی الارض خلیفه قالواأتجعل فیها من یفسد فیهاویسفك الدماء ونحن نسبح بحمدك ونقدس لك قال انی اعلم مالاتعلمون » (البقره ـ ٣٠)

یعنی: ویادکن زمانی را چون گفت پروردگارتوبه فرشتگان که من آفریننده ام درزمین جانشینی را، گفتند : آیامی آفرینی درزمین کسی راکه درآن تباهی کند وخونریزی کند وماتسبیح می کنیم به حمدتو وبه پاکی یادمی کنیم برای تو، (خداوند«ج») فرمود : یقیناًمن میدانم آنچه راکه شمانمی دانید.

مفسرین درماهیت آدم ها اختلاف نظردارند، برخی از ایشان برین نظراند، که آدم ها جانشین وياخليفه جنس سابق شان اند که درزمین زندگی می کردند، ودرآن فساد وتباهی کردند، وخونریزی نمودند، پس جانشینی ویاخلافت طبق این نظریه خلافت ازجنس سابق شان است .

وبرخی دیگربرین نظریه اند، که انسان جانشین ویاخلیفه جنس سابق خودنبوده ، بلکه جانشین ویاخلیفه خدا(ج) درزمین است . وخداوند(ج) انسان رابرزمین مسلط ساخت تاسنت های الهی رابرزمین اقامه ببخشد. ومظهرعجائب آفرینش ، اسرارخلقت . بدایع حکمت اش ومنافع احکام اش باشد، ولی دردنباله بحث خود خواهیم دریافت که این اختلافات اهمیتی

به بحث ماندارد.
خلافت بشر مقیدبه شروط است :
درین هیچ شک وتردیدی نیست که خداوند(ج) هنگامیکه بشررادرزمین جای داد. براوواجب ولازم گردانید تااز اوامر خدا(ج) اطاعت وازنواهی اش اجتناب ورزد. وازهمان روزاول ازبشرتعهد گرفت که بجز ازخدا(ج) هیچ چیزی دیگری راعبادت نمی کند، وبجز از وی (ج) ازهیچ کسی نمی ترسد، وبه لباس تقوی وپرهیزگاری آراسته می باشد واز فتنه وآشوب شیطان حذرمی کند. وبرایش آموختاند که هرکسی پیروی ومتابعت هدایت خداوندی راکرد. راهیاب می شود، وهرکسی به آیات خداوندی کفر ورزید وپیامبران خدا(ج) راتکذیب کرد، یقیناً به بیراهه وگمراهی رفته است.
پاداش خداوند برای راهیاب شده گان امن وآرامش بوده که هیچ ترس وخوفی به آنهاراه نمی یابدونه اندوهگین می شوند. وبرای کافران درغگو آتش دوزخ درانتظارشان بوده که جهنم جایگاه جاویدان شان است چنانچه می فرماید:
«قلنا اهبطوا منها جمیعاً فامایاتینکم منی هدی فمن تبع هدای فلا خوف علیهم

خداوند"ج" انسان را برزمین مسلط ساخت تاسنت های الهی را برزمین اقامه ببخشد

ولاهم یحزنون. والذین کفروا وکذبوا بآیاتنا اولئك اصحاب النارهم فیها خالدون»
یعنی : ماگفتیم فرود آیید از انجاهمه شما، پس اگر برسد برای شما ازمن هدایتی، پس هرکه پیروی کرد هدایت مرا، هیچ ترسی نیست برایشان ونه ایشان اندوهگین می شوند. وآنانیکه کفرورزیدندوتکذیب نمودند آیات مارا، ایشان اند باشندگان دوزخ، وایشان درآنجاجاویدان اند.
همچنان می فرماید:
« قال اهبطوا بعضکم لبعض عدوولکم فی الارض مستقرومتاع الی حین، قال فیهاتحیون وفیها تموتون ومنهاتخرجون. یابنی آدم قدانزلنا علیکم لباساً یواری سواتکم وریشا ولباس التقوی ذلك خیر، ذلك من آیات الله لعلهم یذکرون، یابنی آدم لایفتننکم الشیطان کما اخرج ابویکم من الجنه ینزع عنهما لباسهما لیریهما سوء اتهما انه یراکم هو وقبیله من حیث لاترونهم، انا جعلنا الشیاطین اولیاء الذین لایومنون. واذافعلوا فاحشه قالوا وجدنا علیهاآباء ناوالله امرنابها، قل ان الله لایامر بالفحشاء اتقولون علی الله مالاتعلمون. قل امر ربی بالقسط واقیموا وجوهکم عند کل مسجد وادعوه مخلصین له الدین کما بداکم تعودون، فریقاً هدی وفریقاً حق علیهم الضلاله انهم اتخذواالشیاطین اولیاء من دون الله ویحسبون انهم مهتدون»
(اعراف _ ٢٤ _ ٣٠)
یعنی :
(خداوند) فرمود: فرودآیید، بعض شما برای بعض شما دشمن خواهدبود وبرای شما درزمین استقراروبهره مندی باشد تایك وقت معین خداوند(ج) گفت شما درزمین زندگانی خواهیدکرد ودرآن خواهید مرد. وازآنجا بیرون آورده می شوید، ای فرزندان آدم یقیناً ماناز لکردیم برشما لباس که شرمگاه شمارا بپوشاند، وفرودآوردیم جامه های زینت ولباس پرهیزگاری که آن ازهمه بهتراست این از نشانه های خداوند(ج) است، تاایشان پند پذیرشوند.

ای فرزندان آدم (ع) شیطان شماراگمراه نکند، چنانچه پدرومادرتان راازبهشت بیرون آورد. جامه های شان را برکشید تا شرمگاه هایشان نمایان شود، هرآینه شیطان ودودمان اش شمارا می بیند درحالیکه شما ایشانرا نمی بینید. یقیناً ما کسانی را که ایمان ندارند اولیاء شیطان ساختیم، واولیاء کسانیکه کارهای ناپسندیده وزشت می کنند، وگویندکه مادرین کارپدران خودرایافتیم، وخداوند(ج) مارا به آن فرموده است. بگوهرآینه که خداوند کسی رابکارزشت وناپسندیده امرنمی کند. آیا برخداآنچه

مى گوئيدكه نميدانيد، بگو : يقيناً پروردگارم به قسط و انصاف امرنموده است ، وفرموده است كه روى خودرا درهرنماز بسوى كعبه) گردانيد، واورا پرستش كنيدوخاص اوراعبادت كنيد، چنانچه شمارا آفريده بود، باردیگر گردانيده مى شويد، گروهى راهياب شد، وبرگروهى گمراهى وضلالت سيطره يافت ، (زيرا) يقيناً ايشان شيطان را بجاى خدا(ج) براى خوددوست گرفتندومى پنداشتند كه ايشان راهياب شده گان اند) .

خداوند متعال براى هدايت بشر همه زمينه هارا مساعد ساخت ، فردا درروزرستاخيز خداوند(ج) باهمه كسانيكه گمراه شده اند وبه بيراهه رفته اند، از اوامرالهى اطاعت نكرده اند، وازشيطان پيروى نموده اند، محاسبه مى كند، واز آنهامى پرسد، مگركافران درآن هنگام هيچ دليل وبرهانى ندارند تاپاسخ پروردگارخود بگويند. سپس گروه گروه ازايشان درآتش دوزخ افگنده مى شوند. وجزاى همه اعمال كه دردنيا اعم ازگناهان كه مرتكب آن شدند، وآياتى خداوند راكفر ورزيدند، وبا پيمان وعهدى كه باخداى خودبسته بودند خيانت كردند، مى چشند.

چنانچه مى فرمايد :

« الم اعهداليكم يا بنى آدم ان لا تعبدو ا الشيطان انه لكم عدومبين ، وان اعبدونى هذا صراط مستقيم ، ولقداضل منكم جبلاً كثرا، افلم تكونوا تعقلون ، هذه جهنم التى كنتم توعدون ، اصلوها اليوم بما كنتم تكفرون » (يس _ ٦١ _ ٦٥)

يعنى : آيامن از شما تعهد نگرفته بودم . اى فرزندان آدم ! كه نمى پرستيدشيطان را، ويقيناً شيطان براى شما دشمن آشكاراست وآنكه مرا بپرستيد، اين است راه راست ، وهرآينه شيطان خلق بسيار از قوم شمارا گمراه ساخت ، آيا نمى دانستيد (خردمندان نبوديد)، اين همان دوزخيست كه به شما وعده داده مى شد داخل شويد درآن (دوزخ) امروزبه سبب كفر ورزيدن تان .

ادامه دارد

پاتي

دانتخاباتوپرځاى انتصابات

ختميزى او پرځاى داسى يورواج قائميزى چى دولس دانتخاباتو نه پرته هسى خوك هم حكومت كولوته نه چمتوكيزى لدى كبله پكاردى چى دافغانستان مسلمان ولس ددين هيواداودولس دښيگڼى اوګټى په خاطر په عامو انتخاباتو زورواچوى اوپه عبورى حكومت كى رشتامل شپږوتنظيمونومشران دى ته مجبوركړى چى دافغانستان پرمسلمان ولس اعتماد وكړى اوولس ته اختياروركړى چى پخپله خوښه دانتخاباتو په نتيجه كى دحكومت مشران وټاكى ، ځكه چى لدى نه پرته په افغانستان كى امن اوامان اوهوسا ينه نه شى راتلاى .

★ ٧٨٦ ★
S. Enayatullah Naveed
★ سيد عنايت الله ((نويد)) ★
★ Date: ....

توبه قهقرا برفتی

سید یعقوب فاروق طالع

چه شدای ستمگردون ، که زملك مابرفتی
زتوپرسم ای جفاجو، زچه ؟ وچرا؟ برفتی !
توبیامدی درین جا، به هجوم وحشیانه
توبدیدی قدرت حق ، که زضرب ما، برفتی !
توکه اعتمادکردی ، به سپاه ولشکرسربن
بهمه سلاح وابزار، هدفت خطا،برفتی !
توغرورمنددنیا، همه سربلندبودی
کمرت شکست آخر، به قددوتابرفتی !
توکه همچوخرس پرزور، بهمه طرف دویدی
بزمین رسید پوزت ، چوشکسته پابرفتی !
توکه ازپی غلامان ، به امید پانهادی
به هزارهاندامت ، توچه بینوا برفتی !
توبنام دوستی ها، چه فسادهانمودی
نشدت مرام حاصل به فسانه هابرفتی !
همه جنگ وکینه ازتو، همه مکروفتنه ازتو
همه دادی ملت ماتوبخون شنا، برفتی !
توبدیدی شیرمردان ، بخدای تن سپردند
همگی قیام کردند به صف صفا، برفتی !
همه خیل تنگدستان ، به تبربه بیل وباچوب
به توهیچ تن ندادند ، یخنت قبا، برفتی !
همگی کنند نفرین ، به تووبه مسلك تو
به امید پیش رفتن ، همه برقفا، برفتی !
توکزان دمی که اینجا، بنهادی گام ننگین
بنمودی چوروغارت همه چیزما، برفتی !
بتونیست آبرویی، پس ازین بهیچ رویی
زوجودخویش بگذر، توبه قهقرا برفتی !
توببندرخت هستی ، که تراست ره به گیتی
به توآبروهمین بس ، که زآسیا برفتی !
همه آذری وتاجك ، ترکمن قزاق وازبك
قرغزوتتاروارمن بشودرها، برفتی !
تومکن امید دیگر ، بودت شکوه وهم فر
بتونیست بخت یاور، تواگرزجابرفتی !
تونه بینی روزخوبی، چوروی به مسکوت هم
نه گذاردت مجاهد، توبه هرکجا برفتی !
همه فسون ونیرنگ ، همه ظلم ونحوه جنگ
بنمود طالع افشاء ، توگریزپابرفتی !

صفحة مفقودة